

PRZEGŁĄD

UNIWERSYTECKI

Rok XVI

maj-czerwiec 2004

Nr 3 (89)

SEKCJA

administracji

ogólnych nauk
o prawie

prawa
kanonicznego

prawa karnego

prawa prywatnego

prawa publicznego

PRAWO

PRAWO KANONICZNE
I ADMINISTRACJA

Represje wobec osób duchownych w PRL w latach 1944-1989

Red. Alicja Grześkowiak

Katedra Prawa Karnego KUL, podejmując się zorganizowania konferencji „Represje wobec osób duchownych w PRL w latach 1944-1989”, kierowała się przesłaniem, by przeświecić mroki pokoleń. Pomimo badań nad represjami stosowanymi wobec duchowieństwa i siostr zakonnych przez władze komunistyczne, ciągle jeszcze stoi przed nami zadanie dociekania prawdy, odszukiwania świadków i zdarzeń.

Prawda o losach osób duchownych i konsekrowanych, zamęczonych i represjonowanych za wiarę i Ojczyznę, jest jeszcze niezbyt dobrze znana. Autorzy i Katedra Prawa Karnego chcieli przedstawionym zbiorem opracowań wpisać się w pamięć pokoleń.

(na podstawie wstępu „Represje wobec osób duchownych w PRL w latach 1944-1989” napisanego przez prof. dr hab. Alicję Grześkowiak)

Szanowni Czytelnicy!

W poprzednim numerze „Przeglądu Uniwersyteckiego” mieliśmy okazję zaprezentować Państwu „filozoficzną ofertę” naszego Wydawnictwa. Tym razem pozwalamy sobie zaprosić naszych czytelników do zapoznania się z publikacjami z dziedziny prawa, prawa kanonicznego i administracji.

W bogatej ofercie znajdują się m.in.:

- serie wydawnicze: *Kościół i Prawo* (pod red. J. Krukowskiego), kwartalnik *Prawo-Administracja-Kościół*, *Publikacje Katedry Prawa Karnego* (red. A. Grześkowiak), *Studia z prawa wyznaniowego*; *The Review of Comparative Law*.
- monografie: *Szkolnictwo wyznaniowe w Polsce w latach 1933-1980* (A. Mezglewski), *Prawa podmiotowe a ochrona dóbr osobistych* (J. Chaciński), *Separacja prawna małżonków* (P. Kasprzyk); *Uznawanie związków religijnych w Polsce (1944-1989) narzędziem dyskryminacyjnej polityki władz* (Jacek Dziobek-Romański).
- materiały z sympozjum: *Synodalność Kościoła w nauczaniu i działalności Jana Pawła II* (pod red. S. Tymosza), *Prawo wyznaniowe w systemie prawa polskiego* (red. A. Mezglewski);
- książki pamiątkowe: *Ius et veritas, Prawość i godność*.

W związku z decyzją Rady Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji, nakładem Wydawnictwa KUL, wkrótce ukaże się periodyk *Czasy Nowożytnie*, pod patronatem Katedry Historii Państwa i Prawa.

Serdecznie zachęcamy do skorzystania z naszej oferty.

Wydawnictwo KUL

Zapraszamy do odwiedzenia naszej księgarni

od 7.30 – do 15.30 (pn. – pt.)
ul. Zbożowa 61, 20-827 Lublin

Publikacje naszego Wydawnictwa można nabyć bezpośrednio w Księgarni Wydawnictwa (ul. Zbożowa 61), w Księgarni Uniwersyteckiej Fundacji Rozwoju KUL (Al. Raławickie 14), w księgarniach katolickich i naukowych w całym kraju oraz za pośrednictwem księgarni internetowych:

www.kul.lublin.pl/ksiegarnia; www.ike.edu.pl

Realizujemy również zamówienia listowne, telefoniczne i internetowe.

Nasz adres: Wydawnictwo KUL, ul. Zbożowa 61, 20-827 Lublin,

tel. 081 740-93-44, 45, fax. 081 740-93-51

e-mail: wydawnictwo@kul.lublin.pl

Spis treści

Temat Numeru – Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji

Władze Wydziału	4
Historia Wydziału	4
Sekcja Administracji	8-10
Sekcja Ogólnych Nauk o Prawie	10-12
Sekcja Prawa Kanonicznego	13-16
Sekcja Prawa Karnego	16-18
Sekcja Prawa Prywatnego	18-25
Centrum Prawa Amerykańskiego	26
Sekcja Prawa Publicznego	26
Summer School of Human Rights and European Law czyli latem po angielsku....	27-28
Szkoła Prawa Ukraińskiego i Rosyjskiego	28
Prawo-Administracja-Kościół	29
Roczniki Nauk Prawnych	29
Koło Naukowe Studentów Prawa KUL	29-30
Koło Naukowe Studentów Administracji KUL	30
Z działalności Uniwersyteckiej Poradni Prawnej KUL	31-32

Aktualności

Księgia pamiątkowa dla prof. Władysława Rostockiego	32
Równanie szans	32
Szczęśliwi	33
„Papież i młodzi”	34
Kalendarium	34

Przegląd Uniwersytecki

Wydawca: Katolicki Uniwersytet Lubelski

Rada programowa: ks. Andrzej Szostek,
Andrzej Budzisz, ks. Stanisław Wilk,
Agnieszka Kijewska

Zespół redakcyjny: Beata Górka (red. naczelny),
Katarzyna Bojko, Anna Kowalczyk, Ireneusz
Marciszek (foto), Roman Czyrka (foto)

Adres: Al. Racławickie 14, pokój 101,
20-950 Lublin, tel./fax (081) 445 41 01
e-mail: oinfo@kul.lublin.pl

Druk: Gaudium, Lublin

Nakład: 2000 egz.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania tekstów i zmian
tytułów, nie zwraca także materiałów niezamówionych

Drodzy Czytelnicy,

Kontynuujemy nasz zamiysł przedstawiania Państwu monograficznych numerów „Przeglądu Uniwersyteckiego”. Podjęliśmy tę inicjatywę, aby przybliżyć społeczności akademickiej specyfikę każdego z siedmiu wydziałów naszej Uczelni. Zobowiązania trzeba wypełniać. *Dura lex, sed lex.*

Nie z czczej próżności jednak popisują się przed Państwem znajomością łacińskich maksym. Przyczyna tkwi w tym, że to właśnie Wydziałowi Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji poświęcony jest numer, który właśnie do Państwa dotarł.

Początki Wydziału są ściśle związane czasowo z początkiem Uniwersytetu. Już 6 lutego 1919 roku odbyło się pierwsze posiedzenie Rady Wydziału, nazwanego Wydziałem Prawa Kanonicznego i Nauk Moralnych. Od momentu erygowania z Wydziałem związani byli wybitni profesorowie, początkowo kanoniści, potem, gdy Wydział rozszerzał swe uprawnienia, również specjaliści z innych dziedzin prawa. Zdarzały się też w historii Wydziału momenty trudne (czyt. straszliwe), kiedy w roku 1949 władze komunistyczne, w piśmie do „Obywatela Rektora”, nakazały zamknięcie Wydziału. Sekcję reaktywowano dopiero w roku 1981, gdyż wcześniej, mimo czynionych starań, nie było to możliwe. Również wtedy, podobnie jak w okresie przedwojennym, Wydział zappełnił się profesorami o znanych nazwiskach, niezbyt skłonnymi do serwilizmu, jakiego oczekiwała władza.

Obecnie Wydział ma możliwość normalnego rozwoju naukowego i skwapliwie z niej korzysta. Materiały zamieszczone w tym właśnie numerze „Przeglądu”, przygotowane staraniem pracowników Wydziału pod kierunkiem ks. prof. Antoniego Dębińskiego, dobitnie o tym świadczą. Znakomite konferencje naukowe, szerokie kontakty zagraniczne, nowatorskie projekty w rodzaju Centrum Prawa Amerykańskiego – to wszystko sytuuje Wydział Prawa, Prawa i Administracji w gronie liczących się jednostek naukowych.

Milej lektury,

Beata Górka
redaktor naczelny

Władze Wydziału

Dziekan
bp dr hab. Andrzej Dziega, prof. KUL

Prodziekan
ks. dr hab. Antoni Dębiński, prof KUL

Prodziekan
prof. dr hab. Henryk Cioch

Prodziekan
ks. prof dr hab. Antoni Kość

Historia Wydziału

Z historii studiów prawnych w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim

Początki studiów prawnych w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim łączą się ściśle z historią i powstaniem Uczelni, która rozpoczęła swoją działalność w 1918 r. Twórcy Uniwersytetu, którzy w okresie międzywojennym stworzyli uniwersalny program badawczy i dydaktyczny, powołując dwa wydziały jurystyczne: Wydział Prawa Kanonicznego i Nauk Moralnych oraz Wydział Prawa i Nauk Społeczno-Ekonomicznych, przewidzieli także studium prawa, na którym wiodącą sekcją była Sekcja Prawna.

Powstanie Wydziału Prawa Kanonicznego i Nauk Moralnych

Pierwszy Senat Akademicki nowej uczelni ukonstytuował się w dniu uroczystej inauguracji pierwszego roku akademickiego 8 grudnia 1918 r. Zebranie Ogólne Profesorów z ks. Idzima Radziszewskim – pierwszym rektorem i założycielem Uniwersytetu na czele, wybrało dziekanów poszczególnych wydziałów. Dziekanem Wydziału Prawa Kanonicznego i Nauk Moralnych został ks. Bronisław Żongołłowicz. Pierwsze posiedzenie Rady Wydziału odbyło się 6 lutego 1919 r.

Wydział Prawa Kanonicznego i Nauk Moralnych, jako wydział kościelny, od początku funkcjonowania był uprawniony do nadawania stopnia licencjata i doktora. W początkowym okresie funkcjonowania Wydziału Prawa Kanonicznego jego kadra naukowo-dydaktyczna była niewielka. Po uruchomieniu wydziału pracę na nim podjęli współzałożyciele Uczelni – profesorowie, którzy uprzednio związani byli z innymi ośrodkami naukowymi (ks. Bronisław Żongołłowicz, ks. Józef Florczak). W 1919 roku władze Uczelni podjęły starania o pozyskanie zagranicznych

profesorów prawa kanonicznego. W efekcie w 1920 r. zatrudniono dwóch kanonistów włoskich (ks. Michel Micheletti, ks. Luciano Leccisi). Również w 1920 r. profesorem prawa kanonicznego w KUL został o. Gommard Michiels, Belg z zakonu kapucynów, wieloletni dziekan Wydziału i jego współorganizator.

Władze Uczelni szukały kandydatów na profesorów także wśród kanonistów w kraju. Kolejno zostali zatrudnieni profesorowie: ks. Jan Wiślicki (kościelne prawo publiczne, prawo małżeńskie), ks. Józef Pruszkowski, członek PAU (prawo kanoniczne, historia Kościoła i historia Unii), ks. Henryk Insadowski (prawo rzymskie), ks. Jan Roth (kościelne prawo małżeńskie, prawo zakonne). Później Wydział uzupełniał kadry swoimi absolwentami. Pierwszym z nich był ks. Piotr Kałwa (historia prawa), uczeń Władysława Abrahama, późniejszy biskup lubelski i Wielki Kanclerz KUL.

W początkowej fazie rozwoju Wydziału jego struktura, program studiów i nazwa ulegały zmianom. 3 X 1920 r. Rada Wydziału powołała do życia dwie sekcje: prawno-społeczną i prawno-historyczną. Wkrótce, jeszcze w tym sa-

Studenci KUL, wycieczka 1921

Dzieje i współczesność

mym roku akademickim, utworzono na Wydziale trzecią sekcję, prawno-moralną. Program studiów w ramach poszczególnych sekcji był zróżnicowany, ale głównym przedmiotem było prawo kanoniczne.

Od roku akademickiego 1923/24 przyjęto nową koncepcję studiów prawa kanonicznego i nową organizację Wydziału. Przede wszystkim podział na sekcje został zniesiony. Zmianie uległa także nazwa Wydziału, który stał się Wydziałem Prawa Kanonicznego. Obejmował pięć następujących katedr: I Katedra Tekstu Prawa Kanonicznego, II Katedra Tekstu Prawa Kanonicznego, Katedra Publicznego Prawa Kościelnego, Katedra Prawa Rzymskiego i Katedra Prawa Cywilno-Kościelnego. Ponadto na Wydziale Prawa i Nauk Społeczno-Ekonomicznych KUL funkcjonowała Katedra Prawa Kościelnego. W późniejszych latach organizacja i program studiów kanonistycznych ulegały tylko nieznacznym zmianom. Przedstawione podstawy organizacyjno-prawne stanowiły zasadnicze ramy, w których uprawiana była kanonistyka w KUL do 1939 r., tj. do wybuchu II wojny światowej.

W okresie międzywojennym Wydział Prawa Kanonicznego był jedynym odrębnym wydziałem tej dyscypliny naukowej w Polsce. W innych ośrodkach uniwersyteckich (Kraków, Lwów, Warszawa, Wilno) prawo kanoniczne było uprawiane w ramach wydziałów teologicznych.

Po II wojnie światowej struktura Wydziału Prawa Kanonicznego uległa pewnym przeobrażeniom. Istotne zmiany organizacyjne nastąpiły w 1983 r. W związku z reaktywowaniem Sekcji Prawnej w ramach Wydziału Prawa Kanonicznego i zmianą nazwy Wydziału, została powołana Sekcja Prawa Kanonicznego. Jej utworzenie powiązano ze zmianą organizacji katedr.

Powstanie i rozwój Wydziału Prawa i Nauk Społeczno-Ekonomicznych

Prawo w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, w okresie od założenia uczelni do 1952 r., było uprawiane w ramach Sekcji Prawnej stanowiącej część Wydziału Prawa i Nauk Społeczno-Ekonomicznych. Wydział został utworzony 8 grudnia 1918 r. Ogólne Zebranie Profesorów na dziekana Wydziału wybrało Stanisława Zachorowskiego, profesora prawa kościelnego z Uniwersytetu Jagiellońskiego. Powołany w Lublinie Wydział Prawa był jednym z sześciu, jakie funkcjonowały w II Rzeczypospolitej. Struktura Wydziału Prawa i Nauk Społeczno-

Ekonomicznych w pierwszym okresie funkcjonowania ulegała przeobrażeniom. Początkowo Wydział obejmował katedry, w ramach których prowadzone były prace dydaktyczno-naukowe tak w zakresie prawa, jak i ekonomii. W roku akademickim 1922/23 utworzono dwie sekcje: prawną i ekonomiczną.

Sekcja Prawna rozwijała swoją działalność w ramach poszczególnych katedr; ich liczby i nazwy ulegały zmianom. Ostatecznie w ramach Sekcji Prawnej, aż do jej rozwiązania, funkcjonowało 16 katedr: Katedra Prawa Rzymskiego, Katedra Ustroju i Historii Polski, Katedra Historii Polski, Katedra Historii Prawa Sądowego Polskiego, Katedra Historii Prawa na Zachodzie Europy, Katedra Teorii Prawa, Katedra Prawa Kościelnego, Katedra Prawa Państwowego, Katedra Prawa Narodów, Katedra Skarbowości i Prawa Skarbowego, Katedra Prawa Karnego i Postępowania Karnego, Katedra Administracji i Prawa Administracyjnego, Katedra Historii i Filozofii Prawa, I Katedra Prawa Cywilnego, II Katedra Prawa Cywilnego, Katedra Postępowania Cywilnego, Katedra Prawa Handlowego i Wekslowego, Katedra Prawa Międzynarodowego Prywatnego.

Od samego początku funkcjonowania Wydziału program Sekcji Prawnej był dostosowany do obowiązującego w Polsce ustawodawstwa i rozporządzeń Ministerstwa WRiOP, które sprawowało nadzór nad szkołami akademickimi.

Prawo nadawania stopni naukowych Wydział zyskiwał stopniowo. W wyniku starań władz Uczelni 28 czerwca 1922 MWRiOP wyraziło zgodę na utworzenie przy Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie Komisji Egzaminacyjnej dla Wydziału Prawa i Nauk Społeczno-Ekonomicznych. Komisję tworzyli profesorowie z obu uniwersytetów: lwowskiego i lubelskiego. Na jej czele stał początkowo prof. Oswald Balzer, a później, od roku akad. 1924/25 prof. Władysław Abraham. Skład komisji został zatwierdzony przez Ministerstwo WRiOP rozporządzeniem z dn. 28 czerwca 1922 r., które podpisał m.in. Józef Mikułowski-Pomorski. Egzaminy odbywały się we Lwowie lub w Lublinie. Po ich zdaniu studenci studiujący prawo w KUL otrzymywali dyplomy Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie. Od 25 lutego 1927 r. Komisja Egzaminacyjna dla studiów prawnych (i ekonomicznych), zgodnie z postanowieniem Ministerstwa WRiOP, mogła działać w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Istotne znaczenie dla statusu prawnego Uczelni miało zatwierdzenie 2 marca 1928 r. jego Statutu przez ministra

WRiOP Gustawa Dobruckiego. Statut gwarantował Uniwersytetowi osobowość prawną i uznawał go za instytucję naukową i wychowawczą.

W roku 1933 KUL uzyskał dalsze uprawnienia. Zgodnie z nową ustawą o szkołach akademickich uchwaloną przez Sejm Rzeczypospolitej 15 marca 1933 r., KUL został uznany za „prywatną szkołę akademicką”. W tym samym roku (10 XI) Wydział Prawa i Nauk Społeczno-Ekonomicznych otrzymał prawo nadawania stopnia magistra prawa i magistra nauk społeczno-ekonomicznych. W konsekwencji, po zakończeniu roku akademickiego 1933/34, Wydział wypromował pierwszych absolwentów wydając im dyplomy magisterskie.

Pełnię praw państwowych szkół akademickich Katolicki Uniwersytet Lubelski uzyskał na mocy ustawy sejmowej z 9 kwietnia 1938 r. Odtąd Uczelnia miała prawo przeprowadzania przewodów doktorskich i habilitacyjnych na wszystkich wydziałach. Projekt tej ustawy wniósł na posiedzenie Sejmu RP prof. Wojciech Świątosławski, podówczas minister WRiOP. Uzasadniając ten wniosek minister stwierdził m.in., że Katolicki Uniwersytet Lubelski w ciągu dwudziestu lat swego istnienia osiągnął wybitne wyniki na polu dydaktycznym i naukowym, posiada wystarczający zespół nauczycieli akademickich, poziomem nauczania i wymaganiami stawianymi kandydatom dorównuje uczelniom państwowym.

Pierwsi nauczyciele akademicy zatrudnieni na Wydziale pochodzili z różnych ośrodków uniwersyteckich, przede wszystkim z Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie. W okresie mię-

Dzieje i współczesność

dzywojennym stan kadry profesor-skiej ulegała dużym zmianom. Do zespołu pracowników na stałe związanych z Wydziałem należeli: Roman Longchaps de Berier – wybitny cywilista i Zbigniew Pazdro – profesor prawa administracyjnego. Do wybuchu wojny pracowali równolegle na dwu uniwersytetach: UJK i KUL. Do długoletnich pracowników na stałe związanych z KUL należeli profesorowie: Ignacy Czuma – znawca prawa skarbowego i działacz społeczno-polityczny, Wit Klonowiecki – profesor prawa administracyjnego, Henryk Dembiński – specjalista z zakresu prawa państwowego, Zdzisław Papierkowski – profesor prawa karnego, Antoni Pastuszka – cywilista. Związani oni byli z KUL-em nie tylko formalnie, ale także ideowo. Kontynuowali pracę na Uczelni także po II wojnie światowej. Profesorowie Antoni Deryng (prawo państwowe) i Jan Kamiński (historia prawa) pracowali na Wydziale do wybuchu wojny; po jej zakończeniu nie wrócili do kraju.

Jako wieloletnich profesorów Wydziału należy wymienić Jerzego Fiodorowicza (prawo handlowe i wekslowe) i Pawła Skwarczyńskiego (historia prawa). Po przepracowaniu kilku lat z KUL odeszli: Bronisław Bouffał (filozofia prawa), Tadeusz Hilarowicz (prawo administracyjne), Józef Rafacz (historia prawa), Stefan Glaser (prawo karne), Adam Berger (prawo karne). Wśród nauczycieli akademickich zatrudnionych w Sekcji Prawnej można wyróżnić grupę osób, dla których praca w KUL była zajęciem dodatkowym. Z UJK we Lwowie dojeżdżali: Edward Dubanowicz (prawo państwowe), Przemysław Dąbkowski (historia prawa), Kamil Stefko (prawo cywil-

ne), Ludwik Dworzak (prawo karne), Kazimierz Przybyłowski (prawo cywilne). Z Uniwersytetu Warszawskiego dojeżdżał Zygmunt Cybichowski (międzynarodowe prawo publiczne, prawo państwowe). W gronie pracowników Sekcji Prawnej byli także urzędnicy ministerialni z Warszawy: Michał Orzęcki (procedura i filozofia prawa), adwokat i pracownik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz Cezary Berezowski (prawo międzynarodowe publiczne), urzędnik prezydium Rady Ministrów. Prace w Sekcji Prawnej podjęły także osoby zatrudnione w sądownictwie m.in. Stanisław Bryła (prawo administracyjne), Andrzej Modrzewski (prawo cywilne), Władysław Modrzewski (prawo cywilne), Władysław Łukasiewicz (prawo cywilne). Wspomnianym pracownikom naukowo-dydaktycznym Wydział zawdzięcza bardzo wiele. Ten zespół bowiem zdecydował o jego przetrwaniu i rozwoju.

Po zakończeniu II wojny światowej nastąpił dynamiczny rozwój Sekcji Prawa na Wydziale Prawa i Nauk Społeczno-Ekonomicznych. W roku 1944 KUL był pierwszą szkołą wyższą, która na terenie Polski, jeszcze w warunkach frontowych, wznowiła swoją działalność. Zaraz po wojnie pracę w Sekcji Prawnej podjęli wybitni profesorowie. Jedni, jak Zdzisław Papierkowski, Zdzisław Przybyłowski, Aleksander Kunicki, Wit Klonowiecki, Józef Mazurkiewicz, Witold Sawicki, byli zatrudnieni w okresie międzywojennym. Inni przybyli z innych uniwersytetów polskich, zwłaszcza z Uniwersytetu Jan Kazimierza we Lwowie: jak Leszek Winowski (prawo kościelne, historia prawa), Leon Halban (prawo kanoniczne, historia prawa),

Wacław Osuchowski (prawo rzymskie), a także z Francji: Jerzy Kalinowski (filozofia prawa). O skali rozwoju Sekcji Prawnej może także świadczyć fakt, że w roku akad. 1949/50 studiowało w niej 678 osób. Jednak rozwój Wydziału został zatrzymany decyzją ministra oświaty, wyrażoną w piśmie z 23 czerwca 1949 r., skierowanym do „Obywatela Rektora Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego”. Powołując się na odpowiedni dekret, minister zarządził m.in. „stopniową likwidację Sekcji Prawnej Wydziału Prawa i Nauk Społeczno-Ekonomicznych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, z tym że w roku akad. 1949/50 nie będzie uruchamiany I rok studiów, w latach zaś następnych będą zawijane kolejne dalsze lata studiów na Sekcji Prawnej”. Ostatecznie w roku 1952 Sekcja Prawna przestała istnieć.

Likwidacja Wydziału Prawa i Nauk Społeczno-Ekonomicznych była pierwszym etapem przemysłanej polityki władz komunistycznych zmierzającej do ograniczenia wpływu KUL na kształcenie i wychowanie młodzieży akademickiej oraz ideologizacji prawa i instrumentalizacji prawników. Tak zakończył się pierwszy etap rozwoju studiów prawniczych w KUL.

Utworzenie Wydziału Prawa Kanonicznego i Świeckiego

W 1981 r. prawo powróciło na KUL. Pierwsze próby reaktywowania Sekcji Prawa zostały podjęte już w 1956; niestety w ówczesnym układzie politycznym spełzły one na niczym. Inicjatywa zmierzająca do reaktywowania sekcji została wznowiona na przełomie lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych. Wysiłki w tym zakresie popierał kard. Stefan Wyszyński. Ostatecznie Sekcja Prawa została reaktywowana w ramach Wydziału Prawa Kanonicznego. Formalnie reaktywowano ją w 1981 r., chociaż faktycznie zaczęła funkcjonować od roku akad. 1983/1984, kiedy został przeprowadzony nabór na I rok studiów prawa. Wydział otrzymał nową nazwę „Wydział Prawa Kanonicznego i Nauk Prawnych”. Od roku akad. 1983/84 w ramach Wydziału funkcjonowały dwie sekcje: Sekcja Prawa Kanonicznego i Sekcja Prawa. Od 1989 r. Wydział przyjął nazwę „Wydział Prawa Kanonicznego i Świeckiego”, która w 1999 roku ponownie uległa zmianie na „Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji”.

Pierwszymi samodzielnymi pracownikami naukowymi, którzy podjęli pracę na reaktywowanej Sekcji Prawa byli profesorowie, którzy mimo dorobku i kwalifikacji naukowych nie mogli znaleźć pracy na uczelniach państwowych ze względu na swoje poglą-

dy lub działalność polityczną. W roku 1982 na Sekcji Prawa zostali zatrudnieni profesorowie: Adam Strzembosz i Wiesław Chrzanowski. W następnych latach grono stałych pracowników Sekcji powiększali: prof. Wojciech Łączkowski (1984), prof. Jan Widacki (1984), prof. Jan Wratny (1984), prof. Hanna Suchocka (1989). W późniejszym okresie w KUL pracę podjęli profesorowie: Jan Świtka (1994), Andrzej Szajkowski (1995), Henryk Cioch (1997), Józef Skoczylas (1997), Stanisław Wrzosek (1997), Kazimierz Kruczałak (1999–2002). Ponadto prace na Sekcji Prawa, jako zajęcie dodatkowe, podjęli profesorowie z innych ośrodków. Z UMCS zajęcia w KUL prowadzili: Jan Ziemiński, Henryk Reniger, Andrzej Wąsek, Wanda Wójtowicz, Marek Kuryłowicz, Mirosław Granat. Obecnie na Wydziale są zaangażowani następujący profesorowie z tego ośrodka: Maria Poźniak-Niedzielska, Marian Zdyb i Ryszard Skubisz. Z Uniwersytetu Warszawskiego dojeżdżali: Tadeusz Ereciński, Marek Safjan, Jerzy Lapiere, Teresa Misiuk-Jodłowska, z Uniwersytetu Jagiellońskiego Edward Drozd, z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu dojeżdżał Tadeusz Jasudowicz, a obecnie Grzegorz Goździewicz.

Od chwili reaktywowania Sekcji Prawa stopniowo wzrastała liczba młodych pracowników nauki, którzy w

większości są absolwentami Wydziału Prawa KUL.

Warto wspomnieć, że pracownicy naukowcy Sekcji Prawa Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL pełnią odpowiedzialne stanowiska państwowe, wnosząc swój wkład w przemiany ustrojowe Polski. Do grona tych osób należą: prof. Wiesław Chrzanowski – Minister Sprawiedliwości i Prokurator Generalny (1991), Marszałek Sejmu RP (1991–1993); prof. Alicja Grześkowiak – senator RP I kadencji (1989–1991), senator II kadencji (1991–1993), senator III kadencji (1993–1997), od 1997 do 2001 Marszałek Senatu IV Kadencji; prof. Marek Kuryłowicz – sędzia Trybunału Stanu (1989–1991); prof. Wojciech Łączkowski – sędzia Trybunału Konstytucyjnego RP (1989–1998), członek Rady Polityki Pieniężnej (1998–2004), Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej (1994–1998); prof. Marek Safjan – od 1998 Prezes Trybunału Konstytucyjnego RP; prof. Adam Strzembosz – Minister Sprawiedliwości (1990–1991), I Prezes Sądu Najwyższego RP (1990–1998); dr Hanna Suchocka – Premier Rządu RP (1992–1993), Minister Sprawiedliwości i Prokurator Generalny (1997–2000), obecnie ambasador RP przy Stolicy Apostolskiej; prof. Jan Widacki – Wiceminister Spraw Wewnętrznych (1990–1991), Ambasador RP na Litwie (1992–1996); prof. Marian Zdyb – od 1998 roku sędzia Trybunału Konstytucyjnego RP.

Od chwili reaktywowania Sekcji Prawa jej struktura ulegała pewnym zmianom. W ramach Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL funkcjonuje obecnie sześć Sekcji: Administracji – na kierunku Administracja, Prawa Kanonicznego – na kierunku Prawo Kanoniczne oraz Ogólnych Nauk o Prawie, Prawa Karnego, Prawa Prywatnego i Prawa Publicznego – na kierunku Prawo.

Wydział prowadzi studia na trzech kierunkach: administracja, prawo i prawo kanoniczne, z czego na kierunku administracja studia prowadzone są w systemie dziennym (studia magisterskie), wieczorowym (studia zawodowe) i zaocznym (studia zawodowe i uzupełniające magisterskie), na kierunku prawo (studia magisterskie) zarówno w systemie dziennym, jak i zaocznym oraz na kierunku prawo kanoniczne tylko w systemie dziennym.

Ważnym elementem zaangażowania Wydziału w rzeczywistość społeczno-polityczną jest współpraca (poprzez sporządzanie ekspertyz i opinii prawnych) z organizacjami rządowymi, a także udział w pracach komisji sejmowych. Przejawem aktywności naukowej Wydziału są międzynarodowe i ogólnopolskie konferencje i seminaria, które stają się miejscem spotkania teoretyków i praktyków prawa. Owocują one powstaniem wielu publikacji naukowo-badawczych w sferze zmian zachodzących na płaszczyźnie wewnętrznych reform ustrojowych i społecznych, prawa europejskiego, prawa gospodarczego, konstytucyjnego, finansów państwa, prawa wyznaniowego, prawa konkordatowego, czy prawa małżeńskiego. Rocznie na Wydziale wydawanych jest ponad 200 publikacji, w tym ok. 70 książek.

Wydział współpracuje z prawniczymi ośrodkami akademickimi Europy i USA np. Centre for Advanced Legal Studies na Katolickim Uniwersytecie w Leuven w Belgii, Amerykańskim Stowarzyszeniem Prawników. Efektem tej kooperacji jest utworzenie, we współpracy z Chicago-Kent College of Law, Centrum Prawa Amerykańskiego. Wydział utrzymuje także kontakty z instytucjami międzynarodowymi, np. z instytucjami wspólnot europejskich, NATO, Radą Europy, a także zagranicznymi towarzystwami naukowymi: Consociatio Internationalis Studio Iuris Canonici Promovendo z siedzibą w Rzymie, Canon Law Society of England z siedzibą w Londynie, Associatio Winfried Schulz z siedzibą w Berlinie.

Opracowanie:

ks. prof. dr hab. Antoni Dębiński

Sekcja Administracji

kierownik

dr hab. Stanisław Wrzosek, prof. KUL

Sekcja administracji powstała w 1998 roku. Jej powstanie zostało podyktowane potrzebą prowadzenia pogłębionych i całościowych badań w związku z rozwojem nowoczesnej administracji zarządzającej państwem. Organizatorem i kierownikiem sekcji administracji jest dr hab. Stanisław Wrzosek, prof. KUL. Sekcja skupia 6 katedr oraz Centrum Informatyki Prawniczej. W ramach sekcji prowadzone są zajęcia na studiach dziennych, zaocznych i wieczorowych w Lublinie oraz w zamiejscowych punktach dydaktycznych w Radomiu, Łukowie i Międzyrzeczu Podlaskim.

Katedra Nauki Administracji

dr hab. Stanisław Wrzosek, prof. KUL

– kierownik

dr Rafał Arkadiusz Biskup – adiunkt
dr inż. Mirosław Zmysłony – adiunkt
ks. dr Tadeusz Stanisławski – adiunkt
dr Jacek Dziobek-Romański – adiunkt
dr Juliusz Świątki – asystent
dr Jan Mariusz Izdebski – asystent
mgr Kazimierz Ostaszewski – asystent
mgr Piotr Taracha – asystent
mgr Piotr Zacharczuk – asystent sekretarza
mgr Michał Domagała
mgr Małgorzata Ganczar
mgr Magdalena Kluska
dr Gerard Maj

Katedra istnieje od roku 1998, przy czym w latach 1998-2000 nosiła nazwę Katedry Teorii Organizacji i Zarządzania. Następnie w latach 2000-2002 funkcjonowała pod nazwą Katedry Administracji Publicznej. W roku 2002 nastąpiła zmiana nazwy Katedry, która ostatecznie przyjęła nazwę Katedry Nauki Administracji. Jej kierownikiem jest dr hab. Stanisław Wrzosek, prof. KUL. W ramach swojej działalności Katedra prowadzi badania, które podejmują dość nowatorskie zagadnienia związane z szeroko rozumianą dziedziną nauki administracji, a w szczególności:

- Administracyjno-prawne aspekty zarządzania zasobami środowiska
- Podział kompetencji w administracji publicznej
- Zadania administracji celnej w zakresie regulacji obrotu towarowego z zagranicą
- Metody ingerencji państwa w publiczny rynek papierów wartościowych
- Konflikt interesu publicznego i prywatnego
- Nauka administracji.

W ostatnich latach Katedra zorganizowała następujące konferencje:

- Węzłowe problemy prawa administracyjnego, Lublin, 27 maja 2003;
- Prywatyzacja zadań publicznych w ochronie środowiska, Lublin, 8 października 2002;
- Administracja publiczna wobec wyzwań współczesności, Lublin, 21 maja 2002;
- Ustrój samorządu terytorialnego, Lublin, 8 kwietnia 2002;
- Prawnicze koncepcje nauki administracji publicznej, Lublin, 26-27 kwietnia 2001;
- Nowoczesne i sprawne zarządzanie gminą w Polsce, Lublin, 10 grudnia 2001.

Katedra aktywnie współpracuje z innymi ośrodkami naukowymi. Działalność naukowa obejmuje również przygotowywanie rozpraw naukowych (przygotowywane są 4 rozprawy habilitacyjne i 6 rozpraw doktorskich) oraz publikacji naukowych.

Ważniejsze publikacje pracowników katedry w roku 2003:

- Biskup R., Funkcje Komisji Papierów Wartościowych i Giełd na publicznym rynku papierów wartościowych, [w:] Dylematy kształcenia kadr administracji publicznej, red. S. Wrzosek, s. 12-20.
- Biskup R., Izdebski J. M., Zasada jawności i jej ograniczenia w działalności gospodarczej. Zagadnienia wybrane, w: Jednostka w demokratycznym państwie prawa, red. J. Filipek, Bielsko-Biała 2003 r. s.11-24
- Biskup R., Obowiązkowy system rekompensat na rynku kapitałowym, [w:] Ius et veritas. Księga poświęcona pamięci Michała Staszewicza, red. D. Dudek, A. Janicka, W. Staszewski, Lublin 2003, s. 389-400.
- Biskup R., Wtórny obrót papierami wartościowymi – zagadnienia prawne, Bydgoszcz-Lublin 2003.
- Biskup R., Z problematyki sądowej kontroli rozstrzygnięć Komisji Papierów Wartościowych i Giełd, [w:] Polski model sądownictwa administracyjnego, red. J. Stelmasiak, J. Niczyporuk, S. Fundowicz, s. 23-39.
- Dziobek-Romański J., Aktywność społeczna na Podkarpaciu, [w:] Organizacje pozarządowe w społeczeństwie obywatelskim – wyzwanie dla środowisk akademickich, red. A. Juros, s. 143-152.
- Dziobek-Romański J., Barczewska-Dziobek A., Zmiany w statusie prawnym organu wykonawczego gminy (zagadnienia wybrane), [w:] Dylematy kształcenia kadr administracji publicznej, red. S. Wrzosek, s. 21-32.
- Dziobek-Romański J., Miejsce organizacji pomocniczych w systemie pomocy społecz-

nej a lokalne wsparcie tej działalności w opiniach ich przedstawicieli, [w:] Społeczeństwo Podkarpacia na przełomie wieków. Studia socjologiczne, red. M. Malikowski, s. 257-270.

- Dziobek-Romański J., Samozaradność w działalności organizacji pomocowych na Podkarpaciu. Województwo Podkarpackie na początku XXI wieku. Studia socjologiczne, red. M. Malikowski 2003, s. 202-211.
- Ostaszewski K., Problem polskiej klasy średniej, [w:] Etyka w działalności gospodarczej: fikcja czy sukces?, red. T. Barankiewicz, R. Biskup, Radom 2003, s. 131-137.
- Stanisławski T., Sytuacja prawno-majątkowa Kościoła, [w:] Prawo wyznaniowe, red. H. Misztal, P. Stanis, Lublin 2003, s. 387-402.
- Wrzosek S., Dziobek-Romański J., Przepływ informacji pomiędzy administracją publiczną a jej otoczeniem. Założenia i praktyka, [w:] System informacji strategicznej – kluczowy czynnik sukcesu firmy, red. Z. Kwaśnik, A. Kruk, s. 155-170.
- Wrzosek S., Izdebski J., Kształtowanie struktur współczesnej administracji na przykładzie administracji celnej, [w:] Nauka administracji wobec wyzwań współczesnego państwa prawa, red. J. Łukasiewicz, s. 551-559.
- Wrzosek S., Poszukiwanie koncepcji nauki o administracji publicznej, [w:] Ius et lex. Księga Jubileuszowa ku czci Profesora Adama Strzembosza, red. A. Dębiński, A. Grześkowiak, K. Wiak, s. 383-393.
- Wrzosek S., Rola nauk o zarządzaniu w kształceniu kadr administracji publicznej, [w:] Dylematy kształcenia kadr administracji publicznej, red. S. Wrzosek, s. 113-117.

Katedra Prawa Zarządzania Środowiskiem

dr hab. Stanisław Wrzosek, prof. KUL – kurator
dr Maciej Rudnicki – adiunkt

s. mgr Marta Garbacka – asystent
mgr Anna Halaś – asystent sekretarza
mgr Wojciech Wytrątek

Katedra istnieje od lutego 2001 roku. Kierowana jest przez kuratora, dr hab. Stanisława Wrzosa, prof. KUL. Katedra zajmuje się przede wszystkim nowatorskimi i dyskusyjnymi zagadnieniami dotyczącymi prawa ochrony środowiska, jego rozwoju, miejsca i znaczenia dla współczesnego świata. Pracownicy Katedry podejmują próby wskazania najskuteczniejszych prawnych sposobów i metod zapobiegania dalszej degradacji środowiska i polepszenia jego stanu. Do podejmowanych przez Katedrę zagadnień należy badanie, zarówno na forum krajowym, jak i międzynarodowym, regulacji prawnych odnośnie do zagadnień

związanych z ochroną środowiska. Szczególnej uwadze poddawane są zagadnienia wpływu prawa europejskiego na polskie prawodawstwo w dziedzinie przedmiotowej. Pracownicy Katedry podejmują też analizę instrumentów finansowania ochrony środowiska oraz wpływu systemu podatkowego na stan środowiska.

Badania statutowe obejmują problematykę harmonizacji prawa polskiego i prawa europejskiego w zarządzaniu środowiskiem oraz wskazanie na dynamikę rozwoju instrumentów prawno-finansowych w ochronie środowiska.

Jeden z pracowników Katedry przygotowuje obecnie rozprawę habilitacyjną, dwóch – rozprawy doktorskie.

Katedra współpracuje aktywnie z Katedrą Ochrony Środowiska na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym i Fundacją Ekonomistów Środowiska i Zasobów Naturalnych.

Aktywność pracowników Katedry na polu naukowym potwierdzają liczne konferencje naukowe zorganizowane przez Katedrę Prawa Zarządzania Środowiskiem:

1. Administracja wobec wyzwań współczesności, Lublin, 21 maja 2002 r.;
2. Prywatyzacja zadań publicznych w ochronie środowiska, Lublin, 8 października 2002 r.;
3. Rola regionalnych i lokalnych strategii rozwoju zrównoważonego w dążeniu Polski do UE, Kazimierz Dolny, 11-12 września 2003 r.;
4. Współpraca międzynarodowa w ochronie środowiska, Radom 5 marca 2004 r.;
5. Polska w Unii Europejskiej – nowy wymiar współpracy międzynarodowej w ochronie środowiska, Radom, 17 czerwca 2004 r.

Najważniejsze publikacje naukowe za 2003 r.

- Haładaj A., Formy realizacji zasady kooperacji na poziomie lokalnym w Niemczech, [w:] Strategie rozwoju zrównoważonego w dążeniu Polski do UE, Białystok 2004, s. 150nn.
- Haładaj A., Kodyfikacja prawa ochrony środowiska w Niemczech i na świecie, „Prawo-Administracja-Kościół” Nr 4(15)/2003, s. 131-171.
- Haładaj A., Polsko-niemiecka współpraca w ochronie środowiska na przykładzie Fundacji Nowickiego i Deutsche Bundesstiftung Umwelt, [w:] Współpraca międzynarodowa w ochronie środowiska, Radom 2004 (w druku).
- Haładaj A., Umweltrecht in Polen unter besonderer Berücksichtigung des Grundsatzes der nachhaltigen Entwicklung, Natur und Recht, H. 4/2004.
- Haładaj A., Zasada subsydiarności w europejskim prawie ochrony środowiska, „Prawo i Środowisko”, Nr 1/2003, s. 85-96.
- Rudnicki M., Nowe przepisy o sprzedaży towarów konsumpcyjnych, [w:] Informator dla

Przedsiębiorców, nr 1/marzec/2003, Łódź, 2003, s. 8-9.

- Rudnicki M., Opakowania i odpady opakowaniowe, [w:] „Biuletyn Prawny ITM”, nr 3/lipiec/2003.
- Rudnicki M., Prawno-finansowe uwarunkowania polskiej polityki ekologicznej w kontekście integracji Polski z Unią Europejską, Sozologia, nr 1/2003, s. 86-90.
- Rudnicki M., Udostępnianie informacji gospodarczych, Biuletyn Informacyjny dla Przedsiębiorców, nr 2/2003, s. 9-11.
- Rudnicki M., Wykorzystanie obligacji ogólnego zadłużenia oraz obligacji przychodowych w finansowaniu wkładu własnego w inwestycjach komunalnych realizowanych przez beneficjentów funduszy pomocowych Unii Europejskiej, [w:] Inżynierskie, przyrodnicze i ekonomiczne uwarunkowania zrównoważonego rozwoju, red. Z. Ciećko, Monografie Komitetu Inżynierii Środowiska Polskiej Akademii Nauk, vol. 17, Lublin 2003, s. 105-123.
- Rudnicki M., Zwrot kosztów przystosowania stanowiska pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych, [w:] „Biuletyn Prawny ITM”, nr 3/lipiec/2003.

Katedra Ustrojowych Podstaw Administracji

dr hab. Dariusz Dudek, prof. KUL – kurator

Katedra istnieje od 2001 roku. Obecnie kuratorem katedry jest dr hab. Dariusz Dudek, prof. KUL. Pracownikiem Katedry był tragicznie zmarły dr Michał Staszewicz.

Katedra Historii Administracji

dr hab. Jerzy Flaga, prof. KUL – kierownik

mgr Sebastian Kwiecień – sekretarz

Katedra została utworzona 4 czerwca 2000 roku. Zajmuje się zagadnieniami dotyczącymi historii administracji polskiej i powszechnej. Celem naukowym Katedry jest wskazanie ewolucji historycznej, jaką przeszła administracja zarówno w Polsce, jak i innych krajach europejskich po to, by ukazać tło historyczne dla dzisiejszych rozwiązań w zakresie szeroko rozumianej administracji. Do zakresu podejmowanych przez Katedrę zagadnień należy również badanie administracji kościelnej na ziemiach polskich, której organizacja

miała, i ma, istotny wpływ na kształt administracji państwa i większości jej instytucji. Katedra ściśle współpracuje z Katolickim Uniwersytetem w Leuven (Belgia).

Tematem badawczym rozwijanym w pracach Katedry jest historia administracji polskiej i powszechnej.

Publikacje:

- Flaga J., Formacja seminaryjna i wykształcenie intelektualne plebanów archidiecezji lubelskiej w I połowie XVIII wieku, [w:] Ku prawdzie w miłości, Księga pamiątkowa poświęcona Księdzu Biskupowi Profesorowi Janowi Śrutwie, red. S. Koczwar, Lublin 2002.
- Flaga J., Le Sort Des Jesuites Polonais Apres La Suppression De L'Ordre En 1773, „Revue d'histoire ecclesiastique”, Louvain-La-Neuve&Leuven, Avril-Juin 2002.
- Flaga J., Kształt formacji intelektualnej oraz przejawy działalności duszpasterskiej zakonów Rzeczypospolitej w XVII i XVIII w., [w:] Patrimonium Marianorum Ojciec Kazimierz Wyszyński (1700-1755) w kontekście swej epoki, red. K. Pek (MIC), Warszawa-Lublin.

Dorobek naukowy Katedry powiększa autorstwo szeregu recenzji naukowych ukazujących się przede wszystkim w „Revue d'histoire ecclesiastique”, Louvain-La-Neuve&Leuven.

Katedra Stosunków Międzynarodowych

Kierownik - vacat

dr Robert Andrzejczuk – adiunkt sekretarz

Katedra powstała w 2000 roku. W latach 2000-2002 jej kierownikiem był prof. dr hab. Antoni Kamiński. Główne tematy badawcze realizowane w ramach Katedry dotyczą badania przestrzegania praw człowieka przede wszystkim w prawie międzynarodowym, ale także i wewnętrznym.

Prace powstające w Katedrze mają duże znaczenie praktyczne dla różnych instytucji zajmujących się szeroko pojętą problematyką stosunków międzynarodowych w kraju i za granicą oraz posiadają duże walory naukowe.

Najważniejsze publikacje:

- Andrzejczuk R., Ewolucja treści praw człowieka, Studia z prawa wyznaniowego, nr 4/2002, s. 219-241.

► Sekcja Administracji

- Andrzejczuk R., Uzasadnienie prawa narodów do samostanowienia, *Roczniki Nauk Prawnych KUL* 2002, t. XII, s. 115-142.
- Andrzejczuk R., Prawa człowieka podstawą prawa narodów do samostanowienia, [w:] *Problemy społeczno-religijne świata na progu trzeciego tysiąclecia*, red. W. Lizak, E. Śliwka, E. Haliżak, L. Łukaszuk, Warszawa-Krynica Morska 2002, s. 17-32.
- Andrzejczuk R., Podłoże zagrożenia bezpieczeństwa światowego w kontekście napaści Związku Radzieckiego na Polskę w 1939 r., *Studia z prawa wyznaniowego*, nr 5/2002, s. 17.
- Andrzejczuk R., Uzasadnienie prawa narodów do samostanowienia. Prawa człowieka podstawą prawa narodów do samostanowienia, Lublin 2002.
- Andrzejczuk R., Wpływ aksjologii na prawo międzynarodowe w kontekście agresji Związku Radzieckiego na Polskę w 1939 r., *Roczniki Nauk Prawnych*, t. XIII 2003, z. 1, s. 93-109.

Katedra Bankowości i Finansów Publicznych

prof. dr hab. Eryk Wojciechowski – kierownik
mgr Rafał Sura – sekretarz

Katedra została utworzona w 2002 roku. Zajmuje się przede wszystkim zagadnieniami dotyczącymi sposobów finansowania jednostek samorządu terytorialnego w Polsce, zagadnieniami dotyczącymi finansów publicznych i szeroko rozumianą problematyką bankowości.

Rafał Biskup, Piotr Zacharczuk

Centrum Informatyki Prawniczej

ks. bp prof. dr hab. Andrzej Dziega – kurator
dr inż. Mirosław Zmysłony
dr Paweł Fajgielski
mgr Przemysław Grądzki
mgr Krzysztof Jakubski
mgr Dawid Kulbicki
mgr Piotr Pszczel
mgr Rafał Sura
mgr Wojciech Wytrązek

Centrum Informatyki Prawniczej to jednostka działająca na Wydziale Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji od początku 2001 roku. Została utworzona w celu przygotowania studentów do korzystania z technik komputerowych w czasie studiów i w przyszłej pracy.

Obecnie prowadzone zajęcia na kierunku prawo oraz prawo kanoniczne

trwają jeden semestr i obejmują opisanie umiejętności efektywnego korzystania z internetowych serwisów prawnych, wyszukiwania i selekcji informacji oraz zagadnienia prawne związane z internetem. Na kierunku administracja od początku studiów przez cztery semestry prowadzone są zajęcia z przedmiotu informatyka w administracji. Ich celem jest przygotowanie studentów do posługiwania się komputerem jako podstawowym narzędziem pracy.

Działalność Centrum nie ogranicza się wyłącznie do nauki pracy z komputerem. To także badanie zagadnień prawnych związanych z podpisem elektronicznym, ochroną danych w systemach administracji oraz systemami informacyjnymi w urzędach administracji publicznej. Często dyskutowanymi tematami są przestępczość komputerowa oraz zagrożenia związane z działaniem sieci i handlem elektronicznym są.

Centrum dysponuje pracownią komputerową (18 stanowisk), udostępnianą studentom naszego Wydziału do samodzielnej pracy poza godzinami zajęć dydaktycznych.

Wojciech Wytrązek

Sekcja Ogólnych Nauk o Prawie

Kierownik

dr hab. Grzegorz Górski, prof. KUL

KATEDRA PRAWA RZYMSKIEGO

ks. prof. dr hab. Antoni Dębiński – kierownik
dr Grzegorz Jędrejek – asystent
ks. dr Stanisław Józwik – asystent
dr Monika Wójcik – asystent
mgr Maciej Jońca

Główne kierunki badań:

- Wpływ prawa rzymskiego na rozwój prawa kanonicznego
- Prawo rzymskie w XIX wieku
- Prawo rzymskie a współczesne prawo cywilne
- Status lekarza w prawie rzymskim
- Fundacje w prawie rzymskim
- Prawo rzymskie w pismach i działalności Ojców Kościoła
- Rzymskie prawo karne.

Prawo rzymskie jest jedną z tych dziedzin nauki, które stanowiły przedmiot nauczania od początku istnienia KUL-u. Było ono wykładane na obu powstałych w 1918 r. wydziałach prawniczych Uniwersytetu: na Wydziale Prawa Kanonicznego oraz Wydziale Prawa i Nauk Społeczno-Ekonomicznych. Uwzględniając przerwę związaną z II wojną światową, trwało aż do roku 1952, kiedy to na sku-

tek likwidacji przez władze komunistyczne Sekcji Prawnej Wydziału Prawa i Nauk Społeczno-Ekonomicznych, pra-

wo rzymskie pozostało przedmiotem wykładowym jedynie na Wydziale Prawa Kanonicznego.

dr hab. Grzegorz Górski, prof. KUL

Urodzony 14 grudnia 1961 roku w Toruniu. Doktorat w roku 1988 na Wydziale Prawa i Administracji UMK. Habilitacja w roku 1996 na Wydziale Prawa i Administracji UW. Zatrudniony na KUL od 1994 roku. Od 1997 jest Kierownikiem Katedry Historii Państwa i Prawa KUL. Od roku 1998 kieruje Centrum Prawa Amerykańskiego, utworzonym wspólnie z Chicago-Kent College of Law. W 2001 roku został kierownikiem Sekcji Ogólnych Nauk o Prawie na Wydziale Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji. Jest również wykładowcą na kierunkach politologia i stosunki międzynarodowe UMK w Toruniu.

Profesor Grzegorz Górski jest członkiem Towarzystwa Naukowego w Toruniu i Towarzystwa Naukowego KUL, a także członkiem Rady Fundacji Archiwum Pomorskie Armii Krajowej i członkiem American Society for Legal History oraz Supreme Court Historical Society w USA. Jest wiceprzewodniczącym Kolegium Redakcyjnego półrocznika historycznego „Czasy Nowożytnie”, a także organizatorem i członkiem redakcji periodyków wydawanych w języku angielskim: „Modern Times” (Toruń), „Law in History” (Lublin-Toruń) oraz „Review of Comparative Law” (Lublin).

Profesor Grzegorz Górski specjalizuje się w najnowszej historii Polski oraz historii ustroju i prawa Polski po 1918 roku, a także historii ustroju i prawa USA i Wielkiej Brytanii. Jest autorem kilkudziesięciu artykułów i opracowań naukowych. W roku 1995 ukazały się dwa szersze opracowania: „Administracja Polski Podziemnej 1939-1945” oraz „Ustrój Polskiego Państwa Podziemnego 1939-1945”, w roku 2000 praca „Wrzesień 1939. Rozważania alternatywne”. Jest współautorem (wspólnie z prof. Stanisławem Salmonowiczem) podręcznika „Historia ustrojów państw” (2001) i autorem „Historii administracji” (2001). Wydał także zbiór szkiców „Wokół genezy PRL” (2001). Jest również współautorem lub redaktorem kilku wydawnictw zbiorowych.

Do grona profesorów, których działalność dydaktyczno-naukowa związana była z funkcjonowaniem Katedry Prawa Rzymskiego w okresie międzywojennym należą Jerzy Fiedorowicz (1918-23) i ks. Henryk Insadowski (1922-46). Po II wojnie światowej pracę naukową w ramach Katedry Prawa Rzymskiego kontynuowali m.in.: Wacław Osuchowski (kierownik Katedry w latach 1945/46), ks. Piotr Kałwa, Leszek Winowski, ks. Stanisław Płodzień. Po reaktywowaniu Sekcji Prawnej w 1981 r. kierownikiem Katedry Prawa Rzymskiego został prof. Marek Kuryłowicz. Obecnie kierownikiem Katedry jest ks. prof. Antoni Dębiński.

Katedra Prawa Rzymskiego w ostatnim czasie była organizatorem następujących sympozjów:

1. Religia i prawo karne w starożytnym Rzymie (6-17.05.1997 r.)
2. Prawo w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim w latach 1918-1952 (4-5.12.1998 r.)
3. Starożytne kodyfikacje prawa a współczesna kultura jurydyczna (10-11.12.1999 r.).

Obecnie przygotowywany jest Ogólnopolski Zjazd Katedr Prawa Rzymskiego, który odbędzie się w dniach 9-12.05.2004 r. w Kazimierzu Dolnym.

Opr. ks. dr Stanisław Józwiak

Katedra Historii Państwa i Prawa

dr hab. Grzegorz Górski, prof. KUL - kierownik
prof. dr hab. Borys Tyszczyk
dr Leszek Ćwikła - adiunkt
dr Marzena Dyjakowska - adiunkt
dr Wojciech Stawiński - adiunkt
dr Marzena Lipska - asystent
dr Marcin Zaborski - asystent
mgr Agnieszka Cenzartowicz - asystent
mgr Waldemar Bednaruk
mgr Katarzyna Maćkowska

Główne kierunki badań:

- Trybunał Koronny
- Akademia Zamojska
- Ustrój Polskiego Państwa Podziemnego
- Historia administracji publicznej po 1918 roku
- Urząd Ministra Spraw Wewnętrznych w strukturze konstytucyjnych organów państwa do roku 1939
- Ustrój sądów wojskowych 1944-1953
- Położenie prawne protestantów w Rzeczypospolitej Obojga Narodów
- Pozycja prawna Kościoła prawosławnego i ludności prawosławnej w Królestwie Polskim oraz Rzeczypospolitej Obojga Narodów do 1795 roku
- Historia Sądu Najwyższego w USA
- Crimen laesae maiestatis

- Prawo własności przemysłowej w dwudziestolecie międzywojennym na tle porównawczym
- Fuzje w amerykańskim prawie antymonopolowym
- Społeczne aspekty amerykańskiego federalizmu.

Przedmioty historyczno-prawne zostały umieszczone w programie studiów akademickich na pierwszym roku studiów prawniczych – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 16 X 1920 roku w sprawie organizacji studiów prawniczych w uniwersytetach państwowych. W ramach historii prawa prowadzone były wykłady z historii ustroju Polski, historii prawa sądowego oraz historii prawa na Zachodzie Europy. Wówczas w ramach Sekcji Prawnej na Wydziale Prawa i Nauk Społecznych funkcjonowały cztery katedry historyczno-prawne: Katedra Historii Polski, Katedra Ustroju i Historii Polski, Katedra Prawa Sądowego Polskiego oraz Katedra Historii Prawa na Zachodzie Europy. W latach 1919-1939 wykładowcami tej dziedziny byli wybitni historycy prawa związani przejściowo (jak: Przemysław Dąbkowski, Bolesław Gruźewski-Lubicz, Józef Rafach), czy też na stałe (jak: Jan Kamiński, Paweł Skwarczyński) z KUL-em. Po II wojnie światowej – aż do wstrzymania rekrutacji na studia prawnicze – do roku 1949 profesorami, którzy tworzyli ośrodek historyczno-prawny w Lublinie byli: Leon Halban, Witold Sawicki i Józef Mazurkiewicz.

Po reaktywacji Sekcji Prawnej w 1983 roku kierownikiem Katedry Historii Państwa i Prawa został prof. Władysław Rostocki. Funkcję swoją sprawował aż do przejścia na emeryturę w roku 1990. Wówczas stanowisko to

objął ks. prof. Henryk Karbownik. Od roku 1997 kierownikiem Katedry jest prof. Grzegorz Górski.

Główne kierunki badań pracowników Katedry koncentrują się wokół zagadnień zarówno powszechnej historii państwa i prawa, jak i historii państwa i prawa polskiego oraz wokół zagadnień z obu tych dziedzin w ramach prawa porównawczego: prawa amerykańskiego, brytyjskiego oraz ukraińskiego.

W ramach poszczególnych tematów opracowano i opublikowano szereg artykułów naukowych i opracowań, wygłoszono wiele referatów, a pracownicy Katedry uczestniczyli w wielu konferencjach naukowych (m.in.: co dwa lata – od roku 1998 uczestniczą w Zjazdach Katedr Historyczno-Prawnych: *Dzieje wymiaru sprawiedliwości* (Mielno-Unieście, 20-23.09.1998); *Państwo-Prawo-Kościół – jednostka na przełomie tysiącleci* (Ustroń 17-20.09.2000), *Wielokulturowość polskiego pogranicza* (Augustów 15-18.09.2002) oraz sami byli organizatorami międzynarodowych konferencji historyków prawa: *Przemiany prawa sądowego w Europie i świecie w XIX wieku* (Lublin 17-18.06.1999), *Polska-Rus-Ukraina jedenaście wieków sąsiedztwa* (Kazimierz Dolny 05-06.12.2000) oraz w Chicago w 1999 i 2000 roku, poświęconych przemianom polskiego systemu politycznego i prawnego po 1989 roku.

Od 2004 roku Katedra jest wydawcą półrocznika *Czasy Nowożytne*, a pracownicy Katedry są również zaangażowani w wydawanie *Review of Comparative Law*.

Katedra współpracuje z katedrami historyczno-prawnymi Uniwersytetu Iwana Franki we Lwowie oraz historykami prawa w Chicago.

W ramach działalności Katedry prowadzone są seminaria magisterskie i doktoranckie, w których uczestniczy

Sekcja Ogólnych Nauk o Prawie

10 doktorantów. Dotychczas obroniono zostały 4 doktoraty i ponad 100 prac magisterskich.

Opracowała dr Marzena Lipska

Katedra Filozofii Prawa

prof. zwyczaj. dr hab. Antoni Kość SVD

– kierownik

dr Tomasz Barankiewicz SVD – adiunkt

mgr Jadwiga Potrzeszcz – asystent

mgr Anna Frąckiewicz

Główne kierunki badań:

- Europejska filozofia prawa
- Chińska filozofia prawa
- Japońska filozofia prawa
- Koreańska filozofia prawa
- Francuska filozofia prawa
- Niemiecka filozofia prawa
- Idea prawa
- Koncepcje prawa
- Aksjologia prawa
- Metodologia nauk prawnych
- Analityczna filozofia prawa.

Najmłodsza z katedr należących do Sekcji Ogólnych Nauk o Prawie powstała w 1998 roku i funkcjonowała początkowo pod nazwą: Katedra Teorii Państwa i Prawa. W roku 2000 Senat Akademicki zmienił nazwę Katedry na: Katedra Filozofii Prawa i jest to aktualna nazwa.

Od początku Kierownikiem Katedry jest prof. dr hab. Antoni Kość SVD, który dzięki bogatym doświadczeniom zdobytym w pracy na wielu zagranicznych uniwersytetach sprawił, że Katedra Filozofii Prawa w KUL jest jednym z ważniejszych i coraz bardziej liczących się ośrodków naukowych (w środowisku teoretyków i filozofów prawa) w Polsce.

Do ważniejszych publikacji książkowych powstałych w czasie działalności Katedry należy zaliczyć: A. Kość, *Prawo a etyka konfucjańska w historii myśli prawnej Chin*, Lublin 1998; A. Kość, *Podstawy filozofii prawa*, Lublin 1998 (wyd. 2. poszerzone - Lublin 2001); A. Kość, *Filozoficzne podstawy prawa japońskiego w perspektywie historycznej*, Lublin 2001;

A. Kość, *Znaczenie idei prawa dla tworzenia dobrego prawa*, Lublin 2003; A. Kość (red.), *Filozofia prawa. Wybór tekstów źródłowych*, Lublin 2002.

W ramach działalności Katedry prowadzone są seminaria magisterskie i doktoranckie, w których uczestniczy prawie 40 doktorantów. Dotychczas obroniono zostały 2 doktoraty i 65 prac magisterskich.

Katedra współpracuje z TN KUL i Sekcją Polską Internationale Vereinigung für Rechtsphilosophie oraz uczestniczy w organizowanych systematycznie Zjazdach Katedr Teorii i Filozofii Prawa.

Opracowała: J. Potrzeszcz

Ważniejsze publikacje pracowników SONoP za rok 2003/2004:

- Barankiewicz T., Prawo a filozofia człowieka – ujęcie metodologiczne, „Roczniki Nauk Prawnych”, 13 (2003), z. 1, s. 31-42.
- Cenzartowicz A., Modernization proposals and their impact, [w:] Review of Comparative Law 8 (2003), s. 245-264.
- Dębiński A., Rzymskie Prawo Prywatne, Kompendium, Warszawa 2003.
- Dyjakowska M., Comparative research on Corpus Iuris Civilis in dissertations of professor's of Academy of Zamość, [w:] Review of Comparative Law 8 (2003), s. 191-215.
- Dyjakowska M., Wielokulturowość środowiska prawniczego ordynacji zamojskiej w okresie przedrozbiorowym, [w:] Wielokulturowość polskiego pogranicza. Ludzie – idee – prawo, red. A. Lityńskiego, P. Fiedorczyka, Białystok 2003, s. 211-230.
- Górski G., Chrześcijańska Wspólnota Europejska w Średniowieczu, „Znaki Nowych Czasów”, nr 4 (2003), s. 102-106.
- Górski G., Czy PRL był tożsamy z II RP? Jeszcze kilka uwag o tożsamości i ciągłości prawnomiedzynarodowej Polski, „Prawo-Administracja-Kościół”, nr 4 (2003), s. 221-230.
- Górski G., Europejska „Republica Christiana” od końca X do końca XIII wieku, [w:] Problemy dzierżawotworzenia i zahisty praw ludiny w Ukraini. Materiały X regionalnej na-

ukowo-praktycznej konferencji, Lviv 2004, s. 75-78.

- Górski G., Ewolucja struktur administracji centralnej II RP, „Prawo-Administracja-Kościół”, nr 3 (2003), s. 113-120.
- Górski G., Jak sprywatyzowano „Polskę ludową” w ujęciu M. Łoś i A. Zybortowicza. Artykuł recenzyjny, „Znaki Nowych Czasów”, nr 8/9 (2003), s. 135-138.
- Górski G., Kilka uwag o pewnej recenzji, CPH Poznań 2003, T. LV, z. 1, s. 427-440.
- Górski G., Konstytucja cesarstwa Japonii z 1889 r., „Roczniki Nauk Prawnych”, T. XIII (2003), z. 1, s. 43-52.
- Górski G., Konstytucja Cesarstwa Japonii z 1889 roku, [w:] „Roczniki Nauk Prawnych”, 13 (2003), z. 1, s. 43-52.
- Górski G., Konstytucji kwietniowej blaski i cienie w ujęciu Władysława Rostockiego. Artykuł recenzyjny, „Czasy Nowożytne”, T. XIV (2003), s. 209-221.
- Górski G., Metoda Johnsa. Demokratyczny przełom czyli o przemianach prawa wyborczego w USA i Wielkiej Brytanii w XIX wieku, „Znaki Nowych Czasów”, nr 5-6 (2003), s. 181-187.
- Górski G., O chorobie państwa polskiego słów kilka, „Znaki Nowych Czasów”, nr 3 (2003), s. 43-48.
- Górski G., Podstawy amerykańskiego sądownictwa federalnego – „Judiciary Act” 1791, [w:] Problemy dzierżawotworzenia i zahisty praw ludiny w Ukraini. Materiały IX regionalnej naukowo-praktycznej konferencji, Lviv 2003, s. 67-70.
- Górski G., Podstawy amerykańskiego sądownictwa federalnego – Judiciary Act 1789, [w:] Problemy dzierżawotworzenia i zachystu praw ludiny w Ukraini. Materiały IX regionalnej naukowo – praktycznej konferencji (13-14 lutego 2003 r.), Lwów 2003, s. 67-70.
- Górski G., Polish Kingdom (1815-1830) and “People's” Republic of Poland (1944-1989) in the scape of legal history, RCL Lublin 2003, vol. 8, s. 221-230.
- Górski G., Prof. Władysław Rostocki – historyk i prawnik, „Prawo-Administracja-Kościół”, nr 4 (2003), s. 9-13.
- Górski G., Professor Władysław Rostocki – A Historian and Lawyer, „Prawo-Administracja-Kościół”, nr 4 (2003), s. 15-19.
- Górski G., Przywróćmy instytucję sędziów śledczych, „Znaki Nowych Czasów”, nr 7 (2003), s. 61-64.
- Górski G., Salmonowicz S., O dyskusję nad prawidłowością mechanizmów ustrojowych Konstytucji RP z 1997 r., „Prawo-Administracja-Kościół”, 2-3 (2002-2003), s. 7-16.
- Górski G., Sąd Najwyższy Stanów Zjednoczonych pod prezesurą Rogera B. Taneya (1837-1864), CPH Poznań 2003, T. LV, z. 1, s. 243-259.
- Górski G., Sąd Najwyższy Stanów Zjednoczonych pod prezesurą Rogera B. Taneya (1837-1864), „Czasopismo Prawno-Historyczne”, 55 (2003), z. 1, s. 243-259.
- Górski G., Sąd Najwyższy Stanów Zjednoczonych w okresie Wojny Secesyjnej i

Rekonstrukcji, *Roczniki Nauk Prawnych*, Tom XIV (2003).

- Górski G., The kingdom of Poland and people's republic of Poland in the scope of legal history, [w:] "Review of Comparative Law", 8 (2003), s. 217-226.
- Górski G., Uwagi o federalnym charakterze państwa polsko-litewskiego w XVI-XVIII w., „Czasy Nowożytne”, Lublin 2004, T. XVI.
- Jędrejek G., Czy o Katyniu napisano już wszystko, [w:] *Golgota Wschodu*, t. 1, 2003, s. 43-50.
- Jędrejek G., Peszkowski Z., Szymański T., Przebaczyć nie znaczy zapomnieć. O znaczeniu zbrodni katyńskiej dla powstanie ładu powojennego oraz czasów współczesnych, Lublin-Warszawa 2003.
- Jędrejek G., Postulaty de lege ferenda dotyczące odpowiedzialności małżonków majątkiem wspólnym za zobowiązanie zaciągnięte przez jednego małżonka, [w:] „Zeszyty

- Naukowe Wyższej Szkoły Handlu i Prawa im. Ryszarda Łazarskiego w Warszawie”, seria Prawo, z. 7 (2003), s. 122-135.
- Jędrejek G., Proces cywilny o ochronę dóbr osobistych z powództwa ks. Zdzisława Peszkowskiego przeciwko dziennikowi „Trybuna”, „Studia z Prawa Wyznaniowego” 6 (2003), s. 161-173.
- Jędrejek G., Separacja a prowadzenie działalności gospodarczej przez małżonków – wspólników spółek osobowych, „Prawo Spółek”, 5 (2003), s. 27-33.
- Jędrejek G., Spółka cywilna między małżonkami, Warszawa 2003.
- Jędrejek G., Wzajemne relacje między prawem rzymskim a prawem natury w świetle polskiego prawodawstwa XIX wieku, [w:] *Ius et veritas. Księga poświęcona pamięci Michała Staszewicza*, red. D. Dudka, A. Janickiej, W. Sz. Staszewskiego, Lublin 2003, s. 507-519.
- Jędrejek G., Zarząd majątkiem wspólnym małżonków a prowadzenie przez nich działalności gospodarczej, „Roczniki Nauk Prawnych”, T. XIII (2003), z. 1, s. 137-147.
- Jędrejek G., Zbrodnia katyńska a relacje z Rosją, [w:] *Golgota Wschodu*, t. 1, 2003, s. 33-42.
- Kość A., Relacja prawa i wartości w społeczeństwie otwartym, [w:] *Prawo a wartości. Księga jubileuszowa Profesora Józefa Nowackiego*, red. I. Bogucka, Z. Tobor, Zakamycze 2003, s. 135-147.
- Kość A., Relacja prawa, państwa i religii w ogólnej filozofii prawa, [w:] *Iustitia civitatis fundamentum. Księga pamiątkowa ku czci Profesora Wiesława Chrzanowskiego*, red. H. Cioch, ks. A. Dębiński, J. Chaciński, Lublin 2003, s. 605-628.
- Kość A., Typ i indywidualność w praktyce prawnej, [w:] „Roczniki Nauk Prawnych”, 13 (2003), z. 1, s. 7-16.

- Kość A., Znaczenie idei prawa dla tworzenia dobrego prawa, [w:] *Studia i Materiały fundacji Naukowej im. Pawła Włodkowica*, Lublin 2003, s. 7-28.
- Lipska M., Funkcjonowanie ministrów na mocy przepisów Konstytucji marcowej z 1921 roku, „Prawo-Administracja-Kościół”, Lublin 2004.
- Potrzeszcz J., Sprawiedliwość społeczna w skardze konstytucyjnej, „Roczniki Nauk Prawnych”, 13 (2003), z. 1, s. 17-30.
- Sławiński W., Erazm Glincher wobec Zgody sandomierskiej. Przyczynek do biografii, „Czasy Nowożytne”, T. XV (2003), s. 9-71.
- Tyszczyk B., Dmytro Witowskyj – wydatny derżawnyj ta wijskowyj dijac ZUNR, [w:] *Problemy derżawotworennia i zachystu praw ludyny w Ukraini. Materiały IX rehionalnoji naukowo-praktycznoji konferencji (13-14 lutoho 2003 r.)*, Lwiv 2003, s. 100-102.
- Tyszczyk B., Istoria derżawy i prawa seredniowiecznoji Polsszci, Lwiv 2003.
- Tyszczyk B., *Prawosud'ko Ł., Nantskyj edykt 1598 roku – persza sprobna prawowoho zachystu rehijinoji swobody u Franciji*, [w:] *Wisnyk Lwiwskoho Uniwersytetu. Serija jurydczna* 38 (2003), s. 40-47.
- Tyszczyk B., Tacij B. J. Istoria derżawy i prawa Ukrainy, T. 1-2, Kyjiw 2003.
- Tyszczyk B., The Appearance State System and Law-making Activities of the West Ukrainian People's Republic (1918-1919), [w:] *Review of Comparative Law* 8 (2003), s. 95-135.
- Wójcik M., Fundacje dobroczynne w rzymskim prawie poklasycznym, Lublin 2003.
- Zaborski M., Zarys ustroju i dziejów adwokatury Polskiej, „Palestra”, nr 11-12 (2003), s. 56-70.

Sekcja Prawa Kanonicznego

Kierownik

ks. dr hab. Antoni Dębiński, prof. KUL

Historia

Studium prawa kanonicznego zostało uruchomione w Lublinie wraz z powołaniem do życia Uniwersytetu

Lubelskiego, który swoje funkcjonowanie rozpoczął uroczystą inauguracją roku akademickiego 8 grudnia 1918 r. Pierwsze posiedzenie Rady Wydziału

Prawa Kanonicznego i Nauk Moralnych odbyło się w dniu 6 lutego 1919 r.

3 X 1920 r. Rada Wydziału powołała do życia dwie sekcje: prawno-spo-

ks. dr hab. Antoni Dębiński, prof. KUL

Urodził się 28 kwietnia 1953 r. w Lublinie. Po uzyskaniu matury (1972) rozpoczął studia filozoficzno-teologiczne w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, które zakończył (1978) uzyskując stopień naukowy magistra teologii. W tym samym roku przyjął święcenia kapłańskie; w latach 1978-1982 pracował w duszpasterstwie (diecezja lubelska) jako wikariusz. W 1982 podjął studia w zakresie prawa kanonicznego na Wydziale Prawa Kanonicznego i Świeckiego KUL; specjalizował się w zakresie prawa rzymskiego. Studia te ukończył (1985) uzyskując magisterium i licencjat. W 1985 roku został zatrudniony w Katedrze Prawa Rzymskiego KUL na stanowisku asystenta, a następnie starszego asystenta. Po obronie (1989) pracy doktorskiej pt. *Ustawodawstwo karne rzymskich cesarzy chrześcijańskich w sprawach religijnych*,

napisanej na seminarium z prawa rzymskiego pod kierunkiem prof. dr hab. Marka Kuryłowicza, został zatrudniony (1991) jako adiunkt w Katedrze Prawa Rzymskiego. Odbił staż naukowy w Paryżu (1988; 1992), w Louvain-La-Neuve (1993) i w Louvain (2002). W 1996, po przeprowadzeniu kolokwium habilitacyjnego na podstawie dorobku i pracy habilitacyjnej pt. *Sacrilegium* w prawie rzymskim, uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych; W 1997 został kierownikiem Katedry Prawa Rzymskiego KUL; w 1998 został mianowany na stanowisko profesora nadzwyczajnego. Od 1999 r. pełni funkcję prodziekana Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL (II kadencja). Od 1 X 2000 r. został zatrudniony na stanowisku prof. nadzw. i Kierownika Katedry Prawa Rzymskiego na Wydziale Prawa Kanonicznego UKSW w Warszawie.

► Sekcja Prawa Kanonicznego

lęczną i prawno-historyczną. Wkrótce utworzono na Wydziale trzecią sekcję, prawno-moralną. Program studiów w ramach poszczególnych sekcji był zróżnicowany, ale głównym przedmiotem każdej sekcji było prawo kanoniczne.

Od roku akademickiego 1923/24 przyjęto nową organizację Wydziału. Przede wszystkim podział na sekcje został zniesiony. Zmianie uległa także nazwa Wydziału, który stał się Wydziałem Prawa Kanonicznego. Ta struktura organizacyjno-prawna stanowiła zasadnicze ramy, w których uprawiana była kanonistyka w KUL do 1939 r.

Po II wojnie światowej struktura Wydziału Prawa Kanonicznego uległa pewnym przeobrażeniom. Zmiany organizacyjne, polegające na zwiększeniu liczby katedr, zostały wprowadzone w 1968 r. W 1983 r., w związku z reaktywowaniem Sekcji Prawa w ramach Wydziału Prawa Kanonicznego, została powołana Sekcja Prawa Kanonicznego. Jej utworzenie zostało powiązane ze zmianą organizacji katedr. Liczba katedr kanonistycznych uległa zwiększeniu. Ustalona wówczas struktura Sekcji Prawa Kanonicznego, z wyjątkiem niewielkich korekt, funkcjonuje do dziś.

Struktura Sekcji Prawa Kanonicznego obejmuje 11 Katedr.

Katedra Historii Źródeł Kościelnego Prawa Polskiego

ks. dr hab. Stanisław Tymosz, prof. KUL
– kierownik

W Katedrze prowadzone są badania naukowe w zakresie historii prawodawstwa partykularnego, instytucji kościelnych, działalności prawodawczej arcybiskupów i biskupów w ich jednostkach organizacyjnych, szczególnie w organizowaniu życia kościelnego przez realizację uchwał soborowych i kodeksowych na zwoływanych synodach diecezjalnych, prowincjonalnych oraz plenaryjnych.

Katedra Historii Powszechnego Prawa Kanonicznego

ks. dr hab. Antoni Dębiński, prof. KUL – kurator
ks. dr Krzysztof Burczak – asystent
ks. mgr Krzysztof Mikołajczuk – asystent

Pracownicy Katedry koncentrują swoje badania wokół historii prawa kanonicznego w ogóle, w szczególności zaś nad poszczególnymi okresami dziejowymi powszechnego prawa kanonicznego

Katedra Teologii i Norm Ogólnych Prawa Kanonicznego

ks. prof. dr hab. Marian Stasiak – kierownik
ks. dr Sylwester Kasprzak – adiunkt

ks. mgr Adam Kaczor – asystent

W Katedrze prowadzone są badania wokół zagadnień teologii prawa kanonicznego, uzasadnienia potrzeby i konieczności prawa kościelnego, jego natury i wykładu norm generalnych. Nowym tematem badawczym są zagadnienia prawno-kanoniczne ekologii.

Katedra Kościelnego Prawa Karnego

bp dr hab. Andrzej Dziega, prof. KUL – kurator
ks. dr Zbigniew Podlecki – adiunkt

Pracownicy Katedry koncentrują swoje badania wokół zagadnień nad teorią kanonicznych procesów karnych, w szczególności zaś nad zakonnym prawem karnym i wymiarem kar w Kościele katolickim.

Katedra Kościelnego Prawa Małżeńskiego i Rodzinnego

ks. dr hab. Tadeusz Syczewski, prof. KUL
– kierownik
ks. dr hab. Stanisław Paździor
ks. dr Stanisław Dubiel – adiunkt

W Katedrze prowadzone są badania nad teorią i praktyką małżeńskich procesów kanonicznych, kanonicznymi i psychologicznymi aspektami zdolności osoby do zawarcia związku małżeńskiego.

Katedra Kościelnego Prawa Publicznego i Konstytucyjnego

ks. prof. dr hab. Józef Krukowski – kierownik
ks. dr Krzysztof Orzeszyna – adiunkt, sekretarz sekcji
ks. dr Mirosław Sitarz – adiunkt

Pracownicy Katedry koncentrują swoje badania wokół zagadnień nauki o państwie i prawie, prawa konordatowego, relacji między Kościołem i państwem oraz ustroju hierarchicznego Kościoła.

Katedra Prawa Katolickich Kościołów Wschodnich

ks. prof. dr hab. Marian Stasiak – kurator
ks. dr Leszek Adamowicz – adiunkt

W Katedrze prowadzone są badania wokół zagadnień związanych z prawem katolickich kościołów wschodnich, ich ustrojem hierarchicznym i prawem małżeńskim.

Katedra Prawa Instytutów Życia Konsekrowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego

prof. dr hab. Bronisław Wenanty Zubert OFM
– kierownik
ks. dr Ambroży Skorupa SDS – adiunkt
ks. mgr Piotr Szyrseń

W Katedrze prowadzone są badania w zakresie specyfiki życia konsekrowanego, jego charyzmatu i roli w Kościele.

Katedra Prawa Sakramentów Świętych

prof. dr hab. Bronisław Wenanty Zubert OFM
– kurator

dr Elżbieta Szczot – adiunkt

ks. mgr Jacek Jaśkowski

Pracownicy Katedry koncentrują swoje badania wokół zagadnień realizacji i ochrony praw subiektywnych w Kościele oraz prawnej ochrony małżeństwa.

Katedra Kościelnego Prawa Procesowego

bp dr hab. Andrzej Dziega, prof. KUL
– kierownik

dr Marta Greszta – adiunkt

ks. dr Artur Miziński – adiunkt

ks. dr Mirosław Wróbel – adiunkt

W Katedrze prowadzone są badania wokół teorii procesów kanonicznych, kanonicznych i psychologicznych aspektów zdolności osoby do zawarcia związku małżeńskiego, prawnych warunkowań udziału biegłych sądowych w procesach kanonicznych. Ponadto prowadzone są badania w przedmiocie kościelnego procesu karnego, kościelnego procesu administracyjnego, adwokatury kościelnej, prawa małżeńskiego i postępowań o nieważność świąteń.

Katedra Prawa Kanonizacyjnego

ks. prof. dr hab. Henryk Misztal – kurator
dr Wiesław Bar OFMConv – adiunkt

Pracownicy Katedry koncentrują swoje badania wokół procedury, dowodzenia w postępowaniu kanonizacyjnym oraz cudu w procesach kanonizacyjnych. Prowadzona jest analiza i synteza w oparciu o wyniki rzymskiej jurysprudencji, ze szczególnym odniesieniem do męczeństwa i cudu w sprawach kanonizacyjnych z XX wieku.

Wykaz ważniejszych publikacji pracowników Sekcji Prawa Kanonicznego KUL w roku 2003

Monografie naukowe, podręczniki akademickie

Adamowicz L. (red.), *Unitas in varietate. Materiały z Międzynarodowej Konferencji Naukowej połączonej z prezentacją polskiego wydania Kodeksu Kanonów Kościołów Wschodnich*, Lublin, KUL – 20 lutego 2002 r., Lublin 2003.

Bar W., *Sprawy kanonizacyjne Męczenników XX wieku. Studium nad jurysprudencją Kongregacji*, Lublin 2003.

Bar Wiesław, *Wolność religijna w Dār al-Islām. Zagadnienia prawa wyznaniowego*, Lublin 2003.

- Dzięga A., Wróbel M., redakcja serii wydawniczej „Kościelne Prawo Procesowe. Materiały i Studia”, t. 3, Lublin 2003.
- Greszta M., Litispendencja w procesie kanonicznym, Lublin 2003.
- Kaczor A. (red.), Między prawowiernością a swobodą poszukiwań teologicznych, Lublin 2003.
- Kasprzak S., Normatywny wymiar ekologicznych i sozologicznych idei w systemie prawa państwowego i kościelnego, Lublin 2003.
- Krukowski J. (red.) Kultur und Recht. Religion und Religionsfreiheit in der Europäischen Union, Lublin 2003 (deutsche version).
- Krukowski J. (red.), Komentarz do Kodeksu Prawa Kanonicznego. Normy Ogólne, T. I, Pallottinum 2003.
- Krukowski J. (red.), Kultura i Prawo. Religia i wolność religijna w Unii Europejskiej, Lublin 2003 (wersja polska).
- Krukowski J. (red.), Struktura i zadania kurii diecezjalnej, Warszawa 2003.
- Misztal H., Prawo kanonizacyjne. Instytucje prawa materialnego, zarys historii, procedura, wyd. II poszerzone i uzupełnione, Lublin 2003.
- Wróbel M., Zawarcie małżeństwa pod warunkiem w świetle prawa kościelnego, Lublin-Sandomierz 2003.
- Artykuły**
- Adamowicz L., Budownictwo sakralne i kościelne. Cmentarze wyznaniowe, [w:] Prawo wyznaniowe, wyd. 2, red. H. Misztal, P. Stanisław, Lublin 2003, s. 403-407.
- Adamowicz L., Władza biskupa diecezjalnego w odniesieniu do majątku kościelnego, [w:] Biskup Pasterz Diecezji. Materiały z sympozjum nt. Biskup diecezjalny a duszpasterstwo i apostołstwo wiernych, red. P. Majer, Kraków 2003, s. 121-140.
- Ambroży S., Kompetencje Rady Najwyższego Przełożonego Zakonnego w procesie wydalenia z instytutu, [w:] Kościelne Prawo Procesowe. Materiały i Studia, t. 3, red. A. Dzięga, M. Wróbel, Lublin 2003, s. 289-303.
- Bar W., Charytatywna działalność Kościołów i innych związków wyznaniowych, [w:] Prawo wyznaniowe, red. H. Misztal, P. Stanisław, Lublin 2003, s. 342-355.
- Bar W., Prawo wyznań religijnych do posiadania własnych i korzystania z publicznych środków przekazu, [w:] Prawo wyznaniowe, red. H. Misztal, P. Stanisław, Lublin 2003, s. 369-379.
- Bar W., Wolność kultu religijnego, [w:] Prawo wyznaniowe, red. H. Misztal, P. Stanisław, Lublin 2003, s. 266-276.
- Bar W., Współczesne oblicza wojny i terroryzmu, [w:] Wojna – sprawiedliwa? Przesłanie moralne Kościoła, red. J. Nagórny, M. Pokrywka, Lublin 2003, s. 27-52.
- Dzięga A., Słowa otwarcia i powitania, [w:] Unitas in varietate. Materiały z Międzynarodowej Konferencji Naukowej połączonej z prezentacją polskiego wydania Kodeksu Kanonów Kościołów Wschodnich, Lublin, KUL – 20 lutego 2002 r., red. L. Adamowicz, Lublin 2003, s. 17-22.
- Dzięga A., Zadania trybunału diecezjalnego, [w:] Struktura i zadania kurii diecezjalnej, red. J. Krukowski, K. Warchałowski, Warszawa 2003, s. 135-156.
- Greszta M., Charakterystyka udziału stron w kanonicznym sądowym postępowaniu spornym, „Roczniki Nauk Prawnych”, 13 (2003), z. 2, s. 101-126.
- Greszta M., Problem kontrydiktoryjności w kanonicznym postępowaniu o nieważność małżeństwa, [w:] Kościelne Prawo Procesowe. Materiały i Studia, t. 3, red. A. Dzięga, M. Wróbel, Lublin 2003, s. 239-258.
- Greszta M., Zdolność osoby chorej na padaczkę do zawarcia małżeństwa w prawie kanonicznym, [w:] X Konferencja Naukowo-Szkoleniowa. Psychospołeczne aspekty padaczki. Kraków, 15 listopada 2003, s. 3.
- Kasprzak S., Ewangelizacja narodów w ujęciu norm kanonicznych Kodeksu Kanonów Kościołów Wschodnich z 1990 roku, „Nurt SVD. Kwartalnik Misjologiczno-Religioznawczy”, 37 (2003), z. 4, s. 21-43.
- Kasprzak S., Misjyny charakter Kościoła powszechnego w statutach II Polskiego Synodu Plenarnego (1991-1999), „Nurt SVD. Kwartalnik Misjologiczno-Religioznawczy”, 37 (2003), z. 2, s. 75-122.
- Kasprzak S., Owoce ewangelizacji prowadzonej przez Kościół katolicki w Rosji w minionym stuleciu, „Nurt SVD. Kwartalnik Misjologiczno-Religioznawczy”, 37 (2003), z. 1, s. 61-102.
- Kasprzak S., Znaczenie Zgromadzenia Księży Werbistów w Polsce i w świecie, „Nurt SVD. Kwartalnik Misjologiczno-Religioznawczy”, 37 (2003), z. 3, s. 39-78.
- Krukowski J., Kościół a Unia Europejska. Uwagi do Projektu Traktatu Konstytucyjnego Unii Europejskiej, Stowarzyszenie Kanonistów Polskich. Biuletyn Nr 16, Rok XIII, 2003, s. 34-40.
- Krukowski J., Ochrona wolności myśli, sumienia i religii dziecka, „Roczniki Nauk Prawnych” 13 (2003), z. 2, s. 5-18.
- Krukowski J., Problemi attuali e prospettive delle relazioni internazionali giuridiche fra gli stati dell'Europa centrale e orientale e la Santa Sede, [w:] International bilateral legal relations between the holy See and States: Experiences and perspectives, December 12-13, 2001, Città del Vaticano 2003, s. 89-113.
- Krukowski J., Unia Europejska a Kościół katolicki. Zarys problematyki, „Roczniki Nauk Prawnych”, 13 (2003), z. 1, s. 199-218.
- Mikołajczuk K., Sakramenty inicjacji chrześcijańskiej w świetle Magisterium Kościoła Katolickiego do Vaticanum II, „Roczniki Nauk Prawnych”, 13 (2003), z. 2, s. 185-205.
- Misztal H., Aktualność przesłań polskich Świętych i Błogosławionych, „Przegląd Homiletyczny”, 7 (2003), s. 99-116.
- Misztal H., Archiwum Diecezjalne, [w:] Struktura i zadania kurii diecezjalnej, red. J. Krukowski, K. Warchałowski, Warszawa 2003, s. 103-117.
- Misztal H., Canonization Problems in Legal Publication, „Review of Comparative Law”, vol. VIII, years 2003, s. 155-176.
- Misztal H., Predhovor, [w:] Prenasladovanie veriacich spišskej diecézy v rokoch 1948-1989, F. Dluhoš, Levoča 2003, s. 18-19.
- Misztal H., Przedmowa, [w:] Funkcjonowanie diecezji spiskiej w warunkach systemu totalitarnego w latach 1948-1989 (studium historyczno-prawne), ks. F. Dluhoš, Lublin 2003, s. 15-21.
- Misztal H., Udział świętych w życiu publicznym, [w:] Prawo i Godność. Księga pamiątkowa w 70 rocznicę urodzin Profesora Wojciecha Łączkowskiego, Lublin 2003, s. 173-192.
- Miziński A., Elementy kanonicznego procesu karno-administracyjnego, „Roczniki Nauk Prawnych”, 13 (2003), z. 2, s. 127-160.
- Miziński A., L'indagine previa (cc. 1717-1719), [w:] Il processo penale canonico. A cura di Zbigniew Suchecki, Roma 2003, s. 169-211.
- Miziński A., Ruolo preminente dell'Ordinario nel processo penale canonico secondo la normativa del CIC del 1983, [w:] Il processo penale canonico, A cura di Zbigniew Suchecki, Roma 2003, s. 131-167.
- Miziński A., Weryfikacja racji ustanowienia urzędu obrońcy stałego w kontekście trudności jego praktycznych zastosowań, „Prawo-Administracja-Kościół”, 3 (14) 2003, s. 63-80.
- Orzeszyna K., Kompetencje wikariusza biskupiego, [w:] Struktura i zadania kurii diece-

► Sekcja Prawa Kanonicznego

Wykaz ważniejszych publikacji

- zjalnej, red. J. Krukowski, K. Warchałowski, Warszawa 2003, s. 75-88.
- Orzeszyna K., Przyczyny administracyjnego usunięcia proboszcza, *Stowarzyszenie Kanonistów Polskich, Biuletyn* Nr 16, Rok XIII, czerwiec 2003, s. 68-79.
- Orzeszyna K., Sytuacja prawna szkolnictwa prywatnego we Francji, *„Roczniki Nauk Prawnych”*, 13 (2003), z. 2, s. 19-33.
- Orzeszyna K., Współczesne interpretacje francuskiej koncepcji państwa świeckiego, *„Roczniki nauk Prawnych”*, 13 (2003), z. 1, s. 219-232.
- Paździor S., Separacja w orzecznictwie Sądu Biskupiego w Lublinie, [w:] *Kościelne Prawo Procesowe. Materiały i Studia*, red. A. Dziega, M. Wróbel, t. 3, Lublin 2003, s. 209-221.
- Sitarz M., Wady kościelnych aktów administracyjnych wynikające z pominięcia przez biskupa diecezjalnego opinii lub zgody organów kolejalnych, *„Roczniki Nauk Prawnych”* 13 (2003), z. 2, s. 241-255.
- Sitarz M., Wymóg zasięgnięcia przez biskupa opinii zespołu proboszczów w sprawach dotyczących usuwania i przenoszenia proboszczów (kan. 1742), *Stowarzyszenie Kanonistów Polskich, Biuletyn*, Nr 16, Rok XIII, czerwiec 2003 s. 80-88.
- Stasiak M., Eklezjologia Kodeksu Kanonów Kościołów Wschodnich, [w:] *Unitas in varietate*, red. L. Adamowicz, Lublin 2003, s. 7-20.
- Stasiak M., Magisterium Kościoła a wolność badań naukowych, [w:] *Między prawowiernością a swobodą poszukiwań teologicznych*, red. A. Kaczor, Lublin 2003, s. 7-20.
- Stasiak M., Udział katolika w polityce, [w:] *Prawość i Godność. Księga pamiątkowa w 70 rocznicę urodzin Profesora Wojciecha Łączkowskiego*, red. S. Fundowicz, F. Rymarz, A. Gomulowicz, Lublin 2003, s. 241-255.
- Szczot E., Skutki kanoniczne pozostawania katolika w związku niesakramentalnym, [w:] *Kościelne Prawo Procesowe. Materiały i Studia*, t. 3, red. A. Dziega, M. Wróbel, Lublin 2003, s. 105-128.
- Wróbel M., Problem zawarcia małżeństwa warunkowego ze skutkami cywilno-prawnymi w Polsce, [w:] *Kościelne Prawo Procesowe. Materiały i Studia*, t. 3, red. A. Dziega, M. Wróbel, Lublin 2003, s. 129-143.
- Wróbel M., Zdolność osoby chorej na padaczkę do zawarcia małżeństwa w prawie kanonicznym, [w:] *X Konferencja Naukowo-Szkoleniowa. Psychospołeczne aspekty padaczki*. Kraków, 15 listopada 2003, s. 3.

Sekcja Prawa Karnego

Kierownik

dr hab. Alicja Grześkowiak, prof. KUL

Katedra Prawa Karnego

dr hab. Alicja Grześkowiak, prof. KUL
– kierownik

dr Krzysztof Wiak – adiunkt
dr Radosław Hałas – asystent
mgr Małgorzata Gałązka – asystent
mgr Damian Szeleszczuk – asystent
mgr Sławomir Hyps – asystent

Główne kierunki badań:

1. Prawnokarna ochrona życia;
2. Prawnokarna ochrona rodziny;
3. Nauka o karze;
4. Prawo nieletnich;
5. Prawo karne wobec rozwoju nauk biomedycznych;
6. Prawnokarne środki zwalczania terroryzmu.

W 1999 r. Katedra Prawa Karnego rozpoczęła serię wydawniczą pt. „Publikacje Katedry Prawa Karnego”, która obejmuje następujące tytuły: *Ochrona życia w nowym kodeksie karnym* (Lublin 1999); *Sto lat polskiego prawa karnego*, (Lublin 2002); *Prawo karne stanu wojennego*, (Lublin 2003); *Represje wobec osób duchownych i konsekrowanych w PRL*

dr hab. Alicja Grześkowiak, prof. KUL

Urodzona w dniu 10 czerwca 1941 r. w Świrzu, województwo łwowskie. W 1963 r. uzyskała stopień zawodowy magistra prawa na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Działalność naukowo-dydaktyczną rozpoczęła w 1966 r. w Katedrze Prawa Karnego i Polityki Kryminalnej na Wydziale Prawa i Administracji, gdzie była zatrudniona do 1996 r. Stopień naukowy doktora nauk prawnych uzyskała w 1971 r. na podstawie rozprawy doktorskiej „Kara pozbawienia wolności względem nieletnich w prawie karnym europejskich państw socjalistycznych”. W latach 1974-1975 odbyła staż naukowy w Uniwersytecie w Rzymie, a w latach 1981-1987 staże okresowe na Uniwersytecie w Padwie. W 1978 r. uzyskała stopień naukowy doktora habilitowanego prawa karnego na podstawie rozprawy habilitacyjnej pt. „Kara śmierci w polskim prawie karnym”. W latach 1981-1982 pełniła funkcję prodziekana Wydziału Prawa i Administracji. Od 1990 r. jest zatrudniona na Wydziale Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego na stanowisku profesora nadzwyczajnego jako kierownik Katedry Prawa Karnego. Prowadzi wykład z prawa karnego oraz seminarium magisterskie i doktorskie z tej dziedziny prawa.

Od 1989 r. uczestniczyła w pracach Centrum Inicjatyw Ustawodawczych NSZZ Solidarność oraz Komisji Prawa i Wymiaru Sprawiedliwości Komitetu Obywatelskiego przy Przewodniczącym NSZZ Solidarność.

W latach 1989-2001 była senatorem RP. W latach 1991-1993 pełniła

funkcję Wicemarszałka Senatu RP, a w latach 1997-2001 – funkcję Marszałka Senatu RP. W latach 1989-1991 przewodniczyła Senackiej Komisji Konstytucyjnej oraz była wiceprzewodniczącą Senackiej Komisji Praw Człowieka i Praworządności. W latach 1995-1997 pełniła funkcję wiceprzewodniczącą Parlamentarnego Zespołu ds. Rodziny. Przygotowała szereg projektów legislacyjnych, w tym senacki projekt Konstytucji RP. W 1995 r. była członkinią polskiej delegacji rządowej na IV Światową Konferencję ONZ w sprawie Kobiet w Pekinie. W latach 1989-1997, jako członkini polskiej delegacji uczestniczyła w pracach Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy, gdzie w latach 1992-1997 pełniła funkcję wiceprzewodniczącej frakcji chrześcijańsko-demokratycznej.

W 1989 r. była ekspertem ONZ w sprawie badań nad karą śmierci w Europie Wschodniej, a od 1988 r. – współpracownikiem Komitetu Helsińskiego. W 1989 r. była ekspertem Komisji ds. Rodziny Episkopatu Polski. W latach 1994-1997 była członkinią Zespołu Konsultacyjnego ds. Konstytucji przy Konferencji Episkopatu Polski.

W 1991 r. została odznaczona krzyżem papieskim Pro Ecclesia et Pontifice. W 1995 r. otrzymała tytuł doktora *honoris causa* Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie oraz Medal 13 stycznia Republiki Litewskiej, a w 1999 r. tytuł doktora *honoris causa* Międzynarodowego Wolnego Uniwersytetu Moldowy oraz Holy Family College w Filadelfii.

Jest konsultorem Papieskiej Rady ds. Rodziny, a od 2002 r. jest członkiem zwyczajnym Papieskiej Akademii Życia.

w latach 1944-1989 i jest efektem konferencji organizowanych przez Katedrę Prawa Karnego.

W bieżącym roku akademickim Katedra Prawa Karnego zorganizowała konferencję nt. „Prawo karne i jego instytucje według Profesora Juliusza Makarewicza”.

W swoich pracach badawczych Katedra Prawa Karnego współpracuje m.in. z Instytutem Jana Pawła II, Instytutem Pamięci Narodowej, Biurem Rzecznika Praw Dziecka.

Przez wiele lat w pracach Katedry Prawa Karnego uczestniczył prof. Adam Strzembosz. Dla uczczenia 20-lecia jego pracy w KUL w dniu 25 czerwca 2002 r. w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim odbyła się uroczystość wręczenia Księgi Jubileuszowej „Ius et lex”.

W słowie wstępnym Księgi czytamy:

Praca ta stanowi podziękowanie za wkład profesora w rozwój studiów prawniczych. Ten okres w życiu Jubilata był wypełniony intensywną pracą, w której działalność naukowa wiązała się z zaangażowaniem w służbę publiczną na rzecz budowania demokratycznego państwa prawnego.

Tytuł księgi – „Ius et lex” – nawiązuje do dwóch istotnych elementów składających się na pojęcie prawa. Wyraża przekonanie, że sprawiedliwy system prawny możliwy jest tylko wtedy, gdy fundamentem dla prawa stanowiącego są niezbywalne uprawnienia przysługujące każdemu człowiekowi. W odniesieniu do osoby Pana Profesora określenie to charakteryzuje też drogę Jego pracy naukowej i dydaktycznej – nacechowaną sprzeciwem wobec bezprawia, popartą osobistym świadectwem i nieskazitelną postawą. Więcej na ten temat w „Przegląd Uniwersytecki” nr 4/2002.

Katedra Procedury Karnej

kierownik – vacat

dr Małgorzata Wąsek-Wiaderek – adiunkt

mgr Joanna Dzierżanowska – asystent

mgr Joanna Nowińska

mgr Urszula Wilk

Główne kierunki badań:

1. Prawo dowodowe – stosowanie nowych środków i technik badawczych w procesie pozyskiwania dowodów dla procesu karnego;
2. Analiza europejskich standardów ochrony praw człowieka w procesie karnym;
3. Prawo do obrony a nadużywanie uprawnień procesowych w procesie karnym.

Katedra Kryminalistyki i Nauk o Policji

prof. dr hab. Władysław Witczak – kurator

Katedra Medycyny Sądowej

prof. dr hab. Władysław Witczak – kierownik

prof. dr Wiktor Hryszczuk

Główne kierunki badań:

1. Podstawowe zagadnienia medycyny sądowej;
2. Wybrane problemy prawa medycznego;
3. Odpowiedzialność karna lekarza w prawie ukraińskim.

Katedra Kryminologii i Prawa Karnego Wykonawczego

dr hab. Jan Świtka, prof. KUL – kurator

W Sekcji Prawa Karnego prowadzone są seminaria doktoranckie pod kierunkiem: prof. Alicji Grześkowiak, prof. Władysława Witczaka oraz prof. Andrzeja Zolla.

Publikacje

pracowników Sekcji w 2003 r.:

Gałązka M., Prawo karne procesowe w okresie stanu wojennego, [w:] Prawo karne stanu wojennego, red. A. Grześkowiak, Lublin 2003.

Grześkowiak A., Kara banicji w świetle współczesnych poglądów na karę kryminalną, [w:] Prawo karne stanu wojennego, red. A. Grześkowiak, Lublin 2003;

Grześkowiak A., Nowe tendencje w zakresie prawnej regulacji dopuszczalności aborcji w Europie, „Ethos”, nr 61-62 (2003).

Grześkowiak A., Przepęstwa polityczne w systemach prawa karnego (Zagadnienia wybrane), [w:] Iustitia civitatis fundamentum. Księga pamiątkowa ku czci Prof. Wiesława Chrzanowskiego, red. H. Cioch, A. Dębiński, J. Chaciński, Lublin 2003.

Hałas R., Kary jako środki represji politycznej w prawie karnym stanu wojennego, [w:] Prawo karne stanu wojennego, red. A. Grześkowiak, Lublin 2003.

Hypś S., Maciaszek A., Nowe typy przestępstw w dekrete o stanie wojennym, [w:] Prawo karne stanu wojennego, red. A. Grześkowiak, Lublin 2003.

Szeleszczuk D., Hipokryzja czy miłosierdzie? Abolicja i amnestia w okresie stanu wojennego, [w:] Prawo karne stanu wojennego, red. A. Grześkowiak, Lublin 2003.

Wąsek-Wiaderek M., Dostęp do akt sprawy oskarżonego tymczasowo aresztowanego i jego obrońcy w postępowaniu przygotowawczym – standard europejski a prawo polskie, „Palestra”, nr 3-4 (2003).

Wąsek-Wiaderek M., Europejski Standard ochrony prawa do wolności i bezpieczeństwa osobistego a stosowanie tymczasowego aresztowania – wybrane zagadnienia, „Biuletyn Ośrodka Informacji Rady Europy”, nr 2 (2003).

Wąsek-Wiaderek M., Zasada równości stron w polskim procesie karnym w perspektywie prawnoporównawczej, Zakamycze 2003.

Wiak K., Ochrona dziecka poczętego na tle polskiego prawa karnego, Rys historyczny, Kształtowanie się modelu prawnokarnej ochrony dziecka poczętego w Polsce pod koniec XX wieku, Orzeczenie Trybunału konstytucyjnego z 28 maja 1997 r., Aktualny stan prawny w zakresie prawnej ochrony dziecka poczętego, [w:] Prawo Wyznaniowe, red. H. Misztal, P. Stanisław, Lublin 2003.

Wiak K., Problem prawnej ochrony dziecka poczętego na tle prac parlamentarnych, „Ethos”, nr 61-62 (2003).

Wiak K., Zasada nullum crimen, nulla poena sine lege anteriori w prawie karnym stanu wojennego, [w:] Prawo karne stanu wojennego, red. A. Grześkowiak, Lublin 2003;

Witczak W., Prawne uwarunkowania i zasady wykonywania zawodu lekarza, [w:] Iustitia civitatis fundamentum. Księga pamiątkowa ku czci Profesora Wiesława Chrzanowskiego, red. H. Cioch, A. Dębiński, J. Chaciński, Lublin 2003.

Opracował: Radosław Hałas

Sekcja Prawa Prywatnego

Kierownik

prof. dr hab. Henryk Cioch

I Katedra Prawa Cywilnego

prof. dr hab. Henryk Cioch – kierownik
dr Jacek Chaciński – adiunkt
dr Piotr Pogonowski – adiunkt
dr Piotr Kasprzyk – asystent
dr Piotr Zakrzewski – asystent sekretarza
dr Hanna Witczak – asystent
mgr Paweł Cioch
mgr Katarzyna Skubisz
prof. dr hab. Maria Pożniak-Niedzielska

Pracownicy Katedry prowadzą badania naukowe w zakresie zagadnień związanych z potrzebą zmian w prawie rzeczowym, ochroną trwałości małżeństwa w prawie polskim, zagadnieniami prawa fundacyjnego, problematyką przysposobienia w prawie polskim, problemami granicznymi z zakresu prawa kanonicznego i świeckiego, reformą sądownictwa, zwłaszcza nowym ujęciem podstawowych zasad postępowania cywilnego.

Wybór tematów badawczych jest uwarunkowany w znacznej mierze koniecznością nowego spojrzenia na niektóre instytucje prawne. Badania prowadzone w sposób ciągły przez pracowników Katedry uwzględniają także zmiany dokonane w obowiązujących przepisach. Ponadto coraz bogatszy wpływ standardów międzynarodowych w dziedzinie prawa cywilnego wywołuje konieczność naukowego opracowania różnych instytucji prawnych.

Katedra przygotowuje konferencję w dniach 12-14 maja 2004 r. pt. „Prawo rodzinne w Polsce i Europie. Perspektywy zmian”. Konferencja będzie poświęcona aktualnym zagadnieniom związanym z pochodzeniem dziecka i przy-

sposobieniem w polskim systemie prawnym oraz wybranych państwach europejskich; małżeństwem wyznaniowym funkcjonującym w krajach europejskich; zawarciem małżeństwa cywilnego i konkordatowego ze szczególnym uwzględnieniem takich krajów, jak: Polska, Niemcy, Włochy, Słowacja, Czechy, Hiszpania, Litwa, Białoruś i Ukraina; postępowaniem z zakresu prawa rodzinnego w prawie prywatnym międzynarodowym; rejestracją urodzenia i małżeństwa w księgach stanu cywilnego.

Katedra Prawa Cywilnego istnieje od momentu reaktywacji Wydziału Prawa w 1983 roku. Pierwszym kierownikiem Katedry był prof. dr hab. Wiesław Chrzanowski. Pracownikami katedry w latach 90-tych byli: prof. Marek Safjan, prof. Edward Drozd, dr Jan Mojak. Pracownicy Katedry łączą działalność naukowo-dydaktyczną z pracą w adwokaturze i sądownictwie. W ostatnich latach zakończonych zostało pięć przewodów doktorskich:

dr Jacek Chaciński – „Prawa podmiotowe a ochrona dóbr osobistych” (2000);

dr Ryszard Młyński – „Umowy o usługi portowe” (2000);

dr Jacek Widło – „Charakter prawny czynności zbycia przedsiębiorstwa” (2001);

dr Piotr Pogonowski – „Status prawny organów postępowania upadłościowego” (2001);

dr Piotr Kasprzyk – „Separacja prawna małżonków” (2002);

dr Piotr Zakrzewski – „Charakter prawny majątku spółdzielni” (2002);

dr Hanna Witczak – „Ustanie wieczystego użytkowania” (2004).

Wykaz publikacji naukowych pracowników Katedry za rok 2003 i 2004:

Chaciński J., Osoba Profesora Wiesława Chrzanowskiego oraz jego dorobek naukowy i dydaktyczny, [w:] *Iustitia civitatis fundamentum*, Księga pamiątkowa ku czci Profesora Wiesława Chrzanowskiego, red. H. Cioch, A. Dębiński, J. Chaciński, Lublin 2003, s. 15-25.

Chaciński J., Z zagadnień dotyczących przedmiotu stosunku prawnego, [w:] *Iustitia civitatis fundamentum*, Księga pamiątkowa ku czci Profesora Wiesława Chrzanowskiego, red. H. Cioch, A. Dębiński, J. Chaciński, Lublin 2003.

Cioch H., Fundacja Dom Dzieci Benjamin ośrodek wsparcia w Lublinie jako wzorec modelowej fundacji charytatywnej, „Prawo-Administracja-Kościół”, nr 1-2 (2003), s. 17-23.

Cioch H., Organizacje pożytku publicznego i wolontariat – nowe regulacje prawne, „Rejent”, 10 (2003), s. 11-26.

Iustitia Civitatis Fundamentum, Księga pamiątkowa ku czci Profesora Wiesława Chrzanowskiego, red. H. Cioch, ks. A. Dębiński, J. Chaciński, Lublin 2003.

Kasprzyk P., Instytucja apelacji w kanonicznym postępowaniu sądowym o nieważność małżeństwa, „Roczniki Nauk Prawnych”, T. XIII, z. 3/2003.

Kasprzyk P., Polska Bibliografia Prawa Kanonicznego za lata 1980-2000, Lublin 2003.

Kasprzyk P., Separacja – rozwój instytucji w prawie polskim, [w:] *Kościelne Prawo Procesowe. Materiały i Studia*, t. 3, 2003.

Kasprzyk P., Separacja małżonków – instytucja funkcjonująca w polskim prawie rodzinnym i prawie kanonicznym, „Ius Matrimoniale” 8 (14) 2003.

Kasprzyk P., Separacja prawna małżonków, Lublin 2003.

Kasprzyk P., Unieważnienie małżeństwa w polskim prawie rodzinnym a stwierdzenie nieważności małżeństwa w prawie kanonicznym, [w:] *Księga Pamiątkowa ku czci Profesora Wiesława Chrzanowskiego*, Lublin 2003.

Pogonowski P., Potrącenie w prawie upadłościowym. Wybrane problemy nowej regulacji na tle dotychczasowego orzecznictwa i poglądów doktryny, „Prawo Spółek”, nr 1 (2004).

Pogonowski P., Prawa i obowiązki stron umowy składu, „Roczniki Nauk Prawnych KUL”, z. 1, 2003.

Pogonowski P., Realizacja praw z dowodu składowego, „Monitor Prawniczy”, nr 20 (2003).

Prof. dr hab. Henryk Cioch

Profesorem zwyczajnym w I Katedrze Prawa Cywilnego. W roku 1973 ukończył z wyróżnieniem studia prawnicze na Wydziale Prawa i Administracji UMCS w Lublinie i został zatrudniony w Instytucji Prawa Cywilnego UMCS na stanowisku asystenta-stażysty. W latach 1976-1977 odbył aplikację sędziowską w Sądzie Wojewódzkim w Lublinie, zakończoną zdaniem egzaminu sędziowskiego. W roku 1982 obronił pracę doktorską pt. „Przekształcenie spółdzielczego prawa do lokalu”. W latach 1984-1985 przebywał na stypendium ufundowanym przez Fundację H. Herzt Stiftung na Uniwersytecie w Bonn. W roku 1996 uzyskał stopień doktora habilitowanego na podstawie rozprawy pt. „Fundacje w ujęciu prawa polskiego na tle porównawczym”. Od 1 lutego 1997 roku pracuje na Wydziale Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL na stanowisku profesora nadzwyczajnego, pełniąc funkcję Kierownika I Katedry Prawa Cywilnego, kuratora Katedry Podstaw Prawa Cywilnego i Prawa Prywatnego Międzynarodowego oraz Katedry Postępowania Cywilnego. W roku 2002 otrzymał tytuł profesora nauk prawnych. Od roku 2002 pełni funkcję Prodziekana WPPKiA ds. studiów doktoranckich. Jest członkiem Towarzystwa Naukowego KUL, uczestniczy w wielu krajowych i międzynarodowych sympozjach i konferencjach naukowych. Od roku 2003 jest członkiem Komisji Prezydenta RP, opracowującej nową ustawę – Prawo spółdzielcze. Zainteresowania naukowe i badawcze Profesora dotyczą głównie prawa rzeczowego, prawa fundacyjnego oraz prawa spółdzielczego. Pracę naukową profesor łączy z praktyką prawniczą, prowadząc indywidualną kancelarię adwokacką w Lublinie.

- Pogonowski P., Umowa składu. Wybrane problemy kwalifikacji, „Zeszyty Naukowe WSHIP im. R. Łazarskiego w Warszawie”, z. 7, 2003.
- Pogonowski P., Upadłość spółdzielni – podstawowe problemy prawne, [w:] *Iustitia civitatis fundamentum*. Księga pamiątkowa ku Czci Profesora Wiesława Chrzanowskiego, red. H. Cioch, A. Dębiński, J. Chaciński, Lublin 2003.
- Pogonowski P., Wybór komornika w przypadku egzekucji z nieruchomości, [w:] *Ius et Veritas*. Księga poświęcona pamięci Michała Staszewicza, red. D. Dudek, A. Janicka, W. Sz. Staszewski, Lublin 2003.
- Pogonowski P., Wysokość opłat stosunkowych w postępowaniu egzekucyjnym. Wybrane zagadnienia (cz. I), „Monitor Prawniczy” nr 22 (2003).
- Pogonowski P., Wysokość opłat stosunkowych w postępowaniu egzekucyjnym. Wybrane zagadnienia (cz. II), „Monitor Prawniczy”, nr 23 (2003).
- Pogonowski P., Zakaz reformationis in peius w postępowaniu cywilnym, Warszawa 2004.
- Witczak H., Kilka uwag na temat wyłączenia użytkownika wieczystego, [w:] Księga Pamiątkowa ku czci Doktora Michała Staszewicza, Lublin 2003.
- Witczak H., Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego a ustroje majątkowe małżeńskie (zagadnienia wybrane), [w:] *Iustitia civitatis fundamentum* Księga Pamiątkowa ku czci Profesora Wiesława Chrzanowskiego, red. H. Cioch, ks. A. Dębiński, J. Chaciński, Lublin 2003.
- Zakrzewski P., Ewolucja charakteru prawnego majątku spółdzielni, [w:] *Iustitia civitatis fundamentum*, Księga pamiątkowa ku czci Profesora Wiesława Chrzanowskiego, red. H. Cioch, A. Dębiński, J. Chaciński, Lublin 2003, s. 387-423.
- Zakrzewski P., Koncepcja stosunków majątkowych w prawie polskim, „Studia z Prawa Wyznaniowego”, nr 6 (2003).
- Zakrzewski P., Majątek spółdzielni, Warszawa 2003.
- Zakrzewski P., Miejsce prawa spółdzielczego w systemie prawa po wejściu w życie ustawy kodeks spółek handlowych, „Przegląd Sądowy”, nr 3 (2004).
- Zakrzewski P., Teorie spółdzielcze i ich wpływ na kształt prawa spółdzielczego, [w:] *Ius et Veritas*. Księga poświęcona pamięci Michała Staszewicza, red. D. Dudek, A. Janicka, W. Sz. Staszewski, Lublin 2003, s. 465-488.

II Katedra Prawa Cywilnego

dr hab. Józef Skoczylas, prof. KUL – kierownik
dr Juliusz Petraniuk – adiunkt
dr Michał Chajda – adiunkt
mgr Iwona Adamiak – asystent
mgr Andrzej Rapala – asystent sekretarza
mgr Sebastian Frydrych

II Katedra Prawa Cywilnego została wyodrębniona organizacyjnie w roku akademickim 1997/98. Zakresem swoich badań obejmuje problemy prawa ochrony środowiska, prawa dewizowego, upadłościowego i bankowego,

majątkowej ochrony dóbr osobistych osób prawnych, nabywania nieruchomości przez cudzoziemców, odpowiedzialności odszkodowawczej jednostek samorządu terytorialnego. W Katedrze przygotowywane są rozprawy doktorskie oraz liczne prace magisterskie pisane na seminariach i proseminariach, prowadzonych pod kierunkiem prof. dr hab. Józefa Jana Skoczylasa, dr Juliusza Petraniuka oraz dr Michała Chajdy. W roku 2002 odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej dr Michała Chajdy pt: „Ustawowe ograniczenia swobody kształtowania umowy kredytu bankowego” pisanej pod kierunkiem naukowym prof. Józefa Jana Skoczylasa. Praca dydaktyczna pracowników Katedry obejmuje także ośrodki KUL w Tomaszowie Lubelskim i Stalowej Woli oraz współpracującą z KUL Wyższą Szkołę Handlową w Radomiu. Poza pracą dydaktyczną w II Katedrze Prawa Cywilnego, pracownicy biorą również czynny udział w różnego rodzaju konferencjach oraz sporządzają ekspertyzy w toku prac legislacyjnych. Prof. dr hab. Józef Jan Skoczylas jest kierownikiem Zespołu do Spraw Przestępstw Dewizowych przy Ministrze Sprawiedliwości oraz zespołu cywilnoprawnej odpowiedzialności za naruszenie środowiska przy Państwowej Radzie Ochrony Środowiska. Stale uczestniczy w procedurze ustawodawczej jako ekspert sejmowy Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka.

Publikacje naukowe (za rok 2003):

- Chajda M., Ograniczenia zasady swobody umów, [w:] *Iustitia civitatis fundamentum*. Księga pamiątkowa ku czci Profesora Wiesława Chrzanowskiego, red. H. Cioch, ks. A. Dębiński, J. Chaciński, Lublin 2003.
- Chajda M., Zwalczanie przestępczości w działalności bankowej, Materiały z Konferencji Naukowej zorganizowanej przez Wyższą Szkołę Handlową w Radomiu - Etyka w dzia-

łalności gospodarczej: fikcja czy sukces?, Radom 2003.

- Petraniuk J., Hipoteka podatkowa w postępowaniu egzekucyjnym i postępowaniu upadłościowym. Zagadnienia intertemporalne, „Rejent” nr 9 (2003).
- Petraniuk J., Upadłość i jej podstawy w prawie upadłościowym i naprawczym, „Przegląd Prawa Handlowego”, nr 12 (2003).
- Rapala A., Odpowiedzialność powiatu i województwa z tytułu czynów niedozwolonych, [w:] *Iustitia civitatis fundamentum*, Księga Pamiątkowa ku czci Profesora Wiesława Chrzanowskiego, red.: H. Cioch, ks. A. Dębiński, J. Chaciński, Lublin 2003.
- Skoczylas J.J., Prawo dewizowe. Komentarz, Warszawa 2003.
- Skoczylas J.J., Przedawnienie roszczenia o odsetki od kwoty depozytu terminowego na przykładzie wyroku Sądu Najwyższego z 26 IX 2001 roku, sygn. Akt IV CKN 496/00, [w:] *Iustitia civitatis fundamentum*. Księga pamiątkowa ku czci Profesora Wiesława Chrzanowskiego, red. H. Cioch, ks. A. Dębiński, J. Chaciński, Lublin 2003.

Katedra Procedury Cywilnej

prof. dr hab. Henryk Cioch – kurator
dr Jan Turek – adiunkt
mgr Piotr Banach – asystent
mgr Cezary Gromadzki – asystent sekretarza
mgr Edyta Gapska
mgr Ewa Staszewicz

Katedra prowadzi badania naukowe w zakresie zagadnień procesowych związanych z reformą sądownictwa (zwłaszcza nowym ujęciem podstawowych zasad postępowania cywilnego) i rolą sądu w gromadzeniu materiału procesowego.

Wyniki badań naukowych w roku 2003:

- Banach P. (współautor), Postępowanie w sprawie o separację na podstawie zmian dokonanych w Kodeksie postępowania cywilnego ustawą z dnia 21 maja 1999 r. wprowadzającą do polskiego prawa instytucję separacji, [w:] *Kościelne Prawo Procesowe*. Materiały i

► Sekcja Prawa Prywatnego

Studia, t. 3, red. A. Dziega, M. Wróbel, Lublin 2003, s. 223-237.

Gromadzki C., Glosa do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 175/00 (dot. działalności sądu z urzędu <kryteriów dopuszczenia przez sąd dowodu z urzędu> w procesie cywilnym oraz interpretacji art. 224 § 1 k.p.c. – przepisu związanego z zamknięciem rozprawy w procesie cywilnym), „Przegląd Sądowy”, nr 3 (2003).

Gromadzki C., Postępowanie w sprawie o separację na podstawie zmian dokonanych w kodeksie postępowania cywilnego ustawa z dnia 21 maja 1999 r. wprowadzająca do polskiego prawa instytucję separacji, [w:] Kościelne prawo procesowe. Materiały i studia, t. 3, red. bp A. Dziega, M. Wróbel, Lublin 2003.

Turek J., Charakterystyka ogólna postępowania klauzulowego. Cz. I – Wszczęcie postępowania, właściwość sądu, „Monitor Prawniczy”, nr 24 (2003).

Turek J., Charakterystyka ogólna postępowania klauzulowego. Cz. II – Przebieg postępowania, orzeczenia oraz ich zaskarżalność, „Monitor Prawniczy”, nr 1 (2004).

Turek J., Cywilne postępowanie pojednawcze, „Gazeta Sądowa” nr 11-12 (cz. I i II) 2003.

Turek J., Czynności dowodowe sądu w procesie cywilnym, Kraków 2003.

Turek J., Glosa do wyroku NSA z dnia 13 lutego 2003 r., II S.A. 1620/01 (dot. ochrona danych osobowych a prowadzenie badań poligraficznych), „Monitor Prawniczy”, nr 18 (2003).

Turek J., Niedopuszczalność drogi sądowej o zwrot należności podatkowej, „Gazeta sądowa”, nr 1 (2004).

Turek J., Uchybienia dowodowe sądu w procesie cywilnym, [w:] Iustitia civitatis fundamentum, Księga pamiątkowa ku czci Prof. Wiesława Chrzanowskiego, red. H. Cioch, A. Dębiński, J. Chaciński, Lublin 2003.

Katedra Prawa Handlowego

prof. dr hab. Andrzej Szajkowski – kierownik

dr Andrzej Herbet – adiunkt

dr Marcin Trzebiatowski – adiunkt

mgr Dariusz Bucior – asystent sekretarza

mgr Małgorzata Zienkiewicz – asystent

mgr Paweł Zdanikowski – asystent

mgr Rafał Ostrowski

prof. dr hab. Ryszard Skubisz

Katedra Prawa Handlowego powstała w roku 1995. Od początku jej kierownikiem jest prof. dr hab. Andrzej Szajkowski, specjalista z zakresu prawa handlowego, autor Ustawy o wynalazczości (1972), współautor Ustawy Kodeks spółek handlowych, były Przewodniczący Rady Legislacyjnej przy Premierze Rady Ministrów RP, pracownik naukowy Polskiej Akademii Nauk, Dyrektor Instytutu Nauk Prawnych PAN, Przewodniczący Rady Naukowej PAN. Współpracujący z Katedrą prof. dr hab. Ryszard Skubisz, specjalizujący się w prawie własno-

ści przemysłowej, jest współautorem Ustawy o znakach towarowych (1995), Ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (2000), wielokrotnym ekspertem sejmowym, m.in. w pracach nad ustawą Prawo własności przemysłowej (2000), członkiem Trybunału Stanu obecnej kadencji Sejmu RP. Dr Andrzej Herbet łączy działalność naukowo-dydaktyczną na Uczelni z pracą w Biurze Trybunału Konstytucyjnego RP.

W ostatnich latach w Katedrze zamknięto dwa przewody doktorskie:

dr Marcin Trzebiatowski – „Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w organizacji” (2000);

dr Andrzej Herbet – „Rozporządzanie prawami udziałowymi w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością. Studium z prawa polskiego na tle prawnoporównawczym” (2000).

Katedra prowadzi badania naukowe w zakresie prawa ustrojowego przedsiębiorców (ze szczególnym uwzględnieniem spółek handlowych), prawa własności przemysłowej, a także prawa umów handlowych.

Publikacje pracowników Katedry

w roku 2003:

Bucior D., Czy umowa agencyjna jest umową obustronnie podmiotowo kwalifikowaną? [w:] Iustitia civitatis fundamentum. Księga pamiątkowa ku czci Profesora Wiesława Chrzanowskiego, Lublin 2003 s. 347-364.

Herbet A., Dopłaty w spółce z o.o. Cz. I, „Prawo Przedsiębiorcy”, 8 (2003), s. 28-31.

Herbet A., Dopłaty w spółce z o.o. Cz. II, „Prawo Przedsiębiorcy”, 9 (2003), s. 28-30.

Herbet A., Nabywanie przez cudzoziemców praw udziałowych w spółkach kapitałowych będących właścicielami nieruchomości na terytorium RP, [w:] Ius et Veritas. Księga poświęcona pamięci Michała Staszewicza, red. D. Dudek, A. Janicka, W. Sz. Staszewski, Lublin 2003, s. 401-429.

Herbet A., Odpowiedzialność wspólników za zobowiązania handlowych spółek osobowych – zagadnienia materialnoprawne, „Rejent” 6 (2003), s. 41-78.

Herbet A., Projekt nowelizacji kodeksu spółek handlowych – podstawowe założenia i ważniejsze zmiany szczegółowe z punktu widzenia praktyki notarialnej, „Nowy Przegląd Notarialny”, 3 (2003), s. 47-57.

Herbet A., Przerwa w obradach walnego zgromadzenia akcjonariuszy (zgromadzenia wspólników), „Nowy Przegląd Notarialny” 1 (2003), s. 22-26.

Szajkowski A., Autorstwo komentarza do art. 368, 370, 372-373, 376-377, 380 ksh, [w:] Kodeks spółek handlowych. Komentarz do art. 301-458, S. Sołtysiński, A. Szajkowski, A. Szumański, J. Szwaja, T. III, Warszawa 2003, s. 487-510, 525-537, 548-565, 573-584, 594-603.

Szajkowski A., Autorstwo komentarza do art. 459-490 (s. 3-165), 596-609 (s. 1131-1341), [w:] Kodeks spółek handlowych. Komentarz do artykułów 459-633, S. Sołtysiński, A. Szajkowski, A. Szumański, J. Szwaja, Tom IV, Warszawa 2004.

Trzebiatowski M. (współautor), Spółdzielnia europejska. Charakterystyka ogólna, „Kwartalnik Prawa Prywatnego” 3 (2003) s. 531-577.

Trzebiatowski M., Wspólne prawo z rejestracji znaku towarowego (na tle konwencji paryskiej), „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego, Prace z Wynalazczości i Ochrony Własności Intelektualnej, Problemy Prawa Własności Intelektualnej” z. 83 (2003), s. 141-191.

Zdanikowski P., Jawne i tajne głosowanie na zgromadzeniu wspólników spółki z o.o., „Prawo Przedsiębiorcy” 40 (2003), s. 34-36.

Zdanikowski P., Pełnomocnictwo do udziału w zgromadzeniu wspólników spółki z o.o., „Prawo Przedsiębiorcy” 41 (2003), s. 31-33.

Katedra Prawa Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

dr hab. Grzegorz Goździewicz, prof. KUL

– kierownik

mgr Artur Rycak – asystent

mgr Jacek Szczot – asystent

mgr Ewa Wronikowska – asystent sekretarza

mgr Anna Makaruk

Pierwszym Kierownikiem Katedry Prawa Pracy był prof. Jan Wrątny. Obecnie funkcję Kierownika sprawuje prof. dr hab. Grzegorz Goździewicz – wybitny specjalista z zakresu prawa pracy, członek Komisji Kodyfikacyjnej ds. Reformy Prawa Pracy przy Premierze Rady Ministrów. Ponadto pracownicy Katedry łączą pracę naukowo-dydaktyczną z działalnością społeczną (mgr Ewa Wronikowska jest przewodniczącą związku zawodowego pracowników KUL NSZZ Solidarność) i działalnością zawodową w sądownictwie (mgr Artur Rycak jest sędzią w sądzie rejonowym).

Główne kierunki badań naukowych pracowników Katedry dotyczą: zasad dialogu społecznego w zbiorowych stosunkach prawa pracy, ochrony życia prywatnego pracownika oraz osoby ubiegającej się o zatrudnienie, pozaukładowych porozumień zbiorowych w prawie pracy, ochrony trwałości umownych stosunków pracy w społecznej gospodarce rynkowej, instytucji zbiorowego prawa pracy.

Wyniki badań naukowych pracowników

Katedry w roku 2003:

Rycak A., W sprawie niekonstytucyjności przepisów nowelizujących ustawę o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców, „Praca i Zabezpieczenie Społeczne”, nr 1 (2003).

Wronikowska E., Rola państwa w budowaniu negocyjacyjnego ładu społecznego-gospodarczego w Polsce, [w:] *Iustitia Civitatis Fundamentum. Księga pamiątkowa ku czci Profesora Wiesława Chrzanowskiego*, Lublin 2003, s. 641-665.

Wronikowska E., W sprawie niekonstytucyjności przepisów nowelizujących ustawę o negocyjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców, „Praca i Zabezpieczenie Społeczne”, nr 1 (2003).

Katedra Podstaw Prawa Cywilnego i Prawa Międzynarodowego Prywatnego

prof. dr hab. Henryk Cioch – kurator

dr Jacek Widło, adiunkt

mgr Agnieszka Kawalko, asystent sekretarza

Katedra powstała w roku 2001. Pierwszym jej kierownikiem był prof. dr hab. Kazimierz Kruczałak. Obecnie funkcję kuratora Katedry sprawuje prof. dr hab. Henryk Cioch.

Katedra prowadzi badania naukowe w zakresie prawa prywatnego międzynarodowego, jak również prawa gospodarczego, w szczególności problematyki przedsiębiorstwa i sposobów prawnego zabezpieczania wierzytelności, a także spółek prawa handlowego.

Wykaz publikacji pracowników Katedry za rok 2003 i 2004 r.:

Kawalko A., Wyłączenie wspólnika w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, [w:] *Iustitia civitatis fundamentum, Księga pamiątkowa ku czci Profesora Wiesława Chrzanowskiego*, Lublin 2003, s. 115-140.

Kawalko A., Źródła finansowania umorzenia udziałów w spółce z o.o., [w:] *Ius et Veritas. Księga poświęcona pamięci Michała Staszewicza*, Lublin 2003, s. 519-528.

Widło J. (współautor), Aktualne umowy w obrocie gospodarczym, red. A. Kidyba, Warszawa 2003.

Widło J. (współautor), Umowy gospodarcze według standardów UE. Aktualne wskazówki

prawne i wzory do zawierania umów, red. A. Kidyba, Warszawa 2003.

Widło J. (współautor), Glosa do wyroku SN z 9 kwietnia 2002 r. III CKN 806/99, „Przegląd Sądowy” 9 (2003), s. 148-155.

Widło J. (współautor), Zastaw rejestrowy i rejestr zastawów. Komentarz, Warszawa 2004.

Widło J., Dzierżawa i użytkowanie przedsiębiorstwa, „Nowy Przegląd Notarialny” 3 (2003), s. 76-97.

Widło J., Glosa do postanowienia SN z 15 lutego 2002 r. IIICKN785/9, Orzecznictwo Sądów Polskich 2003, nr 12, poz. 156, s. 653-657.

Widło J., Glosa do Uchwały SN z 27 kwietnia 2001 r., III CZP 5/01, Orzecznictwo Sądów Polskich 2003, z. 6, poz. 74, s. 317-326.

Widło J., Umowa zabezpieczająca na wierzytelności, [w:] *Ius et Veritas. Księga poświęcona pamięci Michała Staszewicza*, Lublin 2003, s. 541-560.

Widło J., Umowy na korzystanie z przedsiębiorstwa [w:] *Iustitia civitatis fundamentum, Księga pamiątkowa ku czci Profesora Wiesławowa Chrzanowskiego*, Lublin 2003, s. 281-312.

Sekcja Prawa Publicznego

Kierownik

dr hab. Dariusz Dudek, prof. KUL

Katedra Prawa Konstytucyjnego

dr hab. Dariusz Dudek, prof. KUL – kierownik

dr Marek Dobrowolski – adiunkt

dr Dorota Lis-Staranowicz – adiunkt

mgr Przemysław Czarnek – asystent

mgr Aneta Gajewska, asystent – sekretarz

mgr Ewa Wiśniewska – asystent

Katedra Prawa Konstytucyjnego KUL, istniejąca od momentu reaktywowania Wydziału Prawa w KUL w 1983 r. początkowo pod nazwą Katedry Prawa Państwowego, uczestniczy w rozwijaniu myśli prawniczej, doktryny prawa konstytucyjnego oraz w pracy dydaktycznej. Pracownicy

Katedry, obok pracy naukowej, aktywnie praktykują zawodowo: w adwokaturze i sądownictwie oraz w Instytucie Pamięci Narodowej. Podejmowali też pracę w Trybunale Konstytucyjnym oraz w Biurze Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych. Pierwszym Kierownikiem Katedry w latach 1983-1988 był śp. prof. dr hab. Jan Ziemiński (UMCS). Od 1989 r. współpracę z KUL rozpoczęła dr Hanna Suchocka, która w okresie od 1989 r. do 1992 r. pełniła funkcję Kierownika Katedry. Od 1992 r. do 1995 r. kuratorem Katedry był dr Dariusz Dudek, zaś

w latach 1995-2001 funkcję kierownika sprawował dr hab. Mirosław Granat, prof. KUL. Od 2001 r. kierownikiem Katedry Prawa Konstytucyjnego KUL jest dr hab. Dariusz Dudek, prof. KUL.

Zadania badawcze młodszych pracowników naukowych Katedry przedstawiają się następująco: dr Marek Dobrowolski – konstytucyjne klauzule bezstronności światopoglądowej państwa oraz zasada suwerenności narodu; dr Dorota Lis-Staranowicz – działalność gospodarcza posłów i senatorów i jej ograniczenia; mgr Przemysław Czarnek – przekształcenia własnościowe w świetle Konstytucji RP oraz zasada demokratycznego państwa prawnego; mgr Aneta Gajewska – reparytacja a konstytucyjne podstawy własności w III RP oraz konstytucyjne podstawy niezawisłości sędziowskiej; mgr Ewa Wiśniewska – instytucja niezawisłości po zmianach w 1989 r.

W 2000 r. Katedra Prawa Konstytucyjnego KUL była organizatorem XLII Ogólnopolskiej Konferencji Katedr i Zakładów Prawa Konstytucyjnego, poświęconej systemowi źródeł prawa w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Owocem konferencji jest książka „System źródeł prawa w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej”, zawierająca materiały wygłoszonych referatów oraz dyskusji.

W roku 2002 zakończone i uwieńczone obroną zostały trzy przewody doktorskie: mgr. Michała Staszewicza

Dr hab. Dariusz Dudek, prof. KUL

Profesor nadzwyczajny w Katedrze Prawa Konstytucyjnego KUL, adwokatem Lubelskiej Izby Adwokackiej.

Dariusz Dudek (ur. 30.07.1961 r. w Nowej Sarzynie) w latach 1979-1983 odbył studia prawnicze na Wydziale Prawa i Administracji UMCS w Lublinie. Od 1 listopada 1983 r. jest zatrudniony w Katedrze Prawa Konstytucyjnego KUL. W latach 1990-1993 prowadził zajęcia w Katedrze Prawa Karnego KUL. Rozprawę doktorską, przygotowywaną początkowo pod kierunkiem śp. prof. dr hab. Jana Ziemińskiego (UMCS), a następnie prof. dr hab. Pawła Sarneckiego (UJ), obronił w dniu 26 czerwca 1989 r. na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego. 3 kwietnia 2000 r. odbyło się kolokwium habilitacyjne dr Dariusza Dudka na podstawie rozprawy pt.: „Konstytucyjna wolność człowieka a tymczasowe aresztowanie”. Dr Dariusz Dudek uzyskał stopień doktora habilitowanego, a następnie tytuł profesora nadzwyczajnego KUL. W latach 1987-1991 odbył aplikację adwokacką w Lublinie zakończoną egzaminem i wpisem na listę adwokatów. Od 1996 r. jest członkiem Komisji Szkolenia Aplikantów Lubelskiej Izby Adwokackiej, współpracuje z Podyplomowym Studium Konstytucjonalizmu UMCS w Lublinie, sporządza analizy i opinie dla Senatu RP oraz Rady Ministrów. W latach 1993-1998 współpracował także (jako asystent sędziego TK) z Trybunałem Konstytucyjnym, przygotowując opinie prawne z zakresu prawa konstytucyjnego. Prof. Dariusz Dudek jest autorem wielu opracowań naukowych i opinii prawnych w dziedzinie wolności i praw jednostki, odpowiedzialności konstytucyjnej i kontroli konstytucyjności prawa oraz procedury karnej i adwokatury. Prowadzi seminarium doktoranckie z zakresu prawa konstytucyjnego.

► Sekcja Prawa Publicznego

(„Ewolucja uprawnień Trybunału Konstytucyjnego na tle jego orzecznictwa” napisana pod kierunkiem prof. dr. hab. Mariana Zdyba), mgr Doroty Lis-Staranowicz („Niepołączalność (incompatibilitas) mandatu parlamentarnego w polskim prawie konstytucyjnym” przygotowana pod kierunkiem dr. hab. Mirosława Granata, prof. KUL) oraz mgr. Marka Dobrowolskiego („Zasada dwuizbowości parlamentu w polskim prawie konstytucyjnym” napisana pod kierunkiem dr. hab. Mirosława Granata, prof. KUL).

Niestety, w 2002 r. pożegnaliśmy, zmarłego śmiercią tragiczną, dr. Michała Staszewicza. Ku Jego pamięci, pod red. dr. hab. Dariusza Dudka, prof. KUL, dr. Wojciecha Sz. Staszewskiego i mgr Anny Janickiej, wydana została księga pamiątkowa *Ius et Veritas*. Księga, przygotowana niemal w pierwszą rocznicę śmierci dr. Michała Staszewicza i wręczona w dniu 14 listopada 2003 r. rodzinie zmarłego, zawiera, obok wspomnień, fragmenty rozprawy doktorskiej śp. dr. Michała Staszewicza oraz szereg artykułów dotyczących prawa konstytucyjnego, międzynarodowego, orzecznictwa sądów i trybunałów, zagadnień cywilistycznych w prawie publicznym i inne.

Aneta Gajewska

Katedra Prawa Administracyjnego

prof. dr hab. Wojciech Łączkowski – kierownik
dr Paweł Fajgielski – adiunkt
ks. dr Sławomir Fundowicz – adiunkt
dr Katarzyna Jasiukiewicz – adiunkt
dr Robert Kędziora – asystent
dr Artur Kuś – adiunkt
dr Wojciech Włodarczyk – adiunkt
mgr Radosław Chmura – asystent
mgr Renata Czyżak – asystent
mgr Lidia Jaskuła – asystent
mgr Piotr Pszczel – asystent
mgr Renata Pal – sekretarz
mgr Maciej Gapski
mgr Emil Kruk
mgr Katarzyna Miaskowska
prof. dr hab. Marian Zdyb

Katedra powstała w 1983 r. Od samego początku w jej skład wchodziłi ludzie przyczyniający się do rozwoju norm krajowego, wspólnotowego i międzynarodowego prawa administracyjnego materialnego i procesowego oraz ustrojowego, a także nowych form działania administracji publicznej w tym, w szczególności, samorządu terytorialnego oraz samorządów zawodowych.

Od 1984 roku kierownikiem Katedry jest prof. Wojciech Łączkowski. Przedmiotem naukowego zaintereso-

wania profesora jest prawo finansowe jako dziedzina prawa publicznego, szczególnie wnikliwie bada też aksjologię prawa. Jest autorem ponad 100 publikacji naukowych, promotorem kilkuset przewodów magisterskich i kilkunastu doktorskich, habilitacyjnych, a także opiniodawcą w postępowaniach o nadanie tytułów profesorskich. W latach 1989-1997 był sędzią Trybunału Konstytucyjnego, w 1994 r. pełnił funkcję przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej, a w okresie 1998-2004 był członkiem Rady Polityki Pieniężnej.

Pracownicy Katedry również aktywnie działają publicznie m.in. w Trybunale Konstytucyjnym (sędzia – prof. Marian Zdyb; samodzielne stanowisko ds. orzecznictwa – dr Artur Kuś), prowadzą kancelarie rzeczników patentowych, sprawują funkcje w Sądzie Polubownym ds. Domen Internetowych przy Polskiej Izbie Informatyki i Telekomunikacji (dr Wojciech Włodarczyk, mgr Radosław Chmura), publikują liczne glosy do wy-

ropejski system ochrony wolnej konkurencji; mgr R. Czyżak – dostęp do informacji publicznej; mgr L. Jaskuła – prawne ograniczenia zasady wolności prasy; mgr R. Chmura – prawo własności intelektualnej.

Wyniki badań prowadzonych przez pracowników Katedry prezentowane były podczas licznych konferencji, seminariów i spotkań naukowych, zarówno w kraju, jak i za granicą. Katedra Prawa Administracyjnego organizuje prestiżowe i cieszące się dużym zainteresowaniem konferencje z zakresu problematyki administracji publicznej. W dniach 16-18 czerwca 2003 r. odbyła się konferencja naukowa w Kazimierzu Dolnym pt. *Polski model egzekucji administracyjnej*. Znaczącym sukcesem tej konferencji była prezentacja ośrodka oraz popularyzacja wyników badań przeprowadzonych przez pracowników Katedry. 23 października 2003 r. miała miejsce wyjątkowa dla Katedry Prawa Administracyjnego uroczystość. W związku z Jubileuszem 70-lecia prof. Wojciech Łączkowski został uhonorowany przez grono swoich przyjaciół i współpracowników Księgą Pamiątkową pt. *Prawość i Godność*.

roków TK, SN (dr Paweł Fajgielski), wygłaszają referaty w kraju i za granicą (ks. dr S. Fundowicz), wydają podręczniki dydaktyczne (dr R. Kędziora, dr A. Kuś). Ponadto pracownicy prowadzą badania własne na samodzielnie zgłoszone tematy: ks. dr S. Fundowicz – zakłady publiczne w Polsce; dr A. Kuś – prawo handlu zagranicznego; dr P. Fajgielski – ochrona danych osobowych; dr K. Jasiukiewicz – prawne uwarunkowania funkcjonowania rynku farmaceutycznego; dr R. Kędziora – eu-

Od wielu lat z Wydziałem Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji związany jest prof. Marian Zdyb. W latach 1993-1996 był prodziekanem Wydziału Prawa KUL, a obecnie jest współpracownikiem Katedry Prawa Administracyjnego, gdzie razem z prof. Wojciechem Łączkowskim przyczynia się do rozwoju kierunków badawczych i wspiera wysiłki młodszych pracowników naukowych.

Karina Olech

Katedra Finansów i Prawa Finansowego

prof. dr hab. Jan Gluchowski – kurator
dr Paweł Smoleń – adiunkt
dr Beata Kucia-Guściora – asystent sekretarza
mgr Michalina Duda – asystent
mgr Monika Münnich – asystent
mgr Piotr Pomorski – asystent

Katedra Skarbowości i Prawa Skarbowego rozpoczęła swą działalność w 1918 r. Znaczny wpływ na jej charakter wywierała działalność naukowa dwóch wybitnych profesorów prawa finansowego: Henryka Radziszewskiego i Ignacego Czumy.

W 1944 r., po oficjalnym wznowieniu działalności KUL, pracę naukową i dydaktyczną w Katedrze podjęli profesorowie: Ignacy Czuma, Wit Klonowiecki i Czesław Strzeszewski oraz doktor Leon Kurowski.

Reaktywowanie Sekcji Nauk Prawnych w 1983 r. oznaczało ponowne podjęcie pracy naukowo-dydaktycznej z zakresu prawa finansowego. Odrodzona Katedra przybrała nazwę Katedry Prawa Finansowego. Funkcję kierownika tejże Katedry objął, i pełnił aż do śmierci w 1989 r., profesor Henryk Reniger. Zainteresowania naukowe profesora obejmowały zagadnienia z zakresu prawa podatkowego, bankowego oraz systemu finansowego przedsiębiorstw państwowych. Po śmierci profesora funkcję kierownika Katedry objęła prof. Wanda Wójtowicz, obecnie kierownik Katedry Prawa Finansowego UMCS. Główne kierunki badań profesor W. Wójtowicz dotyczyła prawa dewizowego oraz prawa celnego i podatkowego, a w szczególności opodatkowania dochodów. W tym czasie nazwa Katedry została zmieniona na Katedrę Finansów i Prawa Finansowego.

Od roku 1998 Katedrą kieruje prof. Jan Gluchowski. Zainteresowania naukowe profesora dotyczą prawa finansowego, a przede wszystkim krajowego i międzynarodowego prawa podatkowego. Jego dorobek naukowy, obejmujący w sumie 192 pozycje, zawiera opracowania z zakresu m.in. długu publicznego i pożyczek państwowych, międzynarodowo-prawnych stosunków finansowych, międzynarodowego podwójnego opodatkowania, oraz podatkowych, harmonizacji podatkowej, opodatkowania w Unii Europejskiej oraz federalnego systemu podatkowego Stanów Zjednoczonych i systemów fiskalnych Rosji i Litwy.

Prof. Gluchowski ma od lat bardzo liczne kontakty zagraniczne, współpracuje m.in. z International Bureau of Fiscal Documentation w Amsterdamie. W ramach kontaktów z tą instytucją podatkową, należącą do najbardziej prestiżowych w świecie, występował m.in. jako referent, redaktor naukowy oraz tłumacz.

Jest również członkiem European Association of Tax Law Professors.

Od kilku lat Katedra Finansów i Prawa Finansowego współpracuje również z Zakładem Finansów Wydziału Ekonomii UMCS, kierowanym przez profesor Alicję Pomorską. Obie katedry zorganizowały do tej pory dwie ogólnopolskie konferencje naukowe poświęcone reformie systemu podatkowego: „Kierunki zmian w polskim systemie podatkowym”, 31 maja-1 czerwca 2002 w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą; „Polski system podatkowy – założenia a praktyka” w dniach 3-4 października 2003 w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą.

Zainteresowania naukowe pracowników Katedry Finansów i Prawa Finansowego koncentrują się wokół tematyki finansów publicznych. Problematyka ta, w dobie dyskusji nad reformą tej newralgicznej gałęzi życia publicznego, sprzyja licznym konferencjom i dyskusjom na łamach czasopism naukowych, w których udział biorą pracownicy Katedry. Szczególne miejsce wśród podejmowanych problemów zajmuje szeroko rozumiany system prawa podatkowego. Prowadzone w Katedrze badania obejmujące zagadnienia tak polskiego, jak i międzynarodowego prawa podatkowego, związane są z licznymi i częstymi zmianami tej gałęzi prawa oraz koniecznością dostosowania regulacji polskich do standardów obowiązujących w Unii Europejskiej.

Główne kierunki badań prowadzonych w Katedrze to:

- kierunki reformy systemu podatkowego w Polsce,
- opodatkowania obrotu, w tym analiza prawno-porównawcza polskich podatków pośrednich z rozwiązaniami europejskimi,
- opodatkowania nieodpłatnego nabywania majątku,
- opodatkowania działalności podmiotów gospodarczych,
- zapobieganie zjawisku podwójnego opodatkowania,
- problematyka zaległości budżetowych państwa,
- podatkowych procedur kontrolnych,
- odpowiedzialności karnej skarbowej.

Pracownicy Katedry uczestniczą w konferencjach krajowych i zagranicznych z zakresu prawa podatkowego (zwłaszcza w cyklu seminariów podatkowych organizowanych przez Centrum Prawa Podatkowego w Łodzi). Działalność dydaktyczna Katedry obejmuje wykłady z zakresu:

- prawa finansów publicznych (przedmiotem wykładu jest zwięzłe przedstawienie podstawowych zagadnień ustawy o finansach publicznych, a także wybranych kwestii z zakresu prawa bankowego, dewizowego i celnego);

– prawa podatkowego (wykład dotyczy problematyki formalnego i materialnego prawa podatkowego, a także wybranych zagadnień międzynarodowego prawa podatkowego);

– podatków samorządowych (wykład fakultatywny, obejmuje omówienie najważniejszych zagadnień z zakresu teorii i praktyki podatków samorządowych);

– międzynarodowego prawa podatkowego (wykład fakultatywny, obejmuje omówienie problematyki międzynarodowego podwójnego opodatkowania oraz prawa podatkowego obowiązującego w Unii Europejskiej).

Michalina Duda i Monika Münnich

Katedra Prawa Międzynarodowego Publicznego

dr hab. Dariusz Dudek, prof. KUL – kurator
dr Wojciech Staszewski – asystent
mgr Anna Janicka – asystent sekretarza
dr Anna Przyborowska-Klimczak

Działalność dydaktyczna i badawcza w dziedzinie prawa międzynarodowego była prowadzona w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim już od początku jego istnienia. W okresie międzywojennym w Katedrze Prawa Narodów pracowali wybitni znawcy przedmiotu – profesorowie: Zygmunt Cybichowski, Cezary Berezowski i Henryk Dembiński. Zagadnienia prawa międzynarodowego podejmował w swoich pracach naukowych prof. Antoni Deryng, który w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim wykładał prawo polityczne i naukę o państwie.

Po reaktywacji sekcji prawa w 1983 roku wykłady z zakresu prawa międzynarodowego publicznego podjął w latach 1985-1986 prof. Tadeusz Jasudowicz, a następnie w latach 1986-1987 prowadził je prof. Roman Jasica. W 1988 roku działalność dydaktyczną w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim rozpoczęła dr Anna Przyborowska-Klimczak.

Obecnie prowadzone przez pracowników Katedry zajęcia dydaktyczne obejmują zarówno całość problematyki prawa międzynarodowego publicznego (wykłady, ćwiczenia, seminaria i proseminaria), jak również – w ramach konwersatoriów – poszczególne działy i problemy tego prawa: prawo dyplomatyczne i konsularne (dr Wojciech Sz. Staszewski), prawo konfliktów zbrojnych oraz prawne aspekty uczestnictwa Polski w organizacjach międzynarodowych (mgr Anna Janicka).

Główne kierunki badań naukowych podejmowanych w Katedrze koncentrują się wokół zagadnień międzynarodowego prawa ekologicznego, ochrony praw człowieka, prawa dyplomatycznego i konsularnego, prawno-międzynarodowych aspektów współpracy Polski z państwami sąsiednimi, źródeł prawa

► Sekcja Prawa Publicznego

międzynarodowego, a także prawa europejskiego. Dr Wojciech Sz. Staszewski zajmuje się obecnie problemami migracji ludności w świetle prawa międzynarodowego, a mgr Anna Janicka – zagadnieniami użycia siły w świetle prawa międzynarodowego i zasadą nieingerencji w sprawy wewnętrzne państw. Wyniki działalności badawczej pracowników Katedry zostały zaprezentowane w licznych publikacjach naukowych: pracach zbiorowych, monografiach (A. Przyborowska-Klimczak, *Ochrona przyrody. Studium prawnomiędzynarodowe*, Lublin 2004), artykułach i studiach, recenzjach, ekspertyzach oraz opiniach prawnych. Istotną dziedziną aktywności naukowej Katedry jest też opracowywanie i publikowanie zbiorów dokumentów z zakresu prawa międzynarodowego. W 1992 roku ukazało się pierwsze wydanie zbioru *Prawo międzynarodowe publiczne. Wybór dokumentów*, w opracowaniu A. Przyborowskiej-Klimczak (dotychczas ukazało się sześć wydań). A. Przyborowska-Klimczak i W. Staszewski opracowali też zbiór *Prawo dyplomatyczne i konsularne. Wybór dokumentów* (dwa wydania w 2001 i 2003 roku). Obecnie przygotowywane jest drugie wydanie opracowania *Stosunki traktatowe Polski z państwami sąsiednimi* (I wydanie – Lublin 1998). Ponadto A. Przyborowska-Klimczak jest współautorką opracowania czterech tomów *Dokumentów europejskich*. W ramach współpracy z Wyższą Szkołą Handlową w Radomiu zostały wydane zbiory dokumentów dotyczących współpracy regionalnej i transgranicznej Polski oraz współpracy międzynarodowej w dziedzinie kultury.

Katedra współpracuje z wieloma ośrodkami naukowymi w kraju (m.in. Uniwersytetem Łódzkim, Uniwersytetem Jagiellońskim i Uniwersytetem Śląskim) oraz za granicą (m.in. Instytutem Assera w Hadze, Uniwersytetem Wileńskim, Uniwersytetem w Groningen i Saint Louis University School of Law). Katedra była również współorganizatorem konferencji naukowych pt. *Ekologia i prawo* (Lublin, 7-8 czerwca 1997 r.) oraz *Prawa człowieka. Genez. Współczesność. Przyszłość. W 50 rocznicę uchwalenia Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka* (Lublin, 10 grudnia 1998 r.).

Anna Janicka

Katedra Prawa Unii Europejskiej

dr hab. Pasquale Policastro, prof. KUL

– kierownik

dr Tomasz Sieniow – asystent

mgr Paweł Gilowski – asystent

mgr Edyta Krzysztofik – asystent

mgr Miłosz Andruszkiewicz

mgr Aleksandra Szadkowska – sekretarz

mgr Anna Szwed

mgr Miłosz Andruszkiewicz

Katedra Prawa Unii Europejskiej została utworzona w 1998 roku. Początkowo funkcję kuratora Katedry sprawował prof. dr hab. Ryszard Skubisz. Od marca 2003 r. kierownikiem katedry jest dr hab. Pasquale Policastro, prof. KUL. Główne kierunki badań w katedrze:

– Edukacja prawnicza w państwach członkowskich Unii Europejskiej;

– Wykonywanie zawodów prawniczych w Unii Europejskiej;

– Dostosowanie polskiego prawa własności przemysłowej do standardów Unii Europejskiej;

– Prawo wyborcze w Polsce i wybranych państwach Unii Europejskiej;

– Konstytucjonalizm wielopoziomowy;

– Konstytucyjna wartość prawa do pokoju;

– Kształtowanie się zasady odrzucenia wojny w prawie międzynarodowym.

Zadania badawcze młodszych pracowników naukowych katedry przedstawiają się następująco: dr Tomasz Sieniow – ochrona prawa własności przemysłowej w międzynarodowej polityce handlowej oraz wykonywanie zawodów prawniczych w Unii Europejskiej; mgr Edyta Krzysztofik – kształtowanie się zasady odrzucenia wojny w prawie międzynarodowym; mgr Paweł Gilowski – konstytucjonalizm wielopoziomowy.

Katedra Prawa Unii Europejskiej zorganizowała dwie konferencje: „Pomoc państwa dla przedsiębiorstw w Polsce oraz w Unii Europejskiej” – 16 grudnia 1998 r. (konferencja została zorganizowana we współpracy z Ministerstwem Gospodarki); „Konstytucyjność a praworządność w Unii Europejskiej” – 9 grudnia 2003.

Latem 2003 katedra współpracowała z Katedrą Prawa Amerykańskiego i Porównawczego przy organizacji Szkoły Letniej Praw Człowieka i Prawa Europejskiego. Wykładowcami w programie byli: dr Piet van Nuffel (Sąd Pierwszej Instancji w Luksemburgu) oraz prof. dr Luc Reydamas (Notre Dame University).

Ponadto katedra współpracuje z Fundacją Rozwoju KUL w zakresie prowadzenia szkoleń „Specjalista do spraw funduszy strukturalnych”.

Aleksandra Szadkowska

Katedra Prawa Wyznaniowego

ks. prof. dr hab. Henryk Misztal – kierownik

ks. dr Artur Mezglewski – adiunkt

ks. dr Piotr Stanisławski – adiunkt sekretarz

mgr Marta Ordon – asystent

mgr Beata Ratajczak – asystent

mgr Marek Bielecki

W ramach działalności naukowej Katedry przygotowano m.in. podręcznik akademicki pt. *Prawo wyznaniowe* (red. H. Misztal, P. Stanisławski, Lublin 2003, wyd. 2). Systematycznie wydawany jest także periodyk pt. *Studia z Prawa Wyznaniowego* (aktualny skład Komitetu Redakcyjnego: A. Mezglewski, P. Stanisławski). Dotychczas ukazało się sześć tomów.

Jednostka prowadzi obecnie badania statutowe w zakresie ograniczenia wolności religijnej w okresie PRL oraz przemian obowiązującego prawa wyznaniowego. Pracownicy Katedry

Prawa Wyznaniowego, w ramach prowadzonych badań własnych, koncentrują się na następującej problematyce: szkolnictwo wyznaniowe w okresie PRL (A. Mezglewski), zakaz dyskryminacji w zatrudnieniu ze względu na religię lub przekonania (P. Stanisław), duszpasterstwo chorych w latach 1945-1980 (B. Ratajczak), prawo zrzeszania się jako element polityki wyznaniowej władz państwowych w latach 1945-1989 (M. Ordon).

ks. dr Piotr Stanisław

Wykaz ważniejszych publikacji pracowników

Sekcji Prawa Publicznego KUL w 2003 r.:

- Chmura R., Arbitraż w sprawach domen internetowych – wybrane zagadnienia, [w:] Internet i nowe technologie – ku społeczeństwu przyszłości, Częstochowa 2003, s. 263-270.
- Czarnek P., Analiza zasady demokratycznego państwa prawnego. Geneza i konsekwencje obowiązywania, [w:] *Ius et Veritas*, red. D. Dudek, A. Janicka, W. Staszewski, Lublin 2003, s. 123-137.
- Czyżak R., Międzynarodowe standardy wolności słowa – geneza rozwoju prawa do informacji, „Państwo-Administracja-Kościół”.
- Dobrowolski M., Glosa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 19 lutego 2003 r. (sygn. akt P 11/02), „Przegląd Sejmowy”, nr 4 (2003), s. 119-127.
- Dobrowolski M., Konstytucyjne aspekty procedury uchwalania ustawy budżetowej [w:] *Ius et Veritas*, red. D. Dudek, A. Janicka, W. Sz. Staszewski, Lublin 2003, s. 139-145.
- Dobrowolski M., O pojęciu „ustawa” w procesie legislacyjnym, „Przegląd Sejmowy”, nr 2 (2003), s. 25-43.
- Dobrowolski M., Spór o strukturę parlamentu w Komisji Konstytucyjnej Zgromadzenia Narodowego, [w:] *Iustitia civitatis fundamentum*, Księga Pamiątkowa ku czci Profesora Wiesława Chrzanowskiego, red. H. Cioch, A. Dębiński, J. Chaciński, Lublin 2003, s. 675-692.
- Duda M., Modele sankcji podatkowych – sankcje związane z odliczeniem podatku naliczonego w podatku od towarów i usług, [w:] Kierunki reformy polskiego systemu podatkowego, red. A. Pomorska, Lublin 2003, s. 343-365.
- Dudek D., Konstytucja RP a zaniechanie ustawodawcze, [w:] Sześć lat Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Doświadczenia i inspiracje, red. L. Garlicki, A. Szmyt, Warszawa 2003, s. 67-77.
- Dudek D., Konstytucja RP wobec problemu repriwatyizacji, [w:] Prawość i godność, Księga pamiątkowa w 70. rocznicę urodzin Profesora Wojciecha Łączkowskiego, red. S. Fundowicz, F. Rymarz, A. Gomułowicz, Lublin 2003, s. 67-96.
- Dudek D., Obligacje II RP w świetle Konstytucji Trzeciej Rzeczypospolitej, [w:] *Ius et Veritas*, red. D. Dudek, A. Janicka, W. Sz. Staszewski, Lublin 2003, s. 147-172.
- Dudek D., Prawnik a wolność człowieka (advokat na tle innych profesji prawniczych) [w:] *Iustitia civitatis fundamentum*, Księga pamiątkowa ku czci Profesora Wiesława Chrzanowskiego, red. H. Cioch, A. Dębiński, J. Chaciński, Lublin 2003, s. 779-824.
- Fajgielski P., Ochrona danych osobowych w telekomunikacji – aspekty prawne, Lublin 2003.
- Fajgielski P., Udostępnianie danych osobowych przez ZUS, „Państwo i Prawo” XI (2003).
- Fundowicz S., Elektroniczny rząd, [w:] Internet i nowe technologie – ku społeczeństwu przyszłości, Częstochowa 2003, s. 383-394.
- Fundowicz S., Między wolnością a samowolą. Prawne ograniczenia wolności gospodarczej, Etyka w działalności gospodarczej: fikcja czy sukces? – Materiały z konferencji naukowej zorganizowanej przez Wyższą Szkołę Handlową w Radomiu, Radom 2003, s. 65-72.
- Fundowicz S., Stelmasiak J., Niczyporuk J., Polski model sądownictwa administracyjnego, Lublin 2003.
- Fundowicz S., Zasada demokracji i zasada decentralizacji we współczesnym państwie (przykład niemiecki), [w:] *Ius et Veritas*. Księga poświęcona pamięci Michała Staszewicza, s. 255-266.
- Fundowicz S., Zasada skargowości w polskim postępowaniu sadowoadministracyjnym, [w:] Polski model sądownictwa administracyjnego, Lublin 2003, s. 127-142.
- Gajewska A., Repriwatyizacja a konstytucyjnoprawne podstawy własności w III RP, [w:] *Ius et Veritas*, red. D. Dudek, A. Janicka, W. Staszewski, Lublin 2003, s. 173-182.
- Gluchowski J., Międzynarodowe prawo finansowe, [w:] *Finanse publiczne i prawo finansowe*, red. C. Kosikowski, E. Ruśkowski, Warszawa 2003, s. 99-114.
- Gluchowski J., System budżetowy w państwie, [w:] *Finanse publiczne i prawo finansowe*, red. C. Kosikowski, E. Ruśkowski, Warszawa 2003.
- Janicka A., Zarys problematyki operacji pokojowych ONZ, [w:] *Ius et Veritas*. Księga poświęcona pamięci Michała Staszewicza, red. D. Dudek, A. Janicka, W. Staszewski, Lublin 2003, s. 267-282.
- Kuś A., Czyżewicz W., Łączy teorię z praktyczną możliwością zastosowania regulacji dewizowych – recenzja podręcznika „Prawo dewizowe”, „Monitor Prawa Celnego”, XII (2003), s. 582-583.
- Kuś A., Kasacja Rzecznika Praw Obywatelskich w postępowaniu cywilnym, „Monitor Prawniczy”, nr 10 (2003), s. 469-472.
- Kuś A., Koszty sądowe w sprawach cywilnych – Orzecznictwo TK, „Monitor Prawniczy”, nr 17 (2003), s. 800-802.
- Kuś A., Koszty sądowe w sprawach cywilnych, „Monitor Prawniczy”, nr 17 (2003), s. 800-802.
- Kuś A., Opłaty paszportowe dla studentów zaocznych niezgodne z Konstytucją, „Prawo-Administracja-Kościół”, 1-2 (2003), s. 59 i n.
- Kuś A., Podstawowe opłaty celne w obrocie towarowym z zagranicą, „Glosa – Przegląd Prawa Gospodarczego” nr 2 (2003), s. 25-31.
- Kuś A., Prawo celne, Bydgoszcz-Lublin 2003.
- Kuś A., Procedura uszlachetniania biernego w polskim i wspólnotowym prawie celnym, [w:] *Ius et Veritas*. Księga poświęcona pamięci Michała Staszewicza, s. 491-506.
- Łączkowski W., Etyczne problemy finansowania ekonomicznych, społecznych praw człowieka ze środków publicznych. Etyka w działalności gospodarczej: fikcja czy sukces? Materiały z konferencji naukowej zorganizowanej przez Wyższą Szkołę Handlową w Radomiu, Radom 2003, s. 119-125.
- Łączkowski W., Państwo praworządne, [w:] *Ius et Veritas*. Księga poświęcona pamięci Michała Staszewicza, s. 115-123.
- Mezglewski A., Jedno małżeństwo czy dwa? Rzecz o istocie małżeństwa konkordatowego, „Monitor Prawniczy”, nr 18 (2003), s. 821-827.
- Mezglewski A., Polska bibliografia prawa kanonicznego za lata 1980-2000, oprac. P. Kasprzyk, Z. Baranowski, P. Wiśniewski (rec.), „Studia z Prawa Wyznaniowego” t. 6, 2003, s. 207-208.
- Mezglewski A., Sympozjum „Prawo wyznaniowe w systemie prawa polskiego”, Kazimierz Dolny, 14-16 stycznia 2003 r. (sprawozdanie), „Studia z Prawa Wyznaniowego”, t. 6, 2003, s. 209-214.
- Mezglewski A., Wyznaniowa forma zawarcia małżeństwa cywilnego, [w:] Prawo wyznaniowe, red. H. Misztal, P. Stanisław, Lublin 2003, s. 295-299.
- Misztal H., Bar W., Wolność religijna w Dar al-Islam. Zagadnienia prawa wyznaniowego, [w:] *Studia z Prawa Wyznaniowego*, t. 6, 2003.
- Misztal H., Prawo rodziców do wychowania dzieci, [w:] *Iustitia civitatis fundamentum*. Księga pamiątkowa ku czci Profesora Wiesława Chrzanowskiego, red. H. Cioch, A. Dębiński, J. Chaciński, Lublin 2003, s. 557-571.
- Misztal H., Stanisław P., Prawo wyznaniowe, Lublin 2003.
- Münnich M., Działalność organów podatkowych w zakresie zwalczania nielegalnego obrotu wyrobami alkoholowymi i tytoniowymi przez obcokrajowców, [w:] Kierunki reformy polskiego systemu podatkowego, red. A. Pomorska, Lublin 2003, s. 365-384.
- Ordon M., Stowarzyszenia i organizacje religijne, [w:] Prawo wyznaniowe, red. H. Misztal, P. Stanisław, Lublin 2003, s. 256-268.
- Policastro P., La transizione costituzionale polacca e l'Europa tra paradigmi del costituzionalismo e costituzionalismo multilivello, [w:] Silvio Gambino (red.), *Le transizioni costituzionali*, Milano 2003.
- Policastro P., Orzeczenia interpretacyjne w procesie kształtowania relacji między Sądem Konstytucyjnym a Sądem Kasacyjnym we Włoszech, [w:] *Ius et Veritas*. Księga poświęcona pamięci M. Staszewicza, red. D. Dudek, Lublin 2003.
- Przyborowska-Klimczak A., Prawo międzynarodowe publiczne. Wybór dokumentów, wyd IV zmienione, Lublin 2003.
- Ratajczak B., Duszpasterstwo chorych, [w:] Prawo wyznaniowe, red. H. Misztal, P. Stanisław, Lublin 2003, s. 334-341.
- Ratajczak B., Duszpasterstwo więźniów, osób tymczasowo aresztowanych i nieletnich

► Sekcja Prawa Publicznego

przestępców, [w:] Prawo wyznaniowe, red. H. Misztal, P. Stanisław, Lublin 2003, s. 325-333.

Ratajczak B., Duszpasterstwo wojskowe, [w:] Prawo wyznaniowe, red. H. Misztal, P. Stanisław, Lublin 2003, s. 316-324.

Smoleń P., Kontrowersje dotyczące koncepcji prorodzinnej reformy prawa podatkowego, [w:] Kierunki reformy polskiego systemu podatkowego, red. A. Pomorska, Lublin 2003, s. 202-207.

Stanisław P., System źródeł prawa wyznaniowego, [w:] Prawo wyznaniowe, red. H. Misztal, P. Stanisław, Lublin 2003, s. 175-187.

Stanisław P., Ubezpieczenie osób duchownych w Narodowym Funduszu Zdrowia, „Praca i

Zabezpieczenie Społeczne”, nr 11 (2003), s. 26-33.

Staszewski W., Historical outline of the honorary consul in Poland, Review of Comparative Law 2003, vol. VIII, s. 227-244.

Staszewski W., Nauka prawa międzynarodowego u progu XXI wieku (Międzynarodowa konferencja naukowa, Polańczyk, 19-21 IX 2002), „Państwo i Prawo”, z. 5 (2003), s. 121-122.

Staszewski W., Nowe władze Stowarzyszenia Prawa Międzynarodowego (ILA) – Grupy Polskiej, „Prawo-Administracja-Kościół”, nr 3 (2003), s. 179.

Staszewski W., Przyborska-Klimczak A., Prawo dyplomatyczne i konsularne. Wybór dokumentów, Lublin 2003.

Staszewski W., Wolność przemieszczania się (migracji) w świetle prawa polskiego, [w:] *lus et veritas. Księga poświęcona pamięci Michała Staszewicza*, red. D. Dudek, A. Janicka, W. Staszewski, Lublin 2003, s. 211-224.

W. Wójtowicz, A. Gorgol, A. Kuś, A. Niezgoda, P. Smoleń (red.), *Zarys finansów publicznych i prawa finansowego*, wyd. II, Warszawa 2003.

Włodarczyk W., Łowienie klientów na domenie, „Monitor Prawniczy” 16 (2003), s. 754-758.

Włodarczyk W., Zakaz używania kłamliwych oznaczeń pochodzenia, [w:] *Prawość i Godność – Księga Pamiątkowa w 70 rocznicę urodzin Profesora Wojciecha Łączkowskiego*, Lublin 2003, s. 321-328.

Centrum Prawa Amerykańskiego

KATOLICKI UNIWERSYTET LUBELSKI

CHICAGO-KENT COLLEGE OF LAW

Centrum Prawa Amerykańskiego (CPA) działa od 1998 r., początkowo przy Katedrze Historii Państwa i Prawa, a od 2002 r. przy Katedrze Prawa Amerykańskiego i Porównawczego.

Powstanie CPA było możliwe dzięki współpracy z Amerykańskim Stowarzyszeniem Prawników (ABA) oraz programowi rozwoju kultury prawnej w krajach Europy Środkowej i Wschodniej (CEELI), dzięki któremu wiosną 1998 r. odbyły się pierwsze wykłady dotyczące prawa amerykańskiego. W tym samym roku nawiązana została również współpraca z Chicago-Kent College of Law, mająca na celu szersze rozwinięcie studiów prawa amerykańskiego na WPPKiA KUL.

Utworzenia na KUL stałej szkoły prawa amerykańskiego podjął się prof. Grzegorz Górski, Kierownik Katedry Historii Państwa i Prawa, pełniący obecnie funkcję Dyrektora CPA, ze strony amerykańskiej natomiast prof. Richard Warner i dziekan Chicago-Kent College of Law Illinois Institute of Technology, prof. Henry H. Peritt Jr., co zaowocowało (1 marca 1999 r.) uroczystym otwarciem CPA z udziałem ambasadora Stanów Zjednoczonych w Polsce Daniela Frieda i dało początek aktywnej działalności tej jednostki na naszym uniwersytecie.

Obecnie CPA, koncentrując swoją główną działalność na przybliżaniu tematyki prawa amerykańskiego, skupia ponad stu studentów i, jako „Szkoła Prawa Amerykańskiego” (SPA), stanowi ofertę przedmiotów fakultatywnych wykładanych w języku angielskim. Trwa cztery semestry i kończy się wydaniem Certyfikatu.

Do tej pory studenci SPA mieli możliwość uczestniczenia w licz-

nych, cyklicznych wykładach prowadzonych zarówno przez wykładowców z KUL (wykłady z zakresu prawa konstytucyjnego porównawczego prof. G. Górskiego; prawa konstytucyjnego, karnego, procedury karnej i prawa deliktów prof. D. Swensona; prawa Unii Europejskiej oraz wykład dotyczący wstępu do amerykańskiego prawnictwa dr. T. Sieniowa; wykłady z zakresu prawa antymonopolowego i handlowego mgr A. Cenzartowicz), jak i profesorów z uczelni amerykańskich (wykłady z: prawa Internetu, prawa umów oraz handlu elektronicznego prof. R. Warnera; prawa konstytucyjnego oraz konstytucyjnych podstaw wolności religijnej prof. S. Nahmoda, prawa administracyjnego i procedury administracyjnej prof. H. Krenta, prawa umów prof. F. Kulbaskiego; postępowania cywilnego prof. M. Steward, prawa własności intelektualnej prof. K. Pace’a oraz prof. G. Dinwoodiego; prawa antymonopolowego prof. Ch. Leslie’go oraz wykłady na temat rozwoju prawa japońskiego prof. O. Ishimury).

Skład kierownictwa CPA odzwierciedla ideę współpracy polsko-amerykańskiej, przyświecającej jednostce od początku. Dyrektorem CPA jest prof. Grzegorz Górski, będący inicjatorem projektu SPA. Funkcję Dyrektora Zarządzającego pełni prof. Delaine Swenson, były szef ABA/CEELI w Polsce. Ze strony Chicago-Kent College of Law program koordynuje prof. Richard Warner, natomiast funkcję Zastępców Dyrektora pełnią dr Tomasz Sieniow oraz mgr Agnieszka Cenzartowicz.

CPA od początku swojej działalności aktywnie angażowało się w projekty naukowe nie tylko na naszej uczelni,

ale i poza nią, czego widocznym przykładem może być współpraca przy międzynarodowych konferencjach.

Na przełomie 1999 i 2000 r. w Chicago miały miejsce dwie konferencje zorganizowane przy współpracy CPA KUL i Chicago-Kent College of Law. Konferencja z października 1999 r., dotycząca efektów transformacji ekonomicznej Polski („Poland: Ten Years of Economic Transformation”), odbyła się z udziałem m.in. ówczesnej Prezes NBP prof. Hanny Gronkiewicz-Waltz, byłego Premiera RP Jana Krzysztofa Bieleckiego, ministra Jerzego Kropiwnickiego oraz byłego ministra prywatyzacji prof. Tomasza Gruszeckiego. Uczestnikami konferencji pt. „Ten Years of Freedom: The Rule of Law and Free Market Economy

in Poland” w lutym 2000 r. byli natomiast JE abp Józef Życiński, sędziowie Sądu Najwyższego i Trybunału Konstytucyjnego oraz wiceminister sprawiedliwości.

Ponadto CPA przyczyniło się do owocnych spotkań naukowych na naszej uczelni, szczególnie podczas dwóch konferencji: w marcu 2002 r. pt. „Bezpieczeństwo w Internecie” z udziałem prelegentów z Polski i Stanów Zjednoczonych oraz konferencji zatytułowanej „Stany Zjednoczone po 11 września 2001 r.: Międzynarodowe i Prawne Reperkusje”, która odbyła się w kwietniu tego roku. Udział w niej wzięli m.in. JE abp Józef Życiński, były Premier RP prof. Jerzy Buzek, przedstawiciel Ambasady USA w Polsce Andrew C. Koss oraz goście ze Stanów Zjednoczonych: prof. C. i R. Weber, mec. Ch. Szymanski, D. Narkiewicz i członkowie Jagiellonian Law Society z Pennsylvanii.

Placówka nasza, we współpracy ze Stowarzyszeniem Sędziów Polskich „Iusitia”, dołożyła starań do zorganizowania spotkania amerykańskich prawników i sędziów w Polsce (październik 2000 r.) oraz współorganizowana z Katedrą Historii Państwa i Prawa konferencja pt. „Przemiany Prawa Sądowego w Europie i świecie w XIX w.” (grudzień 2000 r.), a z ukraińskimi uniwersytetami w Łucku i we Lwowie

konferencję pt. „Polska-Ruś-Ukraina – jedenaście wieków sąsiedztwa”.

Oprócz konferencji, CPA czynnie angażuje się w inne projekty naukowe, o czym świadczy udział (od 2001 r.) reprezentacji w międzynarodowym konkursie im. Phillipa Jessupa, polegającym na symulacji rozprawy przed Międzynarodowym Trybunałem Sprawiedliwości. Pomimo że nie udało się przełamać monopolu drużyny UW, udział naszej reprezentacji (przygotowywanej przez prof. D. Swensona i mgr A. Cenzartowicz) przyczynił się bardzo do popularyzacji tego konkursu w Polsce i jego obecnego wysokiego poziomu.

CPA corocznie przyciąga wielu studentów i to właśnie na nich koncentruje się główna działalność naszej jednostki. Amerykański sposób prowadzenia zajęć powoduje, że studenci chętnie angażują się w oryginalne projekty: debaty lub pokazowe procesy amerykańskie (jak tegoroczny symulowany proces Jana Skrzetuskiego). CPA ma również na uwadze pomoc studentom w kształceniu się w Stanach Zjednoczonych w ramach programów LL.M., dzięki którym tytuł magistra prawa w USA otrzy-

mali dotychczas dr T. Sieniow, mgr A. Cenzartowicz oraz przebywający obecnie w Chicago mgr A. Babicz.

Prawdziwego obrazu CPA nie można byłoby nakreślić bez wzmianki o wydarzeniach, wykraczających poza program zajęć. Mając na względzie integrację i dobrą współpracę ze swoimi studentami, placówka organizuje częste ogniska, spotkania oraz projekcje filmów o tematyce prawniczej.

CPA jest postrzegana w ramach WPPKiA KUL jako prężna jednostka, która, zaczynając w roku 1998 od inauguracyjnej serii wykładów, szybko przekształciła się w popularną Szkołę Prawa Amerykańskiego. Na przestrzeni pięciu lat zawiązała owocną współpracę z licznymi uczelniami (m.in. z Chicago-Kent College of Law, Katholike Universitet of Leuven, Akademią Polonijną w Częstochowie) oraz stowarzyszeniami i profesorami. CPA aktywnie uczestniczy w życiu naukowym uniwersytetu, angażując się w konferencje, sympozja i inne projekty naukowe. Przyciągając corocznie nowe grono studentów, pozostaje jednocześnie atrakcyjnym programem studiów prawa amerykańskiego.

Opracowała Marzena Rzeszut

Summer School of Human Rights and European Law czyli latem po angielsku....

Latem 2001 roku na Wydziale Prawa KUL zorganizowana została pierwsza w historii Wydziału Szkoła Letnia Praw Człowieka i Prawa Europejskiego. Inicjatorem i organizatorem przedsięwzięcia było Centrum Prawa Amerykańskiego. Jak podkreślano w sprawozdaniu, opublikowanym w PU

po zakończeniu programu (Prawny Precedens, PU 5/2001, s. 19), idea organizowania letnich programów na uczelniach nie była ideą nową. Na KUL-u od kilkadziesiąt lat funkcjonuje, ciesząca się wielkim powodzeniem wśród pragnących nauczyć się naszego języka obcokrajowców, Letnia Szkoła Kultury

i Języka Polskiego. Organizowanie letnich programów przez Wydziały Prawa ma równie długą tradycję. Programy takie dają uczelniom prestiż i otwierają możliwości szerszej współpracy międzynarodowej. Studenci natomiast mają szansę zgłębiać w wakacyjnej atmosferze problematykę wybranych

► Summer School of Human Rights and European Law czyli latem po angielsku....

dziedzin prawa, mając dodatkowo kontakt ze studentami z innych państw. Zorganizowanie pierwszej edycji szkoły letniej było możliwe dzięki znacznemu wsparciu ze strony American Bar Association (Stowarzyszenie Prawników Amerykańskich) i lokalnych sponsorów.

Sprawdzony w precedensowej edycji model okazał się na tyle dobry, że był powtarzany w dwóch kolejnych latach. Dwutygodniowe zajęcia w ramach Szkoły Letniej prowadzone są po angielsku przez wykładowców reprezentujących znakomite ośrodki akademickie z Europy Zachodniej i Stanów Zjednoczonych, którzy wspierani są przez wykładowców z Wydziału Prawa KUL. Centralnymi elementami programu są wykłady: European Community Law oraz Human Rights. Równocześnie organizatorzy starają się wprowadzić do zajęć jak najwięcej elementów praktycznych. Dowodem tego są, organizowane jako egzamin końcowy dla uczestników programu, symulacje procesu i debata oksfordzka.

Uczestnikami Szkoły Letniej są w większości studenci prawa KUL. Choć wśród absolwentów trzech pierwszych edycji znaleźć można również pracowników naukowych naszego wydziału oraz studentów z Ukrainy, Kazachstanu, Kirgistanu, Tadżykistanu, Uzbekistanu, Stanów Zjednoczonych, Belgii i Austrii. W sumie absolwentami programu jest już 75 osób. Liczba ta potwierdza elitarny charakter programu, w którym każdorazowo może wziąć udział około 25 osób.

O sukcesie Szkoły Letniej decydowało głównie staranne dobrane grono interesujących wykładowców. Obcokrajowcami wykładającymi w programie byli:

prof. Paul Lemmens z Katolickiego Uniwersytetu w Leuven (Belgia), prof. Bartram Brown z Chicago-Kent College of Law (USA), prof. Luca Reydamas z

Notre Dame University (USA), prof. Delaine Swenson z Katedry Prawa Amerykańskiego i Porównawczego KUL, dr Martin Stopper z Uniwersytetu w Kaiserslautern (Niemcy) oraz dr Piet Van Nuffel z Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w Luksemburgu. Wśród wykładowców z Polski gościliśmy mec. Renatę Degener z Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasbourgu i dr. Macieja Górkę z UKIE. W programie wykładali również pracownicy naszego Wydziału: dr Małgorzata Wąsek-Wiaderek i dr Tomasz Sieniow.

pozauniwersyteckich źródeł finansowania i ograniczania kosztów, do czasu ich pełnego pokrycia z opłat od uczestników programu, który mozolnie buduje swoją dobrą markę. Dlatego spore zasługi w organizacji Szkoły Letniej, poza pracownikami Wydziału, mieli też studenci wolontariusze i koordynatorzy poszczególnych edycji, bez których pomocy i poświęcenia nie udałooby się trzykrotnie osiągnąć sukcesu przy tak niskich kosztach. Największą nagrodą dla organizatorów jest jednak zadowolenie uczestniczących w progra-

Centrum Prawa Amerykańskiego organizowało pierwsze trzy edycje z kilkoma partnerami. Poza ABA-CEELI i Chicago-Kent College of Law, byli nimi Instytut na rzecz Państwa Prawa i Katedra Prawa Unii Europejskiej KUL. Budowanie nowego programu wymaga cierpliwości i determinacji. Wiąże się to również z koniecznością znajdowania

mie studentów i pochwały ze strony zapraszanych z zagranicy wykładowców. Można mieć nadzieję, że po tegorocznej przerwie w organizacji Szkoły Letniej, w przyszłości wydarzenie to zagości na stałe w kalendarzu wydarzeń organizowanych na naszym Uniwersytecie.

Tomasz Sieniow

Szkoła Prawa Ukraińskiego i Rosyjskiego

W roku akademickim 2004/2005 planowane jest uruchomienie Szkoły Prawa Ukraińskiego i Rosyjskiego.

Celem Szkoły jest rozwijanie wśród studentów prawa KUL i innych uczelni wiedzy na temat systemów prawnych Ukrainy i Rosji. Zajęcia będą odbywały się w cyklu 2-letnim. Będą prowa-

dzone przez wykładowców znających języki ukraiński i rosyjski, m.in. zatrudnionych na Wydziale profesorów ze Lwowa: prof. dr. hab. Borysa Tyszczyka i prof. dr. hab. Wiktora Hryszczuka. Obok przedmiotów prawnych przewiduje się nauczanie języków ukraińskiego i rosyjskiego, w związku z czym

w pierwszym roku wykłady odbywałyby się częściowo w języku polskim. Uczestnicy Szkoły otrzymają wspólny certyfikat Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL oraz Wydziału Prawa Uniwersytetu im. Iwana Franko we Lwowie.

dr Leszek Ćwikła

PRAWO-ADMINISTRACJA-KOŚCIÓŁ

Kwartalnik Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji

Idea powołania do życia kwartalnika „Prawo-Administracja-Kościół” narodziła się w 1999 r. Uznano, iż istnieje potrzeba powstania czasopisma, które promowałoby działalność naukową pracowników Wydziału Prawa. Komitet Założycielski zebrał się we wrześniu 1999 r., a już w pierwszym kwartale 2000 r. ukazał się pierwszy numer czasopisma. Tytuł czasopisma oddaje istotę tematyki, która gości na jego łamach – publikowane w nim materiały obejmują obszar prawa, prawa kanonicznego oraz nauki administracji. Publikacja jest adresowana do studentów i pracowników naukowych wydziałów prawa i administracji oraz do tych wszystkich, którzy interesują się nauką prawa. Kwartalnik podzielony jest na kilka sekcji: artykuły, materiały i źródła (gdzie zamieszczane są publikacje z zakresu historii prawa), recenzje (lub artykuły recenzyjne); jego zawartość uzupełnia diariusz – kalendarium najważniejszych wydarzeń naukowych,

które mają miejsce na Wydziale Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji oraz informacje o obronach prac doktorskich.

W ramach jednego z numerów ukazała się także bibliografia prawa kanonicznego, z dołączoną płytą CD, natomiast numer 4/2003 powstał jako numer specjalny, poświęcony Prof. Władysławowi Rostockiemu. Te działania świadczą o aktywnej postawie redaktorów czasopisma, próbujących na różne sposoby uatrakcyjnić jego zawartość dla czytelników.

Wykaz artykułów publikowanych w kwartalniku „Prawo-Administracja-Kościół” jest uwzględniany w Bibliografii Czasopisma Prawno-Historycznego oraz w Bibliografii Państwa i Prawa.

W skład redakcji kwartalnika „Prawo-Administracja-Kościół” wchodzi:

Antoni Dębiński – redaktor naczelny, Stanisław Wrzosek – zastępca redaktora naczelnego, Anna Przyborowska-

Klimczak – członek kolegium, Rafał Biskup i Tadeusz Stanisławski – sekretarze.

W skład Komitetu Redakcyjnego wchodzi: Rafał Biskup, Andrzej Budzisz, Henryk Cioch, Antoni Dębiński, Andrzej Dziega, Grzegorz Jędrejek, Henryk Misztal, Zygmunt Niewiadomski, Anna Pikulska-Robaszkiewicz, Stanisław Wrzosek.

Aktualnie w druku znajduje się numer 1-2/2004. Oprócz zawartości, która klasycznie gości na łamach kwartalnika, umieszczony został w nim artykuł w języku angielskim prof. Wernera, poświęcony problematyce niechcianej reklamy internetowej (spam). Jest to pierwsza próba umieszczenia w czasopiśmie materiałów obcojęzycznych. Jeśli zostanie przychylnie przyjęta przez czytelników, publikacje obcojęzyczne na stałe wzbogacą ofertę kwartalnika.

Opracowała Anna Haładyj

Roczniki Nauk Prawnych

Zeszyt 1 „Prawo” jest częścią Roczników Nauk Prawnych Towarzystwa Naukowego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, istniejących od 1991 roku. Poprzednio był to zeszyt 5 „Prawo” Roczników Teologiczno-Kanonicznych, ukazujących się od 1949 roku. W skład komitetu redakcyjnego

wchodzi: dr Marzena Dyjakowska, ks. dr Piotr Stanisławski, dr Robert Andrzejczuk (sekretarz), prof. dr hab. Antoni Kościół (redaktor naczelny), natomiast do rady naukowej należą: ks. prof. dr hab. Antoni Dębiński, bp prof. dr hab. Andrzej Dziega, ks. prof. dr hab. Józef Krukowski (przewodniczący), ks. prof.

dr hab. Henryk Misztal, prof. dr hab. Mieczysław Sawczuk, prof. dr hab. Stanisław Wrzosek.

W zeszycie mogą publikować zarówno pracownicy naukowi Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, jak i naukowcy z innych uczelni. W periodyku poruszana jest problematyka z zakresu szeroko rozumianych nauk prawnych.

dr Robert Andrzejczuk

Koło Naukowe Studentów Prawa KUL

Koło Naukowe Studentów Prawa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego jest organizacją studencką zrzeszającą młodzież akademicką wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL. Do statutowych zadań Koła Naukowego należy m.in.: służenie pomocą w rozwijaniu ich samodzielnych zainteresowań naukowych i kulturalnych, propagowanie kultury prawniczej wśród studentów, a także rozwijanie kontaktów i współpracy ze środowiskiem prawników i innymi Kołami Naukowymi działającymi zarówno na naszej uczelni, jak i poza nią. Cele te realizowane są w szczególności poprzez organizowanie sesji naukowych, zebrań dyskusyjnych, odczytów, tworzenie sekcji celem pogłębienia wiedzy w określonych dziedzinach nauk prawnych, jak również inicjowanie i orga-

nizowanie imprez kulturalnych i towarzyskich.

Strukturę organizacyjną Koła Naukowego stanowią: Walne Zgromadzenie członków Koła, Zarząd Koła i sprawująca kontrolę nad jego działalnością Komisja Rewizyjna. Organy Koła wybierane są w drodze demokratycznych wyborów.

Ideą towarzyszącą powstaniu Koła Naukowego było aktywizowanie studentów do działalności naukowej wykraczającej poza ramy zajęć dydaktycznych. Działalność ta pomaga nabyć doświadczenie i umiejętności potrzebne w przyszłej pracy zawodowej. Jest również okazją do spotkania wybitnych osobistości ze świata nauki i polityki. Wielu obecnych pracowników naukowych Wydziału Prawa w czasach studenckich brało czynny udział w

działalności Koła, prezesami Koła byli m.in.: dr Piotr Kasprzyk i dr Wojciech Staszewski.

Głównym, cieszącym się bardzo dużym zainteresowaniem społeczności akademickiej, wydarzeniem organizowanym przez Koło Naukowe, są konferencje naukowe organizowane w ramach Tygodnia Prawników. Są one organizowane cyklicznie na przełomie kwietnia i maja. Podczas tych konferencji poruszany jest szereg ważnych, ciekawych i aktualnych zagadnień prawnych, społecznych, gospodarczych i politycznych. Tematyka corocznych konferencji wychodzi naprzeciw wielu kontrowersyjnym problemom polskiego życia publicznego. Wśród wielu znakomitych prelegentów można wymienić między innymi: Janusza Wojciechowskiego – Prezesa NIK, Ferdynanda Rymarza –

► Koło Naukowe Studentów Prawa

Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej, Maciej Płażyńskiego – Marszałka Sejmu, Tadeusza Zająca – Głównego Inspektora Pracy, Zbigniewa Żurka – wiceprezesa Business Centre Club i wielu innych.

W dniach 21-23 kwietnia 2004 roku Koło Naukowe Studentów Prawa KUL organizowało XII Tydzień Prawników. Konferencje podzielone były na trzy bloki tematyczne: prawne, etyczne i medyczne aspekty ochrony zdrowia, wzajemne relacje prawa i gospodarki oraz polskie oblicza demokracji. Wśród zaproszonych gości znaleźli się: prezydent Lech Wałęsa, Julia Pitera – Prezes Zarządu Transparency International, prof. Zbigniew Religa, prof. Michał Kulesza, prof. Zbigniew Hołda, prof. Jan Głuchowski, dr Konstanty Radziwiłł – Prezes Naczelnej Izby Lekarskiej, s. prof. Barbara Chyrowicz, mec. Wojciech Błaszczak – Społeczny Rzecznik Przedsiębiorców, wiceprezydent Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych. Wykłady prelegentów cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem studentów, pracowników naukowych i miejscowych mediów. XII Tydzień

Prawników skierowany był nie tylko do studentów i pracowników Wydziału Prawa, ale także innych kierunków. Program konferencji, który traktował o aktualnych wydarzeniach z pogranicza prawa i innych dziedzin wiedzy, gwarantował szerokie grono odbiorców.

Problematyką październikowej konferencji, organizowanej we współpracy z Katedrą Prawa Cywilnego, była nowelizacja Kodeksu Cywilnego i jej skutki dla życia gospodarczego.

Koło Naukowe Studentów Prawa KUL utrzymuje stałą współpracę z Samorządem Studentów Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji. W roku 2002 nawiązano również współpracę z Uniwersytecką Poradnią Prawną KUL oraz Kołem Naukowym Prawników UMCS. Wspólnie z kolegami z „siostrzanej” uczelni zorganizowana została międzynarodowa konferencja naukowa „Najważniejsze instytucje polskiego i czeskiego prawa spadkowego”. Przewidywane są również wspólne sympozja dotyczące prawa upadłościowego.

Wśród planów na przyszłość, poza organizacją kolejnego Tygodnia Prawników, istnieją plany aktywizowania zawodowego studentów poprzez organizowanie praktyk, szkoleń i warsztatów. Przez spotkania z aplikantami i przedstawicielami zawodów prawniczych Koło Naukowe pragnie ukazać perspektywę pracy zawodowej, absolwentów Wydziału Prawa. Najważniejszym przesłaniem, jakie stawia sobie Koło Naukowe, jest integracja młodzieży akademickiej i nawiązywanie kontaktów, które bardzo często trwają także po opuszczeniu murów Alma Mater.

Tak szeroka i dynamiczna działalność Koła Naukowego nie byłaby możliwa bez wsparcia pracowników naukowych i władz Wydziału Prawa. Szczególnie należałoby wymienić i złożyć podziękowania za opiekę prodziekanowi ds. studenckich ks. prof. Antoniemu Dębińskiemu i kuratorowi Koła dr Andrzejowi Herbetowi. To dzięki ich postawom i życzliwości Tydzień Prawników okazał się jednym z najważniejszych wydarzeń bieżącego roku akademickiego na Wydziale Prawa.

Koło Naukowe Studentów Administracji KUL

Koło Naukowe Studentów Administracji powołała do istnienia grupa studentów, przy nieocenionej pomocy prof. Stanisława Wrzosa, w lutym 2000 roku.

Jesteśmy organizacją studencką otwartą na wiele inicjatyw, skupiającą studentów także spoza kierunku administracja. Głównymi celami Koła są:

- inicjowanie przedsięwzięć związanych z organizacją życia studenckiego
- organizacja kursów, szkoleń i konferencji z zakresu zagadnień szeroko pojętej administracji
- nawiązywanie współpracy z innymi organizacjami – nie tylko studenckimi
- promocja absolwentów i ułatwianie kontaktów z przyszłymi pracodawcami.

Inicjatywy KNSA:

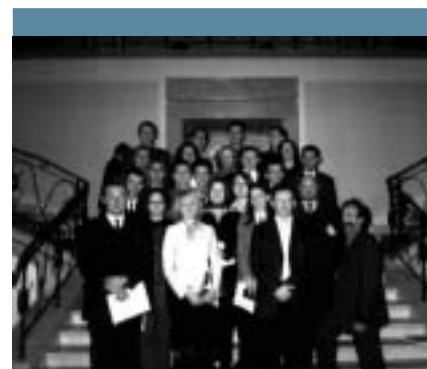
- 18.03.2000 – Udział i prezentacja kierunku podczas „Dnia Otwartych Drzwi”
- 26-28.04.2000 – Konferencja „Procedury Publicznoprawne” współorganizowana z ks. dr Sławomirem Fundowiczem
- 18.05.2000 – Wyjazd do Wadowic na 80-lecie urodzin Jana Pawła II

- 17.03.2001 – Prezentacja kierunku podczas „Dnia Otwartych Drzwi”
- 04.2001 – Tydzień Prawniczy – współorganizacja
- 25-27.04.2001 – Konferencja „Prawnicze koncepcje nauki administracji publicznej” współorganizowana z ks. dr S. Fundowiczem
- 28-03.05.2001 – Wyjazd integracyjny członków naszego Koła w Pieniny
- 13-14.11.2001 – Wyjazd do Warszawy (zwiedzanie KSAPu oraz Sejmu) i Lichenia
- 10.12.2001 – Seminarium naukowe „Sprawne zarządzanie gminą”
- 08.04.2002 – Seminarium naukowe „Ustrój samorządu terytorialnego w Polsce”
- 22-24.04.2002 – Konferencja „Polski model sądownictwa administracyjnego” współorganizowana z ks. dr S. Fundowiczem
- 25-26.04.2002 – Szkolenie „Euroszansa – Przedakcesyjne programy pomocowe” organizowane przez AIESEC Polska i Lubelski Klub Biznesu
- 08.05.2002 – Seminarium naukowe „Kontrola samorządu terytorialnego przez Najwyższą Izbę Kontroli” z udziałem Wicemarszałka Sejmu RP Janusza Wojciechowskiego

- 08.10.2002 – Konferencja „Prywatyzacja zadań publicznych w ochronie środowiska”
- 24.11.2003 – Konferencja „Fundusze unijne szansą rozwoju lokalnego”
- 08-09.12.2003 – Wyjazd naukowy Zakopane – Wadowice – Kraków
- 17.03.2004 – współorganizacja koncertu Stana Borysa.

Mimo, iż jesteśmy jedną z najmłodszych organizacji studenckich na KUL to, jak widać, możemy się pochwalić bogatym dorobkiem organizacyjnym, a nasz potencjał rośnie z roku na rok. Dlatego też chcielibyśmy zaprosić wszystkich zainteresowanych do współpracy w ramach naszego Koła.

Edwin Gortat

Z działalności

Uniwersyteckiej Poradni Prawnej KUL

Idea uniwersyteckich poradni prawnych (tzw. klinik prawa) powstała w Stanach Zjednoczonych. Jej celem jest przede wszystkim zwiększenie dostępności do bezpłatnej pomocy prawnej osobom najuboższym, a w konsekwencji – współtworzenie podstaw społeczeństwa obywatelskiego poprzez ułatwianie ochrony podmiotowych praw jednostki oraz aktywizowanie wykorzystania dostępnych w tym zakresie środków prawnych. Z punktu widzenia studentów prawa, którzy świadczą ową pomoc pod nadzorem merytorycznym pracowników naukowych Uniwersytetu, uczestnictwo w poradni uczy praktycznej aplikacji zdobytych na innych zajęciach informacji, prawidłowej identyfikacji i poszukiwania rozwiązań dla powstających w praktyce problemów. Kształtuje także właściwy sposób podejścia do osób, które z takimi problemami się zgłaszają – często osób znajdujących się w bardzo trudnej sytuacji życiowej – oraz propaguje postawy działalności *pro bono*.

Uniwersytecka Poradnia Prawna działa na naszym Uniwersytecie od 2001 roku jako jednostka organizacyjna Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji. W pracach Poradni uczestniczą studenci starszych lat studiów, zakwalifikowani w wyniku prowadzonej w tym celu rekrutacji. Są oni podzieleni na trzy sekcje: prawa administracyjnego (koordynator sekcji – dr Artur Kuś), prawa cywilnego (koordynator sekcji – dr Piotr Zakrzewski) i prawa karnego (koordynator sekcji – dr Małgorzata Wąsek-Wiaderek). Opiekunem Poradni jest aktualnie prof. dr hab. Dariusz Dudek.

Sekretariat Poradni znajduje się na ul. Chopina 14, III piętro, p. 70, z lokalu tego jednostka korzysta nieodpłatnie dzięki uprzejmości zarządu Fundacji „Instytut na Rzecz Państwa i Prawa”. Pod podanym wyżej adresem Sekretarze poszczególnych sekcji pełnią dyżury 3 razy w tygodniu (w poniedziałki, środy i piątki). Ponadto, na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy Katolickim Uniwersytetem Lubelskim a Urzędem Miasta, studenci Poradni pełnią comiesięczne dyżury w siedzibach Rad Osiedli: Bronowice, Stare Miasto, Tatary, Węglin Południe i Wieniawa. Poradnia współpracuje również z lubelskim oddziałem „Caritas”, Wojewódzkim Centrum Informacji dla Ofiar Przepływów i Wykroczeń oraz Stowarzyszeniem „Mali Bracia Ubogich”.

Tylko w okresie ostatniego roku w Poradni rozpatrzone merytorycznie 82 sprawy, w tym m.in.: sprawy rodzin-

ne, lokalowe, skargi na decyzje administracyjne, podatkowe, z zakresu ubezpieczeń społecznych i inne. Z reguły czas oczekiwania na udzielenie informacji (są one udzielane wyłącznie na piśmie) wynosi od 2 tygodni do miesiąca – w przeważającej mierze jest to zresztą uwarunkowane koniecznością skompletowania przez zainteresowaną osobę pełnej dokumentacji przypadku. Budujący jest fakt, iż działalność Poradni cieszy się coraz większym zainteresowaniem, o czym świadczy wzrastająca liczba kierowanych do niej wniosków, a także krąg jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych, zainteresowanych współpracą z Poradnią.

dr Andrzej Herbet

Uniwersytecka Poradnia Prawna KUL
ul. Chopina 14, III piętro, p. 70
tel./fax: (081) 743 68 05
e-mail: upp_kul.lublin.pl

Uniwersytecka Poradnia Prawna KUL – sekcja karna

Opiekun: dr Małgorzata Wąsek-Wiaderek;
Studenci:

Magdalena Kozub, Anna Leja, Katarzyna Tusznio, Monika Zimnoch, Małgorzata Żelasko, Jacek Nowak, Maciej Piotrowicz, Rafał Stefańczyk, Łukasz Wawrzyszczuk.

Sekcja karna UPP KUL zajmuje się udzielaniem pomocy prawnej osobom, którym trudna sytuacja finansowa nie pozwala na pokrycie kosztów profesjonalnej pomocy prawnej. O taką pomoc zwracają się przede wszystkim (drogą korespondencyjną) osoby tymczasowo aresztowane lub skazane, a także osoby zgłaszające się osobiście na dyżury pełnione przez studentów w stałym punkcie na ul. Chopina 14 (III pię-

tro, p. 70) oraz w radach niektórych lubelskich osiedli.

Pomoc prawna świadczona przez studentów może być udzielona jedynie po spełnieniu przez zainteresowanego wymogów formalnych (wypełnienie stosownych formularzy i oświadczeń). Wszelkie opinie prawne oraz pomoc w formułowaniu pism procesowych udzielane są na piśmie, po ich uprzednim zatwierdzeniu przez opiekuna sekcji.

Najczęstszą formą pomocy udzielanej przez poradnię jest formułowanie opinii prawnych, zawierających odpowiedź na skierowane do poradni pytania związane z prawem karnym (szcze-

gólnie wykonawczym). Równie często studenci pomagają w sformułowaniu odpowiedniego pisma procesowego, np. wniosku o wyznaczenie adwokata z urzędu, wniosku o odroczenie wykonania kary, wniosku o przerwę w wykonywaniu kary, apelacji itp.

Sekcja karna, podobnie jak inne sekcje UPP, przyjmuje do rozpoznania tylko sprawy mające walor edukacyjny. Zgodnie bowiem z regulaminem UPP, działalność Poradni ma spełniać dwa zadania: świadczenie nieodpłatnej pomocy osobom ubogim, na równi z umożliwieniem studentom praktycznej edukacji prawnej.

Opr. Monika Zimnoch

Księga pamiątkowa dla prof. Władysława Rostockiego

19 lutego 2004 r. nastąpiło uroczyste wręczenie książki pamiątkowej profesorowi doktorowi habilitowanemu Władysławowi Rostockiemu, emerytowanemu pracownikowi Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL. Wręczenia dokonała delegacja WPPKiA w warszawskim mieszkaniu Szanownego Jubilata. W spotkaniu udział wzięli zarówno przedstawiciele Władz Wydziału – ks. bp prof. dr hab. A. Dzięga – Dziekan Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji oraz Prodziekan ks. prof. dr hab. A. Dębiński, jak też osoby związane z Katedrą Historii Państwa i Prawa KUL, którą kierował niegdyś Jubilat: prof. dr hab. Grzegorz Górski, aktualny Kierownik Katedry, oraz dr Marzena Lipska, adiunkt w Katedrze Historii Państwa i Prawa. Do udziału w uroczystości zostali także zaproszeni młodszy pracownicy naukowcy współtworzący kwartalnik „Prawo-Administracja-Kościół”, którego specjalny numer (4(15)/2003) został poświęcony Profesorowi. W tej swoistej księdze pamiątkowej, oprócz szczegółowej bibliografii Jubilata (zebrała dr M. Lipska) i opisu Jego dokonań życiowych, pióra prof. G. Górskiego, znalazły się artykuły i materiały tradycyjnie umieszczane w treści naszego kwartalnika, stanowiące szeroki przegląd problematyki z zakresu prawa, administracji i zagadnień odnoszących się do Kościoła katolickiego.

Inicjatywa stworzenia i wręczenia książki pamiątkowej Profesorowi W. Rostockiemu zrodziła się w wyniku uznania dla Jego Dzieła – zarówno ogromnego i przebogatego dorobku na-

ukowego, jak i Jego postawy życiowej wspianego Pedagoga, człowieka niezwykłej kultury i szlachetności.

Profesor Władysław Rostocki rozpoczął pracę w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim w 1966 r. jako Kierownik Katedry Historii Nowożytnej, a także Katedry Historii i Administracji Polski, a następnie, po reaktywowaniu Wydziału Prawa Kanonicznego i Świeckiego KUL, jako Kierownik Katedry Historii Państwa i Prawa. Z przyczyn zdrowotnych aktywność zawodową na KUL przerwał w latach dziewięćdziesiątych. Nie zaprzestał jednak aktywności naukowej i wciąż zaskakuje nas kolejny-

mi publikacjami. Dotyczą one nie tylko Jego prywatnej pasji – ukochanej ziemi wołyńskiej, z której pochodzi – ale są to także publikacje naukowe, na czele z monografią „*Pięćdziesiąt lat mocy obowiązującej Konstytucji kwietniowej. Ustrój władzy państwowej w ustawie zasadniczej i praktyce*” (Lublin 2002). Jest ona najgruntowniejszą dotychczas na rynku wydawniczym w Polsce analizą ustawy zasadniczej z 1935 roku. Potwierdza także wciąż niezaspokojoną ciekawość badawczą Jubilata i pozwala mieć nadzieję na dalsze, równie owocne wyniki Jego pracy.

Anna Haładyj

Równanie szans

Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży ze szkół wiejskich jest celem „wpisanym” od wielu lat w postulaty władz oświatowych. Jest także przedmiotem badań teoretyków, głównie socjologów i pedagogów. Mimo podejmowanych przez władze oświatowe różnorodnych działań oraz postulatycznych wniosków naukowców, nie udało się jak dotąd znaleźć zadowalającego rozwiązania tego problemu. Chociaż, jak twierdzi prof. dr hab. Krystyna Chałas – kierownik Katedry Dydaktyki w Instytucie Pedagogiki, szanse rozwiązania tej kwestii są bardzo duże. Utrudnienia wynikają z braku integracji działań podmiotów, do

obowiązków których należy podjęcie tego zadania.

Pani profesor od dwudziestu lat zajmuje się projektowaniem, wdrażaniem, wartościowaniem i upowszechnianiem strategii budowania twórczej szkoły wiejskiej, w tym wyrównywania szans edukacyjnych. Uzyskane wyniki potwierdzają słuszność obranej drogi. Uczniowie szkół wiejskich, objętych prowadzonymi przez prof. Krystynę Chałas pracami innowacyjnymi, sięgają po laury w olimpiadach przedmiotowych na szczeblu wojewódzkim, krajowym i międzynarodowym. Już będąc w gimnazjum, są autorami książek o charakterze naukowym. Książki te by-

ły wielokrotnie recenzowane przez wybitnych naukowców z wielu uniwersytetów. O tej działalności można wiele napisać, tym bardziej, że studenci pedagogiki biorą w niej czynny udział. Zrzeszeni są, w działającym od pięciu lat, Klubie Promocji Talentów dla Dzieci i Młodzieży Wiejskiej.

Pomysł jest oparty na tutoring. Każdy uczestnik zrzeszony w Klubie pozostaje pod opieką studenta pedagogiki. Taka opieka ma służyć nadzorowaniu, ale przede wszystkim motywowaniu uzdolnionych osób do rozwijania swoich zdolności intelektualnych. Student-tutor koresponduje z uczniem wysyłając mu zadania i informacje z interesującej go dziedziny. Korespondencja odbywa się w miarę często, tak, aby można było czuć nad rozwojem poznawczym. Studenci

do swoich obowiązków podchodzą bardzo rzetelnie. Każdy list wprowadza odrębną tematykę i zagadnienia. Taka korespondencja to też możliwość sprawdzenia się pedagogów jako przyszłych nauczycieli.

Inną formą pogłębiania edukacji dzieci i młodzieży z terenów wiejskich są comiesięczne spotkania. Stanowią one okazję do nawiązania bliższych relacji z tutorem i do pogłębienia więzi pomiędzy rówieśnikami zrzeszonymi w klubie. Takie spotkania są także szansą do poznania ciekawych ludzi. Studenci przygotowujący spotkanie zapraszają na nie ludzi wykonujących ciekawe zawody. Z każdego spotkania członkowie Klubu wynoszą coś ciekawego. Czasami jest to wiedza, czasem pomysł na życie, innym razem nowa znajomość, która być może kiedyś zawojuje przyjaźnią.

Celem tych spotkań jest też rozwój. Studenci czuwający nad swoimi podopiecznymi, przygotowują dla nich różnorodne zajęcia: wykłady, ćwiczenia, gry dydaktyczne, konkursy i sprawdziany. Oto przykładowe zagadnienia realizowane podczas spotkań: biografie słynnych osób, ziemia w kosmosie, barwy – postrzeganie kolorów, moja osobowość, zadziwiające zjawiska astronomii, dziedziczne cechy, sztuka współczesna, kalambury i wiele innych. Spektrum tematyki jest rozległe.

Członkowie Klubu Promocji Talentów to dzieci i młodzież pochodząca z małych miast i wsi. Są dobrymi uczniami. Większość z nich zdaje sobie sprawę z tego, że w dzisiejszym świecie wykształcenie liczy się najbardziej. Ponieważ pochodzą ze środowisk wiejskich, nie zawsze mają dostęp do naj-

bardziej aktualnej wiedzy. Szkolnictwo wiejskie do niedawna było, i pewnie przez jakiś czas jeszcze będzie, dość zaniedbane. Brak pomocy dydaktycznych, niekompletny księgozbiór, brak komputerów, a przez to utrudniony dostęp do Internetu sprawiają, że nawet najzdolniejsze dzieci nie wykorzystują w pełni swojego potencjału intelektualnego. Rozwiązaniem tego problemu ma być właśnie korespondencja dziecka i tutora, który czuwa nad aktualnością wiedzy uzyskiwanej przez ucznia.

Dzieci, które są pod opieką klubu, są uczniami szkół podstawowych i gimnazjalnych. Większość z nich pochodzi z terenu województwa lubelskiego. Ci, którzy w klubie są najdłużej, znają wszystkich po imieniu. Ci, którzy są tu od niedawna, bywają onieśmieni. Dopiero zapoznają się z panującymi tu zasadami. Wszyscy członkowie są zobowiązani do wzajemnej pomocy i do akceptowania siebie takimi, jakimi są. Uczą się tolerancji i otwartości na drugiego człowieka. Większość członków stara się przestrzegać tych reguł.

Dlatego tak dobrze czuje się tu Tomek – niepełnosprawny student na wózku inwalidzkim. Tomek w dzieciństwie przeszedł chorobę, której konsekwencją jest to, że przestał chodzić. Dzisiaj, pomimo swej niepełnosprawności, zdobywa wykształcenie. Jest najlepszym, pomimo swojej niepełnosprawności, studentem czwartego roku teologii KUL. Do klubu trafił dzięki staraniom jego członków. Dzięki ich opiece nie czuje się zagubiony i samotny w betonowych piętrach nowego gmachu KUL.

Takich inicjatyw na rzecz innych osób powinno być więcej. Pokazują one, że można zrobić coś bezinteresownie przy niewielkim nakładzie finansowym. Takie inicjatywy pozwalają też „rozwinąć skrzydła” pedagogom i zdobyć, niezbędne w ich fachu, doświadczenie. Dzieciom natomiast uświadamiają, że można żyć inaczej. Pomimo izolacji i trudów, jakie niesie mieszkanie na wsi lub w małym mieście, można wiele osiągnąć – trzeba tylko chcieć.

Iwona Tryka

Szczęśliwi

Być świętym to stawianie wymagań wobec siebie samego. Jest to droga trudna, ale taka właśnie gwarantuje szczęście! Są tysiące osób, które przemierzają drogę ku świętości. Chcę przytoczyć przykład jednej z osób, którą wyraźnie pokazała, że pozornie zwyczajne życie, złożone z wielu ciężkich chwil, porażek, upokorzeń, jest żywym źródłem Miłości Boga, to znaczy szczęścia. Pewna polska dziewczyna, studentka filologii romańskiej UAM w latach 1929-34, a potem siostra zakonna w Zgromadzeniu Sióstr Serafitek jest kimś, kogo warto naśladować.

Janina Szymkowiak, o zakonnym imieniu Sanja, została beatyfikowana przez Ojca Świętego Jana Pawła II na Krakowskich Błoniach dnia 18 V 2002 roku. Profesorowie romanistyki zobaczyli w tej tak pokornej, posłusznej, sumiennej, przenikniętej Bożą Miłością osobie kogoś, kto mógłby towarzyszyć profesorom i studentom romanistyki każde-

go dnia pracy naukowej w ich drodze do Boga. Delegacja profesorów romanistyki złożyła na ręce Arcybiskupa Metropolity Poznańskiego Stanisława Gądeckiego petycję z podpisami romanistów z całej Polski, w której proszą o ustanowienie błogosławionej Sanji patronką polskich romanistów. Polski Episkopat skierował tę prośbę do Kongregacji Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, a ta dekretem z dnia 19 IX 2003 ustanowiła patronat siostry Sanji nad romanistami Polski.

14 lutego 2004 roku Arcybiskup Stanisław Gądecki skierował do całego środowiska romanistów w Polsce list, w którym zachęca do „modlitwy za Jej przyczyną, a nade wszystko do szerzenia w życiu osobistym i naukowym (...) postaw, które były Jej szczególnie bliskie: odpowiedzialności za rozwój duchowy i intelektualny, sumienności, a także wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka”. Grupa studentów filologii romańskiej KUL, chcąc przybliżyć postać patronki swoim profesorom i kolegom, a jednocześnie podziękować Kościołowi za otrzymany dar, poprosiła o Mszę Świętą w

Kościele Akademickim KUL w dniu 16 III 2004 roku. Mszy Świętej koncelebrewanej przewodniczył ks. prof. dr hab. Stanisław Wilk, prorektor KUL, a ks. prof. dr hab. Augustyn Eckmann, prodziekan WNH, wygłosił homilię, w której zwrócił szczególną uwagę na rys przebaczenia w świętości. Następnie siostry Serafity wygłosiły prelekcję pt.: „Czego polska młodzież może nauczyć się od Siostry Sanji?”. Podkreśliły w niej, że patronka nie zadowalała się przeciętnością w życiu duchowym, a co za tym idzie, w życiu studentkim. Wieczorem studenci wystawili przedstawienie o życiu swojej patronki pt.: „Szczęśliwi”. Inscenizacja ta składała do medytacji Szczęścia, które skryło się w krzyżu. Siostra Sanja wiedziała, że płynnie z niego moc, która każdego uzdalnia do świętości. Bóg powiedział: „Świętymi bądźcie, bo Ja jestem święty” (1P, 15-16) i darował nam przykład realizowania świętości w osobie Siostry Sanji. Od nas zależy, czy za nim pójdziemy.

Aneta Cieplowska
II rok romanistyki KUL

KALENDARIUM

- 15 kwietnia miała miejsce promocja książki ks. Jana Sliwańskiego „Wypłyn na głębie”.
- Samorząd Studentów Wydziału Teologii KUL zorganizował 21 kwietnia **symposium naukowe poświęcone Janowi Pawłowi II. Symposium, zatytułowane „Papież i młodzi”**, zostało zorganizowane w związku z trwającym w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Rokiem Jana Pawła II.
- Wydział Historyczno-Filologiczny Towarzystwa Naukowego KUL oraz Komisja Badań nad Antykiem Chrześcijańskim zaprosili 22 kwietnia na posiedzenie naukowe. W porządku posiedzenia przedstawiono referaty: „Egipskie korzenie gnozy Bazylidesa” (dr Anna Zmorzanka, KUL) i „Epifaniusz jako przeciwnik kultu obrazów” (dr Maria Dylewska).
- Instytut Liturgiczno-Homiletyczny oraz Instytut Formacji Pastoralno-Liturgicznej Wydziału Teologii KUL zorganizowały 22 kwietnia konferencję naukową zatytułowaną: „Pobożność ludowa i jej formy w praktyce duszpasterskiej”.
- Koło Naukowe Studentów Prawa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego zorganizowało w dniach 21-23 kwietnia ogólnopolską konferencję naukową w ramach XII TYGODNIA PRAWNIKÓW. Konferencja była poświęcona problematyce prawnych, etycznych i społecznych aspektów ochrony zdrowia, wzajemnym relacjom prawa i gospodarki oraz polskiemu obliczu demokracji.
- W dniach 18-26 kwietnia **Chór Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego** przebywał w podróży koncertowej we Włoszech, gdzie na zaproszenie Uniwersytetu w Bolonii wziął udział w Międzynarodowym Festiwalu Chórów i Orkiestr MUSICATENELO zorganizowanym z okazji przyjęcia nowych krajów do Unii Europejskiej.
- Centrum Prawa Amerykańskiego KUL, Fundacja Instytut na Rzecz Państwa Prawa oraz Wydział Administracyjno-Prawny Akademii Polonijnej w Częstochowie zorganizowali w dniach 22-23 kwietnia konferencję naukową pt. „Stany Zjednoczone po 11 września 2001. Międzynarodowe i prawne reperkusje”.
- 23 kwietnia w Galerii 1 odbył się **wernisaż wystawy rysunku Jakuba Juliana Ziółkowskiego**.
- Instytut Ekumeniczny KUL zaprosił 23 kwietnia na sesję naukową zatytułowaną „Dramat roku 1204”.
- 23 kwietnia w Instytucie Badań nad Polonią i Duszpasterstwem Polonijnym KUL, miała miejsce promocja książki Jacka Jakubowskiego „Polacy w Estonii”.
- Katedra Mariologii KUL i Polskie Towarzystwo Mariologiczne zaprosili w dniach 23-24 kwietnia na symposium pt. „Niepokalana Matka Chrystusa”. Konferencję zorganizowano z okazji 150. rocznicy ogłoszenia dogmatu o Niepokalanym Poczęciu.
- Instytut Filologii Germańskiej zorganizował 26 kwietnia **spotkanie z Peterem Stammem**.
- Katedra Prawa Karnego KUL zorganizowała 27 kwietnia konferencję naukową pt. „Prawo karne i jego instytucje według prof. Juliusza Makarewicz”.
- W dniu 30 kwietnia **Chór KUL** wziął udział w uroczystym koncercie w Filharmonii Lubelskiej, podczas którego została wykonana IX Symfonia L. van Beethovena. Koncert zorganizowano na zakończenie Kongresu Rektorów Uniwersytetów Europejskich.
- Katedra Filozofii Kultury KUL zaprosiła 5 maja na III Międzynarodowe Symposium z cyklu: „Przyszłość cywilizacji Zachodu”. Temat spotkania brzmiał: „Filozofia a edukacja”.
- 5 maja Koło Polonistów Studentów KUL zorganizowało sesję naukową poświęconą twórczości Jarosława Marka Rymkiewicza, zatytułowaną „Poeta wraca do ogrodu”.
- 5 maja w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim została **otwarta wystawa prac plastycznych osób niepełnosprawnych**. Wystawa stanowiła część obchodów Dnia Godności Osoby z Niepełnosprawnością Intellectualną.
- 5 maja w Trybunale Koronnym zastały uroczyste wręczenie doroczne **Nagrody im. Skowyrów**. Nagrodę I stopnia otrzymali *ex aequo* prof. W. Miodunka i red. R. Badowski. Nagrodę II stopnia dr K. Czubara, dr D. Matelski, ks. dr J. Szymański. Relację z uroczystości zamieścimy w następnym numerze.
- 5 maja Koło Naukowe Teologów zorganizowało dyskusję pt. **Teologia „Pasji”**.

„Papież i młodzi”

**Symposium naukowe
KUL, 21 kwietnia 2004 r.**

Od symposium naukowe zatytułowane „Papież i młodzi” minęło już trochę czasu. Każdego dnia uczestniczymy w coraz to nowych wydarzeniach, które w naturalny sposób przesuwają minione fakty w dalszą przeszłość. W tym stwierdzeniu nie byłoby nic nadzwyczajnego, gdyby nie to, że pewne momenty, w sposób nie do końca dający się wyjaśnić, zapadają nam głęboko w pamięć. Bez wątpienia takim wydarzeniem było symposium naukowe poświęcone Janowi Pawłowi II zorganizowane przez Samorząd Studentów Wydziału Teologii.

Tematem, wokół którego oscylowały zarówno referaty, jak i przeprowadzona później dyskusja, był związek Papieża z młodzieżą oraz jego nauczanie do niej skierowane. Symposium zrodziło się z wielkiej wdzięczności, jaką studentom Wydziału Teologii pragnęli wyrazić Ojcu Świętemu za jego wiarę w potencjał młodych ludzi. Zdaniem Jana Pawła II sympatia i szacunek względem młodzieży są miarą szacunku dla istot ludzkich w ogóle, szacunku, który wyraża się w reakcjach na potrzeby najmniejszych braci. Często mówi on, że społeczeństwo nie poświęcające uwagi młodemu pokoleniu jest społeczeństwem bez przyszłości. Dla Ojca Świętego młodzi są wiosną życia i zapowiedzią przyszłości.

Spotkanie rozpoczęło się wspólną Eucharystią w Kościele Akademickim. Przewodniczył jej Prodziekan Wydziału Teologii, ks. prof. Sławomir Nowosad. Dalsza część symposium miała już miejsce w Auli im. Stefana Kard. Wyszyńskiego, gdzie po słowach wstępu ks. Rektora prof. Andrzeja Szostka i Dziekana Wydziału Teologii - ks. prof. Jerzego Pałuckiego, wygłoszone zostały trzy referaty. Pierwszym prelegentem była studentka IV roku teologii, Jolanta Niewierkiewicz, która swoje wystąpienie poświęciła obrazowi Chrystusa jako obrazowi człowieka. Drugi głos należał do Pawła Sokołowskiego, również studenta IV roku teologii. Przybliżył on główne tematy zawarte w orędziach Ojca Świętego skierowanych do młodzieży. Tę część symposium zamknął referat studentki III roku teologii Marty Romaszko, która przedstawiła nauczanie Papieża na temat wychowania do odpowiedzialnej miłości. Po referatach miała miejsce dyskusja panelowa, w której zaproszeni goście: ks. dr J. Mastej, ks. dr W. Pikor oraz E. Rzeźnik (studentka IV roku teologii) dzielili się swoim doświadczeniem autorytetu Jana Pawła II. Symposium poprowadził ks. dr Piotr Kieniewicz.

Teologiczne symposium na długo pozostanie w pamięci jego organizatorów i uczestników, bez wątplenia będąc dla nich czymś więcej niż zdoła to przekazać jego spisane pokłosie. Z wielką radością niech będzie mi wolno podziękować wszystkim, którzy przyczynili się do jego zorganizowania.

Marta Romaszko,
Przewodnicząca Zarządu SSWT

XII TYDZIEŃ PRAWNIKÓW

Gościem odbywającego się w dniach 21-23 kwietnia br. XII Tygodnia Prawników był prof. Zbigniew Religa, uznany autorytet w dziedzinie kardiochirurgii. Na spotkaniu ze studentami mówił o transplantacjach, jako szansie pacjentów na drugie życie.

OBLICZA POLSKIEJ DEMOKRACJI

**23 kwietnia br. w murach
Katolickiego Uniwersytetu
Lubelskiego gościliśmy Lecha
Wałęsę, pierwszego prezydenta
III Rzeczypospolitej. W Auli
im. Stefana Kard. Wyszyńskiego, przy
szczelnie wypełnionej widowni, Lech
Wałęsa mówił o obliczach polskiej
demokracji, jej szansach
i zagrożeniach. Gościem prawników
była też Julia Pitera
– prezes Transparency International.**

